לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ד', ט"ו באדר ב' תשמ"ו, 26 במארס 1986 / שנה מ"ג מס' 12998 / המחיר 73 אגורות כולל מע"מ

פרס מקדם בברכה יוזמת חסאן להיפגש עם מנהיג ערבי

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

יוזמתו של המלך חסאן השני להפגיש מנהיג ערבי עם ראש־ממשלת ישראל, כדי לשמוע את תגובת ישראל על תוכנית פאס, התקבלה בחיוב בלשכת ראש־הממשלה ובמשרד־החוץ בירושלים.

מלשכת ראש־הממשלה, שמעון פרס, נמסר אתמול, כי "ראש־הממשלה קידם, מקדם ויקדם בברכה כל מגעים ישירים בינינו לבין מנהיגים ערביים".

משרד־החוץ לא פירסם תגובה רשמית לדברי מלך מארוקו, אך מקורות במשרד אמרו, כי ישראל הזמינה תמיד מנהיגים ערביים לבוא למו"מ ישיר ללא תנאים מוקדמים והזמנה זו שרירה וקיימת (ראה כתבה בעמוד 17).

ארה"ב הפציצה שנית את בסיס אס.איי. 5 בסירטה לאחר שהוצבו בו טילים חדשים

הושמדו עוד ספינות־סיור של חיל־הים הלובי ● לא ברור אם הצוותים הסובייטיים בלוב מעורבים בסכסוך ● הזדהות ערבית עם לוב – אך מובארק שותק ● תגובות מעורבות במערב ● פרס ושמיר מעודדים את ארה"ב

מאת זאב בליצר כתבנו בארה"ב, עוזי מחניימי כתבנו לענייני המזרח־התיכון, דליה שחורי כתבתנו המדינית — וסוכנויות הידיעות

וושינגטון. — מימשל רייגן הדגיש אמש את נכונותו להמשיך ולנקוט פעולות נרחבות מן הים ומן האוויר נגד לוב, כדי להבטיח את העיקרון שמפרץ סידרה הוא אכן תחום מים בין־לאומי.

שר־ההגנה, קספר ויינברגר, אמר, כי לפחות 4 ספינות־משמר לוביות הושמדו או נפגעו קשה על־ידי הטילים האמריקניים במפרץ. שתיים מהן נפגעו אתמול.

ארה"ב גם הפציצה, זה היום השני ברציפות, בסיס טילי אס.איי.5. לובי ליד סירטה. ויינברגר הסביר, שההפצצה השנייה הייתה דרושה, מאחר שכבר החלו להגיע סוללות חילופיות למקום.

אתמול לא נורו טילים

התקיפה האמריקנית המאסיבית נעשתה, לאחר שלוב ירתה 6 טילים אל מטוסים אמריקניים שטסו מעל המפרץ ביום שני. אתמול לא נורו טילים לוביים לעבר הכוחות האמריקניים.

ויינברגר מסר, כי בפעולות לא היו נפגעים אמריקנים ולא נגרם נזק לציוד אמריקני. הוא אמר, כי ארה"ב תמשיך בתמרוניה באוויר ובים באיזור "עד שהם יושלמו". הוא השאיר פתוחה את האפשרות שהתמרונים יסתיימו עד תאריך היעד, ה־1 באפריל, ואולי אף לפני־כן. ייתכן כי כבר מחר.

ויינברגר אמר, שאין לו ידיעות אם היו סובייטים בסירטה בעת התקיפה, או אם היו צוותים סובייטיים מעורבים בירי טילי ה"סאם" על המטוסים האמריקניים.

שר־ההגנה ציין, כי מדריכים סובייטיים עובדים עם הצוותים הלוביים מזה זמן רב. אך לא ברור אם הם השתתפו בירי ביום שני.

ויינברגר אמר, שלבריה"מ אין רשות למחות על הפעולות האמריקניות אלא להיפך. על ארה"ב למחות על ההפרעות לתמרוניה הנערכים במים בין־לאומיים, ואכן הוא ציין כי ארה"ב תעשה כן במחאה רשמית לאו"ם. (סוף בעמוד 2)

המון זועם מפגין נגד האמריקנים במרכז טריפולי, לאחר התקיפה על בסיסי הטילים (צילום: אי. פי.)

קטיושות העירו תושבים בגליל ● עמוד 4

לרגל חג הפורים: אוסקר אפריקני ל"זכרונות מהוליווד" ● עמוד 4

על היום: משחקים מסוכנים על "קו־המוות" ● עמוד 5

"פורים־שפיל" ברחבי ישראל ● עמ' 12

מפעל מנועי בית־שמש — הבא בתור לסגירה ● עמוד 16

התערבות אמריקנית גם במרכז אמריקה ● עמוד 2

פרס מרגיע: בגלל קושי כלכלי סוריה לא תצא למלחמה ● עמ' 3

חוליית מחבלים נחשפה בכפר־קאסם ● עמוד 3

"חיזבאללה" רוצה חידוש "חרם דה־גול" על ישראל ● עמוד 14

בין "קו המוות" לבין הקו האדום

העימות בין ארצות־הברית לבין לוב היה צפוי מזמן. לוב הפכה למרכז הטירור הבין־לאומי, אשר פגע ישירות גם בארה"ב. שליט לוב, מועמר קדאפי פתח מזמן במלחמה מילולית נגד ארה"ב. בהכריזו על מימי מפרץ סידרה כמים טריטוריאליים של לוב וכ"קו המוות" לאמריקנים, התגרה קדאפי בארה"ב מתוך ביטחון שגם הפעם יצליח לצאת "יבש" מהתגרויותיו. השליט הלובי אחוז הטירוף והמגלומאניה סבר, כי על־ידי רברבנות יוכל לספף את המעצמה הגדולה, למרות עוצמתה המרוכזת בים־התיכון. ואילו הממשל האמריקני החליט כנראה ללמד את קדאפי לקח ובהזדמנות זו לערוך הפגנת כוח לצרכי פנים וחוץ כאחד.

עדיין מוקדם לנבא לאן יתגלגל העימות האמריקני־לובי, שכן אחרי המכה הראשונה שספג קדאפי עדיין לא תמו האירועים הצבאיים. הכדור נמצא עתה במידה מרובה בידי קדאפי. השאלה היא, האומנם יספוג סטירת לחי אמריקנית ויסתפק בדיבורים, או שינסה לפגוע במטוסים או בספינות אמריקניות במפרץ סידרה. השאלה השנייה מתייחסת לוושינגטון – האם תקיפת בסיס טילי סאם־5 הלובי הייתה פעולה בלבד, או שזו ראשית התוכנית להפלת משטרו של קדאפי.

קדאפי מנסה בינתיים לגייס את העולם הערבי נגד ארצות־הברית. יש להניח כי הוא יזכה לתמיכה הצהרתית של סוריה ואיראן, אך ספק אם מדינות ערב האחרות מתאבלות על המכה שהונחתה על לוב. מצרים בוודאי אינה מצטערת על־כך. במיוחד כעת, כאשר קדאפי החל לפרוש את חסותו על סודאן. מכל מקום, לא נראה כי שליט לוב יצליח לגבש סביבו חזית ערבית רחבה.

אשר לארצות־הברית, עליה להיות מודעת לכך שבצד "קו המוות" של קדאפי מצוי באיזור זה גם הקו האדום שאם ארצות־הברית תחצה אותו עלול הדבר לגרום להסתבכות בין־לאומית חמורה. ההיסטוריה מלמדת, כי המלחמות פורצות כשאין מאתרים את הדליקה המקומית או האיזורית בעוד מועד. כאן נכנסת לתמונה ברית־המועצות המעורבת די עמוק בלוב, גם בציוד צבאי. באותם טילים שבבסיסם הותקף על־ידי ארה"ב, וגם ביועצים רבים המסייעים לצבא לוב. התגובה הסובייטית הראשונה היתה מתונה, אך לא מרחיקת־לכת. מוסקבה מאשימה את ארה"ב בתוקפנות נגד לוב ומשווה אותה לפעולות האמריקניות נגד ניקראגואה. אך עוד שלא ידוע אם מוסקבה תרחיק־לכת מעבר לגינויים מילוליים. קדאפי לא שעה לאזהרות סובייטיות לא לשגר טילים סובייטיים נגד המטוסים האמריקניים.

האם ארצות־הברית תצליח להפיל את קדאפי? לשם כך תזדקק לפעולה בהיקף רחב יותר. פעולה שעלולה להביא אותה לחציית אותו קו אדום שמעבר לו צפונה סכנה של סיבוכים בין־לאומיים עד כדי עימות בין־גושי. סילוקו של קדאפי היה בוודאי מתקבל בברכה על־ידי כל העמים הסובלים מן הטרור. אך גם ניסיון להפיל משטר, אפילו משטר מסוג זה, על־ידי התערבות מבחוץ, טומן בחובו סכנות רבות, גם לגבי סכנת התרחבות הסכסוך וגם תקדים מסוכן ביחסים בין־לאומיים.

תיעוד מוחץ:

ולדהיים היה אחראי על פעולות אכזריות ביותר שנעשו בבלקנים

מאת חנה אישי־הורוביץ, כתבת "על המשמר" בניו־יורק וסוכנויות הידיעות

ניו־יורק. — הקונגרס היהודי העולמי הציג אמש שני מסמכים סודיים של הנאצים, בחתימת ידו של קורט ולדהיים, המעידים על מעורבותו העמוקה בפעילויות "טיהור" ועל אחריותו לחקירות אזרחים, שהיו מלוות בעינויים.

מסמכים אלה ומידע רב נוסף הקושר את ולדהיים לפעולות נגד היהודים ואחרים, הוצג על־ידי רוברט הרטשטיין, פרופ' להיסטוריה באוניברסיטת דרום־קרולינה, שבדק לפי בקשת הקונגרס כמות עצומה של מסמכים בארכיון הלאומי האמריקני, והוא ממשיך בבדיקות.

במסמך הראשון דיווח ולדהיים על פעולות "טיהור" בבוסנייה, יוגוסלביה, בשנת 1942. הביטוי שולדהיים משתמש בו הוא המינוח שהנאצים השתמשו בו כשהתייחסו לטבח המוני, בפעולה שאליה (סוף בעמוד 3)

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הוועד הפועל
המרכז לתרבות ולחינוך

פרסי ההסתדרות לאמנויות

חלוקה ראשונה
תשמ"ו—1986

טקס חלוקת הפרסים ייערך ביום חמישי, ט"ז אדר ב', 27.3.86, בשעה 8.30 בערב, בבית ליסין, רח' וייצמן 34, תל־אביב

בתכנית
★ ברכות:
ח"כ **ישראל קיסר**, מזכ"ל ההסתדרות
נחום פסה, יו"ר המרכז לתרבות ולחינוך
תדי קאופמן, מזכיר מועצת פועלי תל־אביב־יפו
★ תקנון הפרסים —
ישעיהו אברך, יו"ר הנהלת פרסי ההסתדרות לאמנויות
★ נימוקי השופטים
★ חלוקת הפרסים
★ דברי חתני הפרסים

בתכנית האמנותית:
הילה שרת – שיר פתיחה
חנה מרון, פרקי קריאה – משירי נתן אלתרמן
חבורת "רננים"
המנחה: **שלמה בר־שביט**

פתרון לשמירת שבת במפעלי נייר חדרה

הערבים מפעילים המשמרות והיהודים יתחלקו אתם בכסף

כדי למנוע הפרשיות בשכר ביניהם ● הפתרון שמציעה ההנהלה בלחץ "הוועדה לשמירת השבת" מעורר תסיסה בקרב העובדים ● סגירת המפעל בשבת תגרום להפסד של 4 מיליון דולר לשנה

מאת אבשלום קוה וקאסם זייד כתבי "על המשמר"

החלטת הנהלת מפעלי נייר חדרה להפסיק עבודת יהודים בשבתות, ולהעסיק רק ערבים בימים אלה מעוררת תסיסה בקרב העובדים היהודים בשל ההפסד הכספי הנגרם להם.

כדי לפתור בעייה זו הציעה ההנהלה לשנות את הסכם השכר ולשלם חלק משכר משמרת השבת, הריווחית יותר, של הערבים ליהודים, למרות שהם אינם עובדים במשמרת זו.

העובדים היהודים מתנגדים לפתרון זה וביום ראשון הקרוב תתקיים פגישה בהשתתפות נציגי הוועד, מועצת פועלי חדרה, אנשי האגף לאיגוד מקצועי והנהלת החברה בניסיון לארגן מחדש את התשלום, כדי לצמצם את ההפרשיות בשכר ולשמור על האיזון והיחסים התקינים בין העובדים במפעל.

בלחץ הגוף הדתי הקרוי "הוועדה למען השבת" נאותה הנהלת מפעלי נייר חדרה להפסיק עבודה עברית בליל שישי וביום שבת. שתי משמרות, המעסיקות כל אחת ממאה איש, אויישו על־ידי העובדים הערבים, משום "שלא היתה ברירה אחרת" — לדברי ההנהלה.

לטענת מזכיר עובדי העץ בוועד הפועל, בנימין אלבו, מפסידים העובדים היהודים בממוצע 75 שעות לחודש, והדבר גורם לפער גדול בשכר העובדים.

המפעל השייך ל"כלל" מעסיק 1000 עובדים, מתוכם 200 ערבים.

נציג העובדים הערבים בוועד, מוהנה כיילאל, הציג אתמול את הסולם החדש שמציעה ההנהלה על־פיו יחולק התשלום עבור העבודה בשבת בין העובדים הערבים והיהודים.

אלבו אמר אמש, כי ההסתדרות תטיל את כל כובד משקלה כדי למנוע עיוות זה, המנוגד ליחסי העבודה במשק.

יו"ר המחלקה לתחיקת עבודה בוועד הפועל, אפרים ז'ילוני, הגיב אמש באומרו "כי אם הרב שך רוצה שיהודים לא יעבדו בשבת, אז שימנו זאת". מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, יכנסו לתמונה ויתערבו במידת הצורך.

מההנהלה נמסר בתגובה, כי בעקבות לחץ המימסד הדתי נוצר מצב מלאכותי בקונצרן, לפיו עובדים ערבים משתכרים הרבה יותר מהעובדים היהודים והדבר עלול להביא לכך שהיהודים יסגרו את דלתות המפעל בפני הערבים.

הדובר מסר, כי קיימות מספר הצעות לא מגובשות, אך "אם הנציגות הערבית תשחק על כל הקופה, יצא שכרה בהפסדה".

מזכיר מועצת פועלי חדרה, שלמה צור, אמר אמש, כי ההסתדרות והמועצה יתנגדו בתוקף לתשלום שכר ללא עבודה לעובדים היהודים.

לדבריו, תביא סגירת המפעל בשבת, כפי שדורשים החוגים הדתיים, להפסד של 4 מיליון דולר לשנה.

שוב שריפה במפעל מצות, אך אל דאגה — הפסח לא "יוחמץ"

מאת ניצה רימון, כתבת "על המשמר"

200 אלף חבילות מצות שנועדו לשיווק בארץ עלו אתמול באש בדליקה שפרצה במפעל "מצות ישראל" באיזור התעשייה בפתח־תקווה – הדליקה השלישית במפעל מצות תוך החודשיים האחרונים.

כבאי פתח־תקווה וכוחות משטרה הוזעקו למיפעל בשעה 3 לפנות בוקר. ומחמת ממדיה הגדולים של השריפה הוחשו למקום 8 מכוניות־כיבוי מכל תחנות מכבי־האש באיזור. בשעות אחה"צ, לאחר עמל של 12 שעות, הצליחו הכבאים להשתלט על האש.

לפני כחודשיים היתה שריפה דומה באותו מפעל ולפני כשבוע היתה שריפה במפעל "מצות אביב" באיזור התעשייה בבני־ברק. שני המפעלים שייכים למשפחות דננברג ו־זולף.

לאחר השריפה הקודמת ב"מצות אביב" אמרו נציגי המשפחות, כי המלאי הנמצא במפעל "מצות ישראל" בפתח־תקווה יספיק לקראת חג הפסח. אך לאחר השריפה אתמול הביעו נציגי המשפחה חשש שייווצר מחסור לקראת החג.

אולם משרד־התעשייה־והמסחר אינו שותף לחששות אלה. דובר המשרד אמר, כי הצריכה הכללית לקראת הפסח היא 2 מיליון חבילות ולפי הערכת המשרד יוכלו המפעלים הקיימים לספק את כל הכמות הזאת.

לאחרונה הופקדה שמירה על מפעלי המצות בפתח־תקווה ובבני־ברק ומנהל המפעל ומפקד תחנת מכבי־האש בפתח־תקווה הביעו את תמיהתם על צמידות האירועים בהתפרצויות האש. "40 שנה קיים המפעל ומעולם לא פרצה בו אש", אמר מנהל המפעל.

חקירת המשטרה מתנהלת בכיוון של חשד להצתה.

עוד מכה לחקלאים: קנסות על עבירות שלא ביצעו

מאת כתבנו בעמק

אם לא די בעצירת הגשמים שפגעה קשה בשורות החקלאים בעמק, באה מכה נוספת והיכתה על חקלאי עמק הירדן— קנסות תנועה יקרים שהם מקבלים לדבריהם על עבירות שלא ביצעו.

יו"ר המועצה האזורית עמק הירדן, זאב שור, שיגר השבוע מכתבים דחופים לשר־המשטרה ולמפקד מרחב העמקים ובהם קבל, כי כל אחד מקיבוצי העמק נדרש לשלם בחצי השנה האחרונה כ־2000 ש"ח קנסות תנועה עבור עבירות שלא נעשו. לדבריו, מדובר באיזור חקלאי מצומצם שבו מובילים את כל התוצרת למכוני אריזה למרכז אזורי בצמח וכל התנועה נעשית בטרקטורים ובעגלות עמוסות פרי הנעים על הכבישים הראשיים.

לא מכבר ביקשה המועצה האזורית עמק הירדן מהמשטרה לאפשר לחקלאים לשאת רשיון נהיגה שאינו מקורי, כפי שנהוג אצל נהגי "אגד" ו"דן", ולמרות ההסדרים ההגיוניים לא נענתה המשטרה לפניה.

לדברי החקלאים, אין ביכולתם לשאת את רשיונות הנהיגה שלהם משום שבחורף הם נרטבים ובקיץ הם מזיעים ובתנאים אלו לא ניתן להחזיק רשיונות מקוריים. "כתוצאה מכך הופכת אותנו המשטרה כאילו רחים שלום לעבריינים והמצב לידי כך שחברים אינם רוצים לצאת לעבודה". התלונן מרכז המשק של קיבוץ בעמק.

יו"ר המועצה האזורית יזם פגישה משר־המשטרה להיפגש בהתחלה כדי לדון בנושא.

בתגובה אמרה דוברת מרחב העמקים במשטרה, כי המשטרה אמונה על אכיפת החוק ואין ביכולתה להחליט על דעת עצמה ממי להתעלם וממי לא. היא צ"נה כי היתר להחזקת רשיונות נהיגה שאינם מקוריים יכול לתת רק הממונה על התעבורה במשרד התחבורה.

הנהלת "תדיראן" נעלה השער ואיחלה לעובדים "פורים שמח"

מאת א. שילוני כתבנו בחולון

מועצת פועלי חולון דורשת מחטיבת האלקטרוניקה של תדיראן לשלם לאלפי עובדי המפעל תשלום עבור שני ימי ההשבתה, שההנהלה כפתה עליהם.

עובדי המפעל נענו אתמול כבר בבוקר לקריאת מזכיר מועצת הפועלים, משה דינת, והתייצבו בשעה 7 בבוקר לאסיפת עובדים בשערי המפעל הנעול — למרות הפשרה שהושגה בבית־הדין האזורי לעבודה, לפיה אמור היה המפעל להיפתח הבוקר.

בשטח נראו ועדי העובדים של מפעלי השירות והמפעל המכני שבאו להזדהות עם הנאספים.

חברי ועד העובדים ומזכיר מועצת הפועלים סקרו בפני הנאספים את השתלשלות העניינים מאז העתירה לבית־הדין האזורי לעבודה ביום ו', והפשרה שהושגה במוצאי־שבת.

מזכיר מועצת הפועלים ציטט מדברי שופטת בית־הדין האזורי לעבודה שציינה, כי העובדים אמנם לא נהגו כסדר כאשר יצאו לחופשה מאורגנת בניגוד להסכם העבודה, אולם גם ההנהלה לא עשתה די להרגעת הרוחות.

אלכס מילנר, מנכ"ל חטיבת הקשר, שלח אתמול מכתב למזכיר מועצת פועלי חולון, משה דינת, ובו כתב, כי טרם קיבל ממועצת הפועלים ומוועד העובדים התחייבות לשובם של העובדים לעבודה תקינה. המנכ"ל איים במכתבו, כי כל עיכוב בעבודה התקינה יביא לסילוקם של חברי הוועד שיתנו ידם לכך.

מילנר הוסיף, כי בגלל הופעת פורים היום הוא מציע לחזור לעבודה רק מחר.

הפועלים שבאו אתמול בבוקר לשערי המפעל מצאו על השער הנעול הודעת הנהלת החטיבה ובה לשונה: "אל ציבור העובדים. בעקבות החלטת בית־הדין מיום 23.3, החלטנו לחדש את העבודה ביום ד' — חג פורים שמח. ההנהלה".

המשביר המרכזי
אגודה שיתופית לאספקה בע"מ

חברי מועצת המשביר המרכזי מוזמנים

לישיבה

שתתקיים ביום חמישי 27 במרץ 1986
בשעה 10.00 לפנה"צ
(קומה 6)
המועצה תתכנס באולם הישיבות בבית המשביר המרכזי, רח' יגאל אלון 76, תל־אביב

לתשומת לב החברים – במסגרת הישיבה ירצה
מר **אלי הורוביץ** נשיא התאחדות התעשיינים
על הנושא: "צמיחה עכשיו"
החברים מתבקשים לדייק

המשביר המרכזי

סיעת מפ"ם בהסתדרות
תתכנס ביום ה' 27.3.86, בשעה 9.00
באולם הישיבות בוועד הפועל בקומה ד'
על סדר היום: **דיון על חברת העובדים**
בשעה 10.00 ישיבת הוועד הפועל
על סדר היום: תקציב הוועד הפועל
בשעה 15.00, באולם הישיבות בקומה 7:
ישיבת סיעת המערך
על סדר היום: דיון על חברת העובדים
ביום חמישי, 3.4.86, מועצת ההסתדרות בשפיים
חברי המועצה והסגנים — מוזמנים

עדלאידע בשכונת נווה יעקב בירושלים צילום: אליהו הראתי

"כנס מגשימים" של תנועת השוה"צ העולמית

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

תנועת השומר הצעיר העולמית תכנס בסוף החודש בכפר המכביה "כנס מגשימים" שימשך 4 ימים.

מטרת הכנס, לדברי המארגנים, היא ליצור תנועת מגשימים אוטונומית אשר תחתור לחידוש התנועה הציונית ומוסרותיה נוכח השפל במעמד הסוכנות היהודית ויתר מוסדות ההסתדרות הציונית. יו"ר הסוכנות, אריה דולצ'ין תומך בכנס זה ובקיום תנועת המגשימים.

תנועת השוה"צ תשגר לכנס 15 נציגים מכל היבשות שידרשו להקים חזית משותפת עם יתר תנועות הנוער.

לדעת אנשי השוה"צ, ישנה כיום תחושה של אין־אונות, התאכזבות והגברת הבירוקרטיה בכל הנוגע למעשה הציוני, המתבטאים בהיעדר עלייה.

בהמשך לכנס המגשימים תקיים תנועת השומר־הצעיר מועצה עולמית בנושא "חינוך והגשמה", בה תגובש מחדש התפיסה ביחס למהות תנועת הנוער, נוכח התמורות בעם היהודי ובישראל.

מועצה עולמית זו תתקיים בגבעת חביבה בין התאריכים 6.4.86 — 3 ובמהלכה תיערך קבלת פנים אצל נשיא המדינה, חיים הרצוג. לדברי המארגנים, ישתתפו במועצה זו 200 איש והיא אמורה להיות מכרעת לגבי דרכה החינוכית של תנועת השומר הצעיר בעולם.

יותר מ־10 אחוזים מובטלים בדרום

מאת רפאל גאון כתבנו בדרום

למרות ההצהרות האופטימיות וההודעות המרגיעות בנושא התעסוקה, מצב האבטלה בדרום הולך ומחמיר, לדברי אריה עזרו, משה אלמוזלינו ושלום הלוי, מזכירי מועצת הפועלים באשקלון, קרית־גת ושדרות. בשיחה ל"על המשמר" שיתפרסם בגליון חג הפסח. להערכתם, המצב עוד יילך ויחמיר בתום עונת ההדרים ויש הכרח לנקוט צעדים מידיים כדי להתמודד עם מצב זה.

[illegible] הגיע מספר דורשי העבודה ל־1400 — 10 אחוזים מכלל [illegible]. בקריית־גת המצב טוב יותר, אך גם בעיר זו מספר דורשי העבודה בינואר היה 1022 מכלל עשרת אלפים מועסקים. בשדרות המצב קשה ביותר. רשומים בה 441 דורשי עבודה מבין 2600 קרוב ל־[illegible] כמעט 17 אחוז מובטלים. כ־250 מפרנסים חיים מדמי אבטלה — [illegible] מכלל המועסקים.

סולל בונה בגליל לפרס: מנע סגירת הסניף

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

סניפי סולל־בונה באצבע הגליל שיגרו אתמול מכתב לראש הממשלה, שמעון פרס, ובו דרישה להתערבותו האישית למניעת סגירת סניף סולל־בונה בגליל. העובדים אומרים, כי סגירת הסניף תביא לפיטוריהם של למעלה מ־200 עובדים, מאחרוני עובדי הבנייה היהודים בגליל, ויגרום לעזיבת עשרות משפחות מקריית־שמונה מחוסר תעסוקה.

הפועלים מזכירים לשמעון פרס, שעובדי סולל־בונה בצפון הם אלה שבנו ביצורים ומוצבים בלבנון ובאצבע הגליל. העתקים נשלחו למזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר.

מפלס הכנרת מסכן אספקת המים לטבריה

מאת כתבנו בעמק

מפלס הכנרת, שהגיע השבוע לשפל חסר תקדים — 211.19 מטר מינוס — עלול לגרום לכך שבחודשי הקיץ לא תהיה אספקת מים לטבריה ולקיבוצי עמק הירדן, והם לא יוכלו לקבל מי שתיה ומים להשקייה.

ראש עיריית טבריה, יגאל ביבי, שיגר אתמול מכתבים דחופים לשר־החקלאות, נציב המים, מקורות וכל גורמי המים האחרים, ובהם דרש נקיטת אמצעים מיוחדים שיאפשרו המשך שאיבת ואספקת מים סדירה מהכנרת לטבריה והאיזור.

לדברי ביבי, ירידה נוספת של כמטר ממפלס הכנרת תשאיר את טבריה בלי מים "וזהו מצב חסר תקדים ובלתי נסבל". יצויין כי בדרך־כלל יורד מפלס הכנרת בכמטר.

"לא יתכן שכל ערי ישראל יקבלו מים ורק בטבריה לא יהיה", אמר ביבי. יצויין כי קיבוצי עמק הירדן נכנסו לאחרונה למשטר כוננות גבוה בשאיבת מים. משום שכאשר מפלס המים בכנרת יגיע למינוס 212, ישנה סכנה ודאית שאספקת המים לטבריה והאיזור תנותק.

ביבי האשים את כל הגורמים הנוגעים בדבר באדישות ובחוסר מודעות למצב הקשה, ולדבריו, כולם סומכים על ניסים.

יצויין כי לפני שמונה שנים נותקה אספקת המים לחלקים גדולים של טבריה־עילית, וצה"ל נדרש לסייע באספקת מים לעיר.

ארה"ב מטיסה כוחות צבא הונדורס לגבול ניקאראגואה

הפעולה — בעקבות ידיעות על חדירה רחבת־ממדים של כוחות ניקאראגואיים להונדורס ● רייגן יאשר להונדורס סיוע חירום בסך 20 מיליון דולר

טגוסיגאלפה. — מטוסים אמריקניים פתחו ברכבת אווירית להטסת כוחות צבא של הונדורס אל הגבול עם ניקאראגואה, בעקבות ידיעות על חדירה רחבת ממדים של כוחות ניקאראגואיים להונדורס.

שגרירות ארה"ב בבירת הונדורס, שמסרה על כך, סירבה עם זאת למסור פרטים על מספרם של המטוסים האמריקניים המעורבים בפעולה זו.

דובר מטעם ממשלת הונדורס מסר מצידו, כי הכוחות מוטסים אל המחוז ההררי אולאנצ'ו שבגבול ניקאראגואה.

מחאה חריפה

דיפלומטים של הונדורס בוו־שינגטון, אישרו אתמול את הידי־עות, כי כוחות צבא ניקאראגואה חצו את גבול הונדורס ופועלים במחוז אולארנצ'ו.

ממקורות השגרירות של הונדו־רס בוושינגטון נמסר, כי הונדורס עומדת להגיש לניקאראגואה מחאה חריפה, ולתבוע את נסיגת הכוחות.

מקורות אלה גם אישרו, כי הונ־דורס ביקשה מארה"ב סיוע דחוף בתחום הלוגיסטי, ביחוד בכל הנוגע לכלי־תובלה צבאיים.

מספר שעות לפני־כן הודיע דובר הבית־הלבן, לארי ספיקס, כי מצפים לכך שהנשיא רייגן יאשר סיוע־חירום בסך 20 מיליון דולר להונדורס, על־מנת לסייע למדינה זו לבלום פלישה בקנה־מידה רחב של כוחות ניקאראגואה.

ניקאראגואה מכחישה

יחידות צבא סאנדיניסטיות חצו את גבול הונדורס במאמץ מקיף לתקוף מחנות, מרכזי־אימון וכתי־חולים־שדה של כוחות ה"קונטרס", הנלחמים נגד הממשלה הסאנדיני־סטית.

שגרירות ניקאראגואה בוושינ־גטון, מצידה, הכחישה מכל וכל את דבר הפלישה, והגדירה ידיעות בנושא זה כ"מצוצות מן האצבע". (ע־ר)

ארה"ב הפציצה שנית את בסיס אס.אי.5

(המשך מעמוד ראשון)

וינברגר דחה את הטענה, שארה"ב "הזמינה" את ההתנגשות על־ידי מעשה פרובוקציה. לדבריו, הדבר דומה לאדם המהלך במקום ציבורי ויורים לעברו ואין לו ברירה אלא להשיב מלחמה־שערה למען בטחונו.

אולם באופן פרטי אומרים פקידי המימשל, שהם צפו אפשרות של תגובה צבאית לובית, נוכח חציית "קו המוות". ה"וושינגטון פוסט" כתב אתמול, כי התקפות הטרור בוינה וברומא בדצמבר והתקנת הטילים הסובייטיים מדגם אס.אי.5. נגד מטוסים בלוב, הם הרקע לפעולות בימים האחרונים.

יוגברו אמצעי־הביטחון

העיתון מצטט מקורות במימשל שאמרו, שהתיסכול האמריקני גבר, נוכח ידיעות שקדאפי ממשיך לשגר טרוריסטים לבירות אירופה, ואז החליטו רייגן ויועציו שהגיע הזמן להראות לו את נחת־זרועם.

בשיחות באופן פרטי אומרים פקידי המימשל, כי נלקחת בחשבון האפשרות, שלוב תעורר עכשיו גל חדש של טרור נגד מטרות אמריקניות. אי־לכך, מגבירה ארה"ב את אמצעי־הביטחון סביב מוסדותיה ברחבי העולם.

מהסגנות — להתאבדות

רדיו טריפולי מסר אמש, כי בלוב הוכרז מצב כוננות וכי רבים מן המפגינים הפכו את עצמם לצוותי מתאבדים. בבירת לוב התארגנו אתמול הפגנות המונים נגד ארצות־הברית. באחת מהן הכריז אחד המפגינים, ש"על השחקן הגרוע המטורף הזקן והפחדן הזה לדעת, כי האדמה הטובה של לוב היא סלע אליו יתנפצו ההתקפות הטרוריס־טיות שלו".

במפגן של הזדהות, הגיע אתמול ללוב סגן נשיא סוריה, עבד אל חלים חדאם, אשר הביא עמו שדר מהנשיא אסד. חדאם, אשר יחזור כנראה עוד היום לדמשק, ישא עמו שדר מקדאפי לאסד ובו הסברים על ארועי הימים האחרונים.

מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, הביע אתמול תמיכה בעמדת לוב במאבקה נגד התוקפנות האמריקנית. גם ג'ורג' חבש ושאר הארגונים הפרו־סוריים הביעו תמיכה בלוב.

מובארק שותק

המעניינת מכל הייתה התגובה המצרית, או ליתר דיוק חוסר התגובה המצרית. כלי התקשורת במצרים הצניעו את המתרחש בלוב. הנשיא מובארק, אשר נשאל להתייחסותו אמר, כי עדיין אין בידו כל המידע ולכן לא יגיב.

בהקשר זה יש להזכיר, כי בעת המתיחות האחרונה בין לוב וארצות־הברית, תמכה מצרים בלוב, אלא שבינתיים ממתינים המצרים לסיוע כלכלי נרחב מהאמריקנים, דבר המשנה את התייחסותם לעת עתה.

איטליה חריגה

תגובות סותרות על העימות הצבאי בין ארה"ב ובין לוב במפרץ סירטה פורסמו אתמול ברחבי העולם.

בין בעלות בריתה של ארה"ב, גילתה איטליה עמדה חריגה, במותחה ביקורת חמורה על החלטת וושינגטון לערוך תרגילים צבאיים באיזור שמעמדו שנוי במחלוקת.

בעלות בריתה האחרות של ארה"ב הגיבו ברובן על הפעולה האמריקנית בהבעת תמיכה זהירה, ואילו מדינות ערב וארצות הגוש הקומוניסטי גילו תמיכה איתנה בלוב, בגנותן את פעולת ארה"ב כהפרה של החוק הבין־לאומי.

ברומא גינה ראש־הממשלה, בטינו קראקסי, את תרגילי הצי האמריקני בלשון חריפה, בציינו, כי הדבר כרוך בסיכון רב וכי איטליה אינה רוצה במלחמה על סף ביתה. עוד טען קראקסי, שאין לקבל את הנטייה לפתרון סכסוך בדרכים צבאיות.

בלונדון, לעומת זאת, הביעה ראש הממשלה מרגרט תאצ'ר תמי־כה איתנה בזכותן של ארה"ב לערוך תרגילים צבאיים במפרץ סידרה, ולהגיב בצעדים של הגנה עצמית על התקפות טילים מצד לוב.

מערב־גרמניה תמכה אף היא בזכותה של ארה"ב לערוך תמרונים במפרץ סידרה.

בריה"מ, שהינה בעלת־ברית קרובה של לוב, הגיבה בחריפות על פעולת ארה"ב, בטענה שההתקפות האמריקניות על כלי שיט של לוב ועל אתרי שיגור טילים שלה, סותרים את החוק הבין־לאומי, ומאיימים על השלום באיזור הים־התיכון ובעולם כולו.

פעולה ערבית מלוכדת

אלג'יריה, שכנתה החזקה של לוב, הביעה "סולידריות איתנה" עם טריפולי, אולם היא קראה לשים גם קץ לפעולות האיבה ולהמנע מכל צעד העלול להביא ל"מצב שאין להשתלט עליו" והעלול לסכן את שלום העולם.

מרוקו, אשר חתמה בשנת 1984 על הסכם איחוד עם לוב, הביעה באמצעות עיתוניה את הדעה, כי ארה"ב "מנסה להעביר את לוב על דעתה, על־ידי התגרות מחריפה והולכת". המלך חסן שיגר מברק סולידריות לקדאפי.

בתוניס אמר מזכ"ל הליגה הערבית, שאדלי קליבי, כי יש לראות בתמרונים האמריקניים איום על חברה בליגה הערבית. הוא קרא לפעולה ערבית מלוכדת, כדי לעמוד בפני האיום על ריבונותה של לוב.

פרס ושמיר מעודדים

תגובות תמיכה בפעולות התקי־פה של ארה"ב, הביעו אתמול ראש־הממשלה, שמעון פרס, ושר־החוץ, יצחק שמיר, כאחד.

ראש־הממשלה אמר, כי זכותה של ארה"ב, כמו של כל מדינה אחרת, היא להגן על נתיבות השיט וחופש הים. לוב, אמר פרס, היא ראש־חץ בטרור הבין־לאומי והיא משמשת מקור אלימות ואיום לכל סביבותיה, עמידה נחושה ופעולה נמרצת נגד איומים ופעילות טרורי־סטית, מהווה יסוד בהבטחת השלום והחופש בעולם.

דובר משרד־החוץ הודיע, כי יש־ראל רואה בתגובת ארה"ב לתוקפ־נות הלובית נגד מטוסים אמריקניים שטסו בשמיים הפתוחים, אקט ברור של הגנה עצמית ולגיטימית. "אנו מעודדים מנחישותה של ארה"ב נוכח התנהגות קדאפי, המעורב בש־נים האחרונות בפעילות טרוריסטית בין־לאומית ומעודד אותה".

משקיפים מדיניים ציינו אתמול, כי התמרון האמריקני באיזור מפרץ סידרה נקבע עוד זמן רב לפני שקדאפי החליט "להרחיב" את תחומי המים הטריטוריאליים של ארצו ל־200 קילומטר, לעומת התחום המקובל שהוא 12 מייל. יחד־עם־זאת אין ספק, שארה"ב רצתה להעמיד במבחן את הכרזתו זו של קדאפי, ואולי גם להמחיש לו, כי התגרות בה, כפי שקדאפי עשה בהתבטאויותיו בעקבות הפיגועים בנמלי־התעופה של רומא ווינה, אינה משתלמת.

מעריכים עוד, כי אחרי שהסנט לא נענה לבקשת המימשל בעניין מתן סיוע לקונטראס בניקאראגואה, נועדו פעולות התקיפה האמריקניות בלוב גם להחזיר למימשל את יוקרתו שנפגעה בלפי פנים.

לא לסגור בקופסה

שר־החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, אמר, כי ארה"ב חוששת מפני התקפות טרור לוביות אפשריות, כתגובה לפעילות האמריקנית במפ־רץ סידרה, ועומדת הכן להתגונן מפני התקפות כאלה.

מלטה עשויה לבקש, כי מועצת־הביטחון של האו"ם תתכנס לישיבה דחופה, כדי לדון במצב שנוצר עקב העימות בין ארה"ב ולוב בים־התיכון.

ראש־ממשלת מלטה שיגר אג־רות למנהיג לוב, מועמר קאדפי, ולראש־ממשלת איטליה, בטינו קראקסי. קראקסי נתבקש באגרת, לנקוט יוזמה להפגת המתיחות בים־התיכון.

לא נחשף תוכן האגרת שנשלחה לקאדפי.

מטוס "אי.6" אינטרודר ממריא מנושאת המטוסים סרטוגה לעבר יעדי התקיפה בלוב (צילום: אי. פי.)

פרס ומודעי ינסו לשכנע לתמוך בתקציב

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

ראש הממשלה שמעון פרס ושר־האוצר יצחק מודעי יסבירו מחר בבוקר, בישיבה מיוחדת לכל ח"כי הקואליציה, מדוע יש לתמוך בתקציב המדינה החדש לסעיפיו.

במהלך הישיבה ימתחו ח"כים מהליכוד והמערך ביקורת חריפה על המדיניות הכלכלית של הממשלה. ח"כי הלובי החברתי יטענו, כי הממשלה משרתת לכל אורך הדרך את ההון ופוגעת באופן שיטתי בתמורה לעבודה. בין השאר תימתח ביקורת חריפה על ההחלטה החדשה, להטיל גם בשנה הבאה מס רכוש של שני אחוזים על כלל ציבור בעלי הרכב הפרטי, ומאידך לשחרר מכל מס מיוחד את בעלי דירות הפאר.

יו"ר הקואליציה, חיים קופמן (ליכוד), העריך אתמול, כי בתום הדיון יתייצבו הח"כים מאחורי מדיניות התקציב של הממשלה.

"על המשמר" עתון יומי
على الهمشمار جريدة يومية
המו"ל: עתון וספר בע"מ בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone. 378833 Telex 341652.
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר תרים 102—121. טל' 6—229125. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סנהדר 17. טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

להדר, איריס, ורדית ובני המשפחה
משתתפים בצערכם העמוק על מות האם
אביבה ז"ל
ההלוויה תיערך בקיבוץ נגבה ביום חמישי 27.3.86, בשעה 15.30
קיבוץ נגבה

מבט מוקיר

ד"ר איתן גילבוע, אמריקנולוג

השתחררות מטראומת וייטנאם

האם מעידה פעולת ארה"ב בלוב על השתחררותה של ארה"ב מטראומת וייטנאם?

לא. זו מטביעה עדיין את חותמה על מיגזרים רחבים מאוד של החברה האמריקנית, אבל — זהו נדבך נוסף במאמציה של ארה"ב להוכיח, כי אינה נמר של נייר, וישנם מצבים בהם היא אינה מהססת להשתמש בכוח צבאי, הגם שהדבר נעשה באורח מוגבל וכצורה סלקטיבית. ואם טראומת וייטנאם פירושה התבדלות ואי־נכונות לשאת באחריות לעניינים בינלאומיים, וחוסר רצון להגן על אינטרסים חיוניים גם בכוח צבאי, אז יש כאן מידה כלשהי של השתחררות. אבל, מוקדם עדיין לומר כשלב זה שארה"ב השתחררה מטראומת וייטנאם.

ולמה נזקקה ארה"ב לזמן כה רב עד שהגיבה על הטרור הלובי?

בגלל הוויכוח בין שר־ההגנה, קספר וינברגר, ובין שר־החוץ, ג'ורג' שולץ, על הדרכים הנאותות להתמודד עם בעיית הטרור. השר הממונה על הצבא התנגד לשימוש בכוח בכלל וכלפי לוב בפרט, ודווקא איש הדיפלומטיה לא ראה מנוס משימוש בכוח. הפעולה נגד לוב עכשיו מורה על כך, שהוויכוח הוכרע לטובת שולץ.

האם לא חושפת ארה"ב את עצמה לפעילות טרוריסטית לובית נוספת?

אין ספק, שיתרונו של קדאפי הוא בטרור ולא בעימות עם הצי השישי, וארה"ב פגיעה מאוד לטרור הבינלאומי משום שקשה מאוד להגן על נציגויות ואזרחים אמריקנים ברחבי העולם. מצד שני, המומחים לטרור אומרים, שהטרור הלובי איננו זקוק לתמריצים נוספים הפעולה האמריקנית נגד לוב. נכון שעד כה לא פעל הטרור הלובי בתחומי ארה"ב עצמה. אבל, נראה שארה"ב אימצה כאן את השיטה הישראלית האומרת, שאין להניח למתכנני הטרור ולמבצעיו לפעול בחופשיות וללא תגובה.

מה עלול / עשוי לקרות להבא?

מאחר ורוב מטרותיה של ארה"ב הושגו, צריכה ארה"ב להיות מעוניינת כרה־אסקלציה של המצב, מה גם שהודיעה מראש שתמרוניה במפרץ סידרה יסתיימו ב־1.4. אולם, יש לזכור, שעצם המשך הנוכחות האמריקנית במיפרץ עלולה לגרום להסלמה נוספת מעבר להסלמה בה מעוניינים הצדדים עצמם.

אתי רונאל

שריד לשמיר: אין צורך ביבוא פאשיסטים מצרפת

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

יוסי שריד (ר"צ) קרא אתמול לשר־החוץ, יצחק שמיר, להורות לשגריר ישראל בפריס, עובדיה סופר, לדחות על הסף את בקשת מנהיג הימין בצרפת, לה פן, לבקר בארץ.

כזכור, נפוצו שלשום ידיעות בבירת צרפת כי לה פן מבקש לבוא לארץ.

בפנייתו לשמיר מדגיש שריד, כי "יש לנו בישראל מספיק גזענים מתוצרת הארץ, ואין לנו כל צורך ביבוא של פאשיסטים ואנטישמים מתוצרת צרפת".

השנה יבוטלו התקנים של סגני מפקדי חילות־השדה

מאת אלכס פישמן, כתבנו הצבאי

בשנת העבודה הקרובה יבוטלו התקנים של סגני מפקדי חיל בארבעת חילות־השדה.

עד כה, במסגרת מפקדת כוחות השדה, לארבעת חילות השדה — תותחנים, שריון, צנחנים וחיל רגלים והנדסה — היו סגנים בדרגת אלוף־משנה. כתוצאה מקיצוץ התקנים בצה"ל בדרגות אלוף־משנה, יבוטלו תקני הסגנים בחילות.

השינוי מתיישב עם תפיסת הסמכויות של מפקדת חילות־השדה, המדברת על הטמעת ארבעת החילות במסגרת מפקדה זו, ובעתיד קיים צפי כי יהפכו ארבעת קציני החילות לקציני מטה בכירים במפקדת חילות־השדה.

מחיר מירבי לחבילת מצות 5.34 ש"ח

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

משרד־התעשייה־והמסחר קבע מחיר מירבי למצות ולקמח מצה. חבילת מצות סטנדרטית של 2.5 ק"ג תעלה לצרכן 5.34 ש"ח ואילו מחיר חבילת קמח מצה יהיה 2.23 ש"ח לק"ג.

לחברינו דב אסא, מרגה כורש ומשפחותיהם
אתכם באבלכם הכבד במות אחיכם היקר
יוסף אסא ז"ל
בית מעברות

לחברתנו יהודית אייל והבנים למשפחת אסא ולקיבוץ בית־זרע
אתכם בצערכם במות
יוסף אסא
האב והסב היקר
קיבוץ ניר־דוד (תל־עמל)

חוליית מחבלים נחשפה בכפר קאסם לאחר מעקב בן חודשים

15 העצורים חשודים בהברחות נשק למחבלי פת"ח ובמעורבות בפיגועים

מאת ניצה רימון, כתבת "על המשמר"

חוקרי משטרת מרחב השרון בשיתוף זרועות הביטחון, חשפו ולכדו חוליית מחבלים מקרב תושבי המשולש הקטן.

חקירת המשטרה נמשכה חודשים ארוכים ולפני חודש הוארך בבית־משפט השלום בפתח־תקווה מעצרם של 15 תושבים מכפר־קאסם שנחשדו בהשתייכות לאירגון ה"פתח" והשתתפו בפיגועים בארץ. פרשת מעצרם הותרה לפירסום רק אתמול, כאשר נגד שבעה מביניהם הוגש כתב־אישום בבית־דין צבאי.

15 התושבים שנעצרו, רובם בשנות ה־20 של חייהם, חלקם מוכרים למשטרה כעבריינים. ביניהם בעל בית־קפה במרכז כפר־קאסם שהוא אב לעשרה ילדים.

העצורים חשודים בהעברת נשק למחבלים בארגון הפת"ח בגדה ובהשתתפות בפיגועים בארץ. לפי החשד, הניחו בשנת 1984 מיטען חבלה בתחנה המרכזית בתל־אביב, שלא התפוצץ עקב תקלה. מיטען חבלה שהניחו, לפי החשד, ברחוב וינגייט 15 בפתח־תקווה, בין שני בלוני גז, גרם בהתפוצצותו לנזק רב אך לא היו נפגעים. מיטען אחר הונח ברחוב ז'בוטינסקי 61 בבני־ברק, התפוצץ וגרם לנזק.

כן חשודים אנשי החוליה בהטמנת מארב לאוטובוס נוסעים שנסע בכביש חוצה שומרון, במטרה לפגוע בנוסעיו. עקב תקלה גם תוכנית זו לא יצאה לפועל.

בבית־הדין הצבאי הוצאו כתבי אישום נגד עבדול כארים סרסור ובעל בית־הקפה, פריג' חאפז, עמאר אוריב, עמאר סובחי, עיסא אחמד, פריד עוטמן ועיסה עדל.

בבתיהם של הנאשמים נמצאו אקדחים, רובי "גליל", תת־מקלע סטן, לבנות חבלה ונפצים.

בראש צוות החקירה המיוחד עומדים רס"ר עובדיה מארימו ורב־פקד שלום טוויג. החקירה עדיין בעיצומה.

שר החוץ, יצחק שמיר, בביקור אצל אחד הנפגעים בהתקפת הטרור על ישראלים בקהיר, דוד צרויה, בביה"ח שיבא. אתמול (צילום: אסף שילה)

בעקבות פרשת ואלדהיים

חשש בקהילת יהודי אוסטריה מאנטישמיות

וינה. — ועד הקהילות היהודיות באוסטריה הביע אתמול את דאגתו נוכח "התפתחויות מכוערות" שחלו באחרונה בעקבות פרשת קורט ואלדהיים.

נשיא ועד הקהילות, איבן האקר, הזכיר בהקשר זה הערה שהשמיע שלשום מזכ"ל "מפלגת העם", מיכאל גראף, שהזהיר כי בעם האוסטרי עלולים להתעורר "רגשות שאיש מאיתנו לא היה רוצה לעוררם". איבן האקר הביע בהקשר זה את הדעה, כי דברים ברוח זו, המושמעים מפי מנהיגים פוליטיים, עלולים להתפרש בעם האוסטרי כנתינת היתר להתאגדויות ניאו־נאציות ואנטישמיות.

בראיון ברדיו האוסטרי אמר האקר, כי ועד הקהילות מסתייג מדברים ברוח זו, ומהגדרתם של כל הצגה של מסמכים כ"השמצה", המותחים ביקורת על חוקרים והופכים את היהודים לשעירים־לעזאזל.

בהמשך דבריו הצביע האקר על "המצב הקריטי שנוצר בשבועות האחרונים", וזקף אותו לחובת "הנטייה בקרב כל סיעות הפרלמנט באוסטריה להתעלם מן העבר".

מאריו פאררי־ברונגפלד, מזכיר מדינה במשרד הבריאות באוסטריה, מאנשי "מפלגת החירות" חברה זוטרת בממשלת הקואליציה שבראשה עומדים הסוציאליסטים והידועה בהשפעת אגפה הימני החזק — הביע אתמול את הדעה, כי מן הראוי היה שהקהילה היהודית באוסטריה תשמור על שתיקה בנושא העדין של פרשת ואלדהיים — לפחות עד שיוכח קשר בינו לבין גירושם של יהודי יוון. אם יתעוררו רגשות אנטישמיים כלשהם באוסטריה, הוסיף ואמר פאררי ברונגפלד, הרי תהיה זו אשמתו של הקונגרס היהודי העולמי, שגילה התערבות שאין לקבלה בענייני הפוליטיקה הפנימית של אוסטריה. (עסט"א)

ולדהיים כפושע־מלחמה

(המשך מעמוד ראשון)

מתייחס מסמך זה נהרגו 71 גרמנים, ו־5000 "פרטיזנים".

במסמך הנאצי הסודי השני, החתום על־ידי ולדהיים, הוא דיווח לנפקדיו על חקירות של עצירים והוא משתמש בביטוי שהנאצים נקטו בו לתיאור חקירות ברוטאליות, שכללו רצח של העצירים לאחר סיום החקירות.

מסמכים נאציים נוספים שנחשפו, מוכיחים שולדהיים התבלט באחת הפעולות האכזריות ביותר שבוצעו בבלקנים במשך המלחמה — הטבח בקוזארה, ביולי 1942. בפעולה זאת נהרגו 1626 "פרטיזנים", נישבו 4500 איש שהוגדרו כ"עושי־צרות" ונורו 441 איש בפעולות תגמול.

למסמך הנאצי, המסכם את הפעולה הזאת כ"קרב ללא רחמים", מצורפת רשימת־כבוד של 30 פעילים, שבראשה גנראל שטאהל, שהצהיר על "השמדה טוטאלית של האויב" ובתוכה כלול גם שמו של קורט ולדהיים.

סמכות כוללת

במסמך שהמציא לקונגרס היהודי העולמי נשיא הקהילה היהודית בבולגריה, התגלה, כי על חלקו בטבח זה, זכה ולדהיים — מתוך 20 אלף חיילים שהשתתפו בו — ביחד עם עוד גרמני אחד, לעיטור הגבוה של הממשלה הקרואטית, "מדליית המלך זבונימיר".

מסתבר, שולדהיים לא היה מתורגמן צנוע, כפי שהוא מתיימר להיות. כבר בהיותו בן 23 הוטלו עליו משימות נכבדות בחיל־המודיעין, ביחידה נודעת לשימצה. הוא היה מופקד על חקירת עצירים־אזרחים יוונים, אמריקנים, אנגלים, צרפתים ובולגרים, וכן על בדיקת הנאמנות הפוליטית של אנשי צבא גרמנים. במרוצת הזמן הייתה לולדהיים סמכות כוללת על כל החקירות בארצות הבלקן.

מרכז שמעון ויזנטל לחקר פשעי הנאצים, שעד כה הסתייג ממימצאי הקונגרס היהודי העולמי, שיגר אתמול טלקס למנכ"ל הקונגרס, אלן שטיינברג, בו הוא מודיע, כי בחקירה בלתי־תלויה שהוא ערך, מצא הוכחות לכך, שולדהיים שיקר באשר לעברו. מרכז ויזנטל הודיע, כי הוא תומך בקונגרס היהודי העולמי, ופונה לממשלת ארה"ב כדי לברר, כיצד התאפשרה בחירתו של ולדהיים למשרת המזכיר הכללי של האומות המאוחדות.

אלי רוזנבאום, היועץ המשפטי של הקונגרס, מי שהיה תובע פדראלי במשרד המשפטים האמריקני ועסק בחקירת פשעי נאצים אמר, שמעולם לא ראה תיעוד כה בוטה נגד פושע מלחמה.

לדבריו, מדובר בחקירה שצריכה לעבור מידי הקונגרס היהודי העולמי, שהוא גוף פרטי, לטיפול הרשויות הממשלתיות, של יוון, יוגוסלביה ובמיוחד אוסטריה.

רוזנבאום הודיע, כי הקונגרס שלח מכתב לאדווארד מיז, התובע הכללי של ארה"ב, בו ביקש שולדהיים יוכנס לרשימת הזרים שאינם רשאים להיכנס לארה"ב.

קורט ולדהיים, בראיון לטלוויזיה האוסטרית, הכחיש אמש את נכונות המסמכים שהוצגו על־ידי הקונגרס היהודי העולמי, ואת העובדה שהוכרז כ"פושע מלחמה".

קרייסקי מסנגר

הקנצלר האוסטרי לשעבר ברונו קרייסקי, האשים את הקונגרס היהודי העולמי ואת ארה"ב בניסיון "לגמור חשבון" עם מזכיר האו"ם לשעבר, קורט ולדהיים, בכך שהם מאשימים אותו שיש לו עבר נאצי.

בראיון לעיתון "דיפרסה" היוצא בוינה, נשאל קרייסקי על האשמות הקונגרס היהודי העולמי, כי יוגוסלביה דרשה להסגיר בשעתו לידיה את ולדהיים בגלל אחריותו למעשי רצח בתקופה הנאצית.

קרייסקי הזהיר מפני ראיית המחלוקת כמנוהלת ע"י הקונגרס היהודי העולמי בלבד ואמר: "מדובר פה בחיסול חשבונות ישנים מצד האמריקנים עם ולדהיים ואני סבור, שהדבר מורגש היטב כאן".

הוא אמר, כי ישראל וארה"ב מעולם לא נתנו אמון בולדהיים בכל הקשור למזרח־התיכון, בעת שהיה המזכיר הכללי של האו"ם, מ־1972 עד 1982.

משרד התעשיה והמסחר
תיקון טעות
בעניין מחירי אורז לבן ארוך
בהודעה תחת הכותרת "היתר להעלאת מחירים" שפורסמה (23.3.86) נפלה טעות בטור המתייחס לאורז ארוך.
במקום שעור העלאה באחוזים צריך להיות שעור ההורדה באחוזים. והיינו מחירי האורז יורדים איפוא, ב־8 אחוזים החל מ־24.3.86.

פרס: סוריה בקושי כלכלי כבד; בריה"מ לא תדחף עתה למלחמה

מציע "לא להיכנס לרטוריקה שיכולה לשלהב יצרים" ● אסד בצרות

מאת דורית גפן

"להערכתי, אין ברגע זה החלטה סורית לתקוף את ישראל, אך בשום פנים לא הייתי נשען רק על הערכה זו ויש לגלות את מירב העירנות בשטח" — אמר אתמול ראש הממשלה, שמעון פרס, בפגישה עם הסופרים ואנשי הרוח בתל־אביב.

בתשובה על שאלת הסופר משה בן־שאול שבנו משרת בגבול הסורי, אמר פרס: "אני לא יכול להגיד לבן או לאביו "שבו בשקט". אסד יצא פעמיים למלחמה נגד ישראל. הנשיא אסד הוא האיש האחד והיחיד הקובע בסוריה".

פרס הוסיף: "אני לא יכול לפזר הבטחות של שקט". רה"מ תיאר את מצבה של סוריה, אשר נקלעה — לדבריו — לקשיים כלכליים קטסטרופליים: בדמשק יש כיבוי אורות מוקדם בערב, והרזרבות של מטבע־החוץ ירדו ל־50 מיליון דולר. הוא הדגיש כי סוריה לא יכולה לצפות היום לסיוע סובייטי מאסיבי.

פרס הציע לא להיכנס לרטוריקה שיכולה לשלהב יצרים והביע עמדתו נגד איומים ונגד הרעשות של מלל. עוד אמר, כי אסד נמצא היום בלבנון בצרות צרורות כמעט כמו שהיינו אנו וגם זה מעיק עליו. גם אין לאסד הרגשת וראות שהוא יכול לגבור על ישראל. ולהערכתו של פרס, הרוסים לא ידחפו ברגע זה למלחמה. ראש הממשלה ציין את התגובה הרוסית על המתרחש בלוב, ואמר כי עד כה לפחות היתה זו תגובה מאוד חסכנית ומאופקת.

עין בעין

הסופרים והאמנים באו לשמוע את פרס. פרס בא לשמוע אותם. שתיקה

הקשבה גדולה היתה אתמול במועדון "מילוא" בת"א אבל לא ויכוח ממשי

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

הסופרים והאמנים שמילאו אמש את מועדון "מילוא" בתל־אביב, באו לשמוע את ראש הממשלה, שמעון פרס. כאשר הסתבר להם כי פרס מעדיף לשמוע אותם על פני נאום שלו, השתררה שתיקה ארוכה. פרס המתין בסבלנות לשאלותיהם אך איש לא שאל. היתה זו דממה מביכה.

לאחר המבוכה הראשונה עלה אהוד בן־עזר וקרא מן הכתב מסה קצרה על מצב החברה הישראלית ועל התרבות הפוליטית שעיצב הליכוד, המנסה להפוך את הבורות והבוז להשכלה כסימן היכר לעדות המזרח, ואת ההשכלה כסימן היכר לאשכנזים.

משה בן־שאול העדיף לשאול על משהו "קרוב לבשרו" — מה קורה בגבול הסורי, שם משרת בנו. מנוחה גלבוע שאלה על השתלטות הדתיים על חיינו, ואברהם הגורני ביקש לשמוע את דעת ראש הממשלה על ההתאבדויות בקרב הנוער. המשורר אברהם בר־עוז היקשה בעניין המסים ונגד הריצה המרתונית אחרי השלום, ומיכאל מנר שואל על המצב המדיני של מפלגת העבודה.

פרס הקשיב ורשם את השאלות. הוא ביקש מבקי פריישטט, שארגנה את המפגש לדעת את שמות הדוברים. פרס נינוח. לא נואם, אלא משיח, מדבר על ראשיתו של מאמץ רציני להנמיך את המחיצות העדתיות שהונמכו, אך לא הוסרו. גם הוא מוטרד מפולחן האלימות והגידופים. יש לעשות מאמץ כפול: לבטל את הסממנים העדתיים ולעבור לסגנון יותר מאופק. הדרך — על פי פרס — היא הדוגמה האישית. קיצוניות גוררת קיצוניות: "אני רחוק מהאשליה שהתגברנו על התופעות הללו. אך יש הרפיית מתח ויותר הקשבה".

בעניין הדתיים הציע פרס לקיים דו־שיח ודיאלוג. אנחנו מתחילים להתנהג כאילו היינו שני עמים. לא נראה לי נכון, הוא אומר, שמפנים את הגב זה אל זה וצועדים אחורה כמו בדו־קרב, לפני שיורים זה בזה.

על הרוטציה חזר על ה"אני מאמין" שלו, כי זו שגיאה להעמיד את קיום הממשלה על נושא הרוטציה. מתקבל רושם, שכל מה שאנו עושים, אנו עושים לא לשמו, אלא לשמה של הרוטציה. אנחנו מחשידים את עצמנו כאילו אנו אנשים תאבי שלטון, אשר ברגע שנדמה להם שהשלטון נשמט מידיהם, הם ממציאים דברים. יש לדון בכל נושא ולהסיק מסקנות, פרט לנושא הרוטציה. הדיבור על הרוטציה מסלף את הוויכוח המדיני ואינו מאפשר קיום ויכוח אמיתי בנושאים אמיתיים כמו השלום, מניעת המלחמה, מדיניות ההתנחלות.

פרס השיב על כל השאלות שהופנו אליו, לעתים בפירוט־יתר ובהרחבה ולעתים במשפטים ספורים בלבד. ההקשבה היתה גדולה, אך לא שררה אווירה של דו־שיח אמיתי, של ויכוח ממשי.

דמי השכירות בדירות יועלו במאות אחוזים

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

שכר הדירה בדירות של חברות ציבוריות כגון עמידר, עמיגור, פרזות וחלמיש יעלה במאות אחוז החל ב־1 באפריל.

משרד השיכון הודיע אתמול, כי בכוונת המשרד להעלות את שכר־הדירה באופן הדרגתי, כך ששכר־הדירה הממוצע יעמוד על 35 דולר לחודש, במקום 10 דולר בחודש, כיום.

המשרד ציין, כי שכר הדירה יהיה פרוגרסיבי, וקבוצות חלשות וקבוצות באזורים מיוחדים ייהנו מהנחות גדולות.

קטיושות העירו עם בוקר תושבים בגליל: „חזרנו לישון, היום פורים"

„אמל": ירי הקטיושות — בתגובה על הפגזת צד"ל ● מחבל נהרג בדרום־לבנון

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

כמה טילי קטיושה נורו אתמול סמוך לשעה 8 בבוקר, לעבר אצבע הגליל. תושבים באיזור דיווחו על כמה פיצוצים. ככל הנראה, מדובר ב טילי קטיושה שנורו מצפון לרצועת הביטחון, לעבר אצבע הגליל. בסריקות נמצאו שרידים של טיל קטיושה בקוטר 107 מ"מ. טיל אחר נפל, כנראה, באיזור רצועת הביטחון.

תושבים מסרו אתמול כי לא התרגשו במיוחד: „קמנו, ולאחר ומה־מה חזרנו לישון, כי היום פורים וחוץ מזה, צריך לעבוד".

בתגובה, ירו חיילי צד"ל אל מחוץ לאיזור הביטחון, ועל־פי מקורות לבנוניים, נהרג אחד המחבלים שהפעיל את טילי הקטיושה. מחמוד סקי, המפקד הצבאי של „אמל" בדרום־לבנון, אמר כי אנשיו ירו את הקטיושות על הפגזת צד"ל על נבטיה, שגרמה למותם של שלושה תושבים, ביניהם אשה, ופציעתם של עשרות אחרים.

אתמול נפגשו קציני צד"ל לשיחות עם מנהיגים שיעיים והסבירו להם כי ירי התותחים לעבר נבטיה מקורו בטעות וצד"ל מקפיד על הוראות שלא לפגוע בישובים אזרחיים בדרום־לבנון.

פצוע מובל לבית־החולים בנבטייה לאחר ההתקפה הארטילרית הכבדה, אתמול (צילום: אי־פי)

● 50 חברות מישראל ומחו"ל המשתתפות בתערוכה הבינלאומית „אלקום 86", מציגות בה את החידושים האחרונים בתחומי התקשורת, האלקטרוניקה והמחש־בים בעולם.

הארגונים הכלכליים החליטו: לא משלמים את הארנונה לרשויות

במחאה על גובהה ● תובעים התערבות ועדת הכספים לקביעת תעריף חדש

מאת אשר שילוני, כתבנו לעניינים מוניציפאליים

מטה הפעולה של הארגונים הכלכליים הורה לכל הארגונים המאוגדים בו לא לשלם לעת עתה, את הארנונה על עסקיהם לרשויות המקומיות, במחאה על השיעורים הגבוהים של הארנונה.

יו"ר מטה הפעולה ונשיא לשכות המסחר, דני גילרמן, הודיע שהארגונים הכלכליים השונים תובעים להפחית את הארנונה ולמסור את קביעת שיעורה לוועדת הכספים.

דובר מרכז השלטון המקומי, דן בן־כנען, אמר בתגובה, שמאבקם של אותם ארגונים אינו אלא זריית חול בעיני אזרחים תמימים. אם ישנו סקטור כלכלי ש„חוגג" במצב הכלכלי הנוכחי, הרי אלה הארגונים והם, כנראה, רוצים „לחגוג" עוד יותר.

דובר מרכז השלטון המקומי הוסיף, כי הנהלת המרכז, בישיבתו לפני שבוע, הודיעה חד־משמעית כי שיטת שיבוש החיים ברשויות המקומיות תיתקל בירדן התקיפה של הרשויות.

בינתיים, הודיע שר הפנים, יצחק פרץ, כי בינתיים אין הוא יזום הפחתת הארנונה הכללית, משום שתהליך הגבייה בעיצומו וכל שינוי יגרום בלבול במערכות המיסוי והגבייה.

בתגובה, הודיע יו"ר מטה הפעולה של הארגונים הכלכליים, כי מערכות הגבייה ברשויות המקומיות משוכללות וניתן לשנות את גובה הארנונה כבר בשנת התקציב הנוכחית.

צה"ל העניק דרגות קצונה לקבוצת רס"רים במילואים בלי קורס קצינים

דובר צה"ל: דרגות ייצוג לבעלי תפקיד המחייב פיקוד ישיר על מאות

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

צה"ל העניק באחרונה דרגות קצונה לקבוצה של רס"רים בשירות מילואים, ללא קורס קצינים.

המדובר ברס"רים ותיקים הממלאים תפקידים שונים בבסיס קליטה ומיון. בצה"ל חושבים, כי דרגות הקצונה ישפיעו יותר על המשמעת בקרב הטירונים ויקנו יותר מסכות לרס"רים. מרבית רס"רים אלה קיבלו את דרגות הקצונה (בדרך־כלל, סגן), למרות המגמה בצה"ל למעט בהענקת דרגות שלא לצורך ולקצץ בתקנים.

דובר צה"ל אמר בתגובה: „מדובר בהענקת דרגות ייצוג לסגנים ורס"רים בשירות מילואים, המשמשים מפקדי פלוגה בבסיס הקליטה והמיון, תפקיד המחייב פיקוד ישיר על מאות מתגייסים. אין להענקת דרגות ייצוג שום קשר לנושא קיצוצים, כיוון שממילא מדובר באנשי מילואים, כך שאין תוספת תקנים".

בנאום פורימי במליאת הכנסת

צבן: מגוויה לגוויה תעלה הגביה

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) אמר אתמול בנאום מיוחד בכנסת לרגל חג הפורים, כי מי שקורא את הדיווחים על דיוני הנהלת הקואליציה בשאלות התקציב והמיסים, אינו יכול להשתחרר מהרו־שם שעיתוי הישיבה — ערב פורים — לא היה מקרי.

לדברי צבן, נודע לו ממקורות מהימנים, כי בהנהלת האוצר דנים בימים אלה בהטלת מס חדש — מס־פטירה, שיוטל על כל אזרח ישראלי בעת שינטוש את עולמנו.

לדבריו, נימק שר האוצר את הטלת המס החדש ברצונו להרתיע את אזרחי ישראל מפני שימוש מופרז באמצעי זה של התחמקות מידם של פקידי האוצר. עוד אמר השר, שלא יתכן לגבות מס מאורח העוזב את ארצו לביקור קצר בחו"ל, ולפטור ממס דווקא אזרח המר־שה לעצמו את הלוקסוס, לעזוב את עולמנו לנצח. סיסמת המב־צע המתוכנן — אמר צבן — „מגוויה לגוויה תעלה הגביה".

במקביל נודע, כי ההצעה להטיל מס־הכנסה על הריון ירדה מעל הפרק לנוכח לחציה של השדולה הדתית, ולאחר התייעצויות מקיפות עם ראשי המומחים לגניקולוגיה, בגלל הקשיים בקביעת העיתוי המד־ויק לתחולת מס־הכנסה להריון והקושי לאתר את הנישומים במקרים של תינוקות מבחנה. בלית־ברירה, ייאלץ האוצר לשכלל את הטכניקה של מיסוי קצבאות ילדים.

(שע־ח)

פסלוני זהב לפייבוריט התורן

לוס־אנג'לס — הסרט „זכרונות מאפריקה", סיפורה של אריסטוקרטית דנית ואהבותיה בקניה, בביצועם של מריל סטריפ ורוברט רדפורד, זכה ב־7 פרסי אוסקר וצוין כסרט הטוב ביותר של השנה.

הבמאי, סידני פולאק, קיבל את פרס הבימוי הטוב ביותר בשביל אותו סרט וגם התסריט זכה בפרס הטוב ביותר. ויליאם הארט צוין כשחקן הטוב ביותר על תפקידו בסרט „נשיקות אשת העכביש" שהופק והוסרט בברזיל.

ג'רלדין פייג' זכתה בפרס השחקנית הטובה ביותר על משחקה בסרט „מסע אל השפע" (טרם הוקרן בארץ).

דון אמיצ'י, מי שהיה כוכב קולנוע רומנטי בשנות ה־40, נבחר כשחקן המשנה הטוב ביותר על תפקידו בסרט המדע הבדיוני „קוקון". הסרט „כבודו של פריצי", שהיה בין המתחרים על המקום הראשון, קיבל רק פרס אוסקר אחד. אנג'ליקה יוסטון, בתו של הבמאי הנודע ג'ון יוסטון, זכתה בפרס שחקנית המשנה הטובה ביותר על הופעתה בסרט זה.

(ע"צ)

ארבעת הזוכים הגדולים בפרסי האוסקר משמאל ולימין: ויליאם הארט, השחקן הטוב ביותר על תפקידו בסרט „נשיקת אשת העכביש". אנג'ליקה יוסטון שחקנית המשנה הטובה ביותר, ב„הכבוד של פריצי". ג'רלדין פייג', השחקנית הטובה ביותר אשר כיכבה בסרט „מסע אל השפע" וסידני פולק במאי הסרט הטוב ביותר „זכרונות מאפריקה". אי. פי.

„סרט רומנטי על תקופה מאוד לא רומנטית"

ניירובי — הוליבוד העניקה שלשום בערב שבעה פרסי אוסקר לסרט „זכרונות מאפריקה", אולם בקניה, שם צולם הסרט, הוא תואר ע"י מבקרי סרטים בעיתונים כ„לא רלוונטי, שטחי, גזעני ומשפיל את האפריקנים".

הסרט, שהפקתו עלתה 30 מיליון דולר, מתאר את חייה של הברונית הדנית קארן בליקסן בקניה בתחילת המאה העשרים. הוא הוצג בראשונה מחוץ לארה"ב, בניירובי, בינואר. כיום מוצג הסרט בקולנוע „דרייב אין", בעיקר לאוכלוסיה הלבנה שנותרה במדינה.

„האם ייתכן שהעולם המערבי עדיין רוצה לחשוב שאפריקה היתה במעמדה הטוב ביותר באותם „ימים ישנים וטובים". כאשר האפריקנים „ידעו את מקומם" — כתבה מבקרת הקולנוע, מרגרטה גצארו בשבועון חדשות היוצא כאן.

מבקר אחר, סם קאהיגה, אמר: „זה כנראה טוב ובסדר מצד מפיקי סרטים ממדינות המערב לבוא לכאן ולעשות סרטים רומנטיים על תקופה מאוד לא רומנטית בהיסטוריה שלנו".

(עדי)

כל האוסקרים

אלה כל האוסקרים שהעניקו 4,228 אנשים מתעשיית הקולנוע, המשתייכים לאקדמיה לאמנות ולמדע סרטי הקולנוע.

● האפקטים החזותיים הטובים ביותר: „קוקון" — קן ראלסטון, ראלף מקגוויאר, סקוט פראר ודייויד ברי.
● סרט האנימציה הקצר הטוב ביותר: „אנה ובלה", בהפקת ההולנדית סיליה ואן־דייק.
● הפרס לתיכנון תלבושות: „ראן", סרט יפאני, אמי ואדה.
הסרט הדוקומנטרי הטוב ביותר „קשת שבורה" בהפקת מאריה פלוריו וויקטוריה מאד.
● האיפור הטוב ביותר: „מסכה", מייקל ויסטמור וזולטאן.
הישגים בצלילים: „זכרונות מאפריקה" כריס ג'נקינקס, גארי אלכסנדר, לארי סטנסוולד ופטר הנדפורד.
● סרט התעודה הקצר ביותר: „עד למלחמה" שהופק על־ידי דיוויד גורמן.
הבימוי האמנותי הטוב ביותר: „זכרונות מאפריקה" סטפן גריימה וג'וזי מקווין.
● הצילום הטוב ביותר: „זכרונות מאפריקה" דיוויד ווטקין.
● הסרט הזר הטוב ביותר: „הסיפור האמיתי", ארגנטינה.
● המוסיקה המקורית הטובה ביותר: „זכרונות מאפריקה", ג'ון ברי.
● התסריט הטוב ביותר המבוסס על חומר ממדיה אחרת: „זכרונות מאפריקה" קורט לוטקה.
התסריט המקורי הטוב ביותר: „העד". סיפורו של ארל וואלאס, פמה וואלאס וויליאם קלי.

פינת הדמעות

הבמאי ההוליבודי הנודע, הנחשב ל„נער פלא" על סרטיו האחרונים שזכו להצלחה קופתית, סטפן ספילברג, לא קיבל את הפרס. סרטו „הצבע ארגמן", היה מועמד ל־11 פרסי אוסקר, אולם לא קיבל אפילו פרס אחד. הסרט נחשב לסרטו הרציני הראשון של ספילברג, שהתמחה עד אז בסרטי הרפתקאות בלבד.

השחקן פול ניומן, שהיה מועמד שש פעמים לפרס אוסקר בלי לזכות בו, קיבל הפעם פרס כבוד „לאות הוקרה על הופעותיו המצוינות והמרשימות בקולנוע במשך השנים".

(ע"צ, ע"ד)

המטרה: פרובוקציה

מאת אלכס פישמן

ביום שישי האחרון, 21 במארס, כוח משימה ימי אמריקני לאזור סידרה שלחופי לוב, במגמה ליצור פרובוקציה שתאפשר להכות ולהעניש את משטרו של הלובי קדאפי. במרכז כוח המשימה שלוש נושאות מטוסים: „קוראל סי", „אמריקה" ו„סראטוגה". על סיפונן של נושאות המטוסים 274 מטוסי בכוח המשימה הימי, לנושאות המטוסים, למעלה מ־20 ספינות קרב מסוגים שונים.

החלו טייסות של מטוסי קרב שהוזנקו מנושאות המטוסים לאוויר מפרץ סידרה ולבצע תימרונים נועדו לגרות את הלובים לבצע צבאית כלשהי בתגובה.

לפני הצהריים נענו הלובים ולעבר המטוסים האמריקנים נורו שני קרקע־אוויר ארוכי טווח מדגם „סאם 5", בסיס סירטה בחופה הצפוני של הטילים לא פגעו. בשעות הצהריים הלובים שוב שני טילי „סאם 5" וטיל, גם הם לא פגעו במטרתם. שעה ירו הלובים טיל „סאם 5" נוסף. סך ירו הלובים 6 טילי נ.מ. שלא פגעו. יותה סיירת טילים אמריקנית שני מסוג „הרפון" לעבר ספינת סיור שהתקרבה אל הכוח הימי האמריקני. דיווחים האמריקנים, האנייה טובעה.

טיל חדיש

לשעות אחר הצהריים של אותו היום אף 18 בשני טילי אוויר־קרקע את בסיס טילי ה„אס.אי.5" שבסירטה. הנשק המאכלסים טילים מדגם היום בלוב. והוציאו את המכ"ם של הבסיס מכלל פעילות. טיל הוא טיל אוויר־קרקע חדיש, על קרינת מכ"ם. נישא בדרך כלל „אף 19" וטווחו היעיל הוא 116 כיל זה הוא דגם מתקדם יותר מטיל „שרייק". המתביית על קרינת על פי דיווחים זרים מצוי גם בידי.

בשעות הלילה תקפו מטוסים קורבטת טילים לובית מדגם סמוך לנמל בנגאזי. ככל הנראה הספינה כשהיא מצויה במגמה של כלפי השייטת האמריקנית. בשעות והאחרונות טיבעה סיירת הטילים „יורקטאון" ספינה לובית נוספת נסגרה לה. דיווחים לא רשמיים כי אתמול בשעות הבוקר ביצעו אמריקנים גיחה נוספת של הפצצה ארוכי טווח על בסיס טילים לובי שלפי שעה לא ידוע מה היה מיקומו. כן כל הפעילויות הצבאיות שבוצעו באזור מפרץ סידרה ולפי שעה לא כיצד יתגלגלו הארועים בשעות ובימים הבאים.

להאמין, כי ריכוז העוצמה האמריקנית התקיפים מול חופי לוב והנכונות לפגוע בלוב – כפי שבאה לידי על־ידי דוברים בכירים בבית הלבן שנכחו לתחילת התימרון האמריקני במפרץ סידרה – מצביעים על תוכנית מקיפה להפלת משטרו של הנשיא. אולם, על־פי נסיון העבר, ספק אם הפעילות האמריקנית יחרוג מן בפרמטרים הנוכחיים. נראה שאם קדאפי לא יעשה מעשה נואש את השייטת האמריקנית, הרי שסיומו המהלך הצבאי האמריקני יסתכם באותן שהוכרנו. ריכוז הכוח האמריקני מול חופי לוב לא מלמד דווקא על נכונות ל„הליכה עד הסוף", אלא יש בו כדי ללמד על המנטאליות של הפנטגון להגדיל את שולי הבטחון של הכוח.

ענישה סלקטיבית

משקיפים בישראל בחרו להאמין, כי אנו נמצאים רק בראשיתו של מהלך מקיף הכולל פעילות בתוך לוב כנגד משטרו של קדאפי. כאשר ראשו של הנשיא הלובי טרוד בהתגוננות מול המתקפות של כוח המשימה הימי, יעשו כוחות אופוזיציונרים מבית את המהפך. אלא שהרושם שנוצר עד כה הוא, כי האמריקנים, כאמור, יסתפקו בענישה סלקטיבית ובנצחונות הצבאיים הקטנים על הצי הלובי.

ראשיתו של המהלך הצבאי האמריקני האחרון אינה ב־21 במארס אלא ב־6 בינואר 1986, כאשר חל תגבור של הנוכחות הימית האמריקנית והסובייטית בים התיכון, על רקע החשש הלובי למתקפה אמריקנית. במסגרת זו שלחה ברית־המועצות את אוניית הדגל של הצי הסובייטי בים התיכון לשיט מול חופי לוב. במקביל, נערכו שתי משחתות ואוניית ביון סובייטית מול חופי ישראל – במרחק של 30 עד 80 מייל מחופי הארץ (אגב, המשחתות עזבו את אזורנו בשבוע שעבר). בנוסף, נכנסו מהים השחור לים התיכון סיירת טילים סובייטית חדישה מדגם „סלאבה" ומשחתת טילים סובייטית מדגם „קריוואק". הסובייטים הגבירו את הפעילות האווירית ובין היתר תוגברו גיחות סיור של מטוסי אווירית הצי הסובייטי מדגם „איל־38" שהמריאו מלוב. תגובת ארה"ב על ארועי הטרור בווינה וברומא, במהלכם נהרגו 16 אנשים, ביניהם אזרחים אמריקנים, וחטיפת אוניית הטיולים „אכילה לאורו" וההתגרויות והאיומים של קדאפי – היתה שליחת כוח משימה של הצי השישי, בפיקוד נושאת המטוסים „קוראל סי", להיערכות במרחב שבין לוב לאיטליה. במקביל הגיעה לים התיכון דרך תעלת סואץ, מן האוקיינוס ההודי, נושאת המטוסים „סרטוגה", מלווה בשתי משחתות ובשלושה כלי עזר. כוח זה ביצע שני תימרונים בחודש ינואר שנסתיימו ללא עימות עם הלובים. סך הכל התרכזו בים התיכון ערב העימות האחרון למעלה מ־40 כלי שיט של הצי הסובייטי ובהם 8־9 כלי לוחמה (סיירות, משחתות, משחתות טילים, פריגטות, מקשות ונט"קים) ולמעלה מ־5 צוללות. לפי שעה אין לכוח זה מרכיב אווירי.

ציון נמוך

הצי השישי בים התיכון ערוך היום עם למעלה מ־47 אוניות מלחמה, בתוכן שלוש נושאות מטוסים ולמעלה מ־20 לוחמות שטח, משחתות, מקשות, פריגטות, נט"קים ונוסף לכך כ־4 צוללות וכלי עזר. בכוח המשימה יחידות נחתים קבועות המונות כ־1000 איש.

שני התימרונים שביצעו האמריקנים במפרץ סידרה נסתיימו ללא כל תגובה לובית, למעט נפילתו של מטוס אף־18 כתוצאה מתאונה – לא היו כל אירועים משמעותיים, הן מבחינתו של הצי הסובייטי והן מבחינתם של הלובים. אומנם כלי השיט הלוביים יצאו מנמליהם במהלך תימרוני חודש ינואר, אולם להערכת מומחי מודיעין אמריקניים, הסיבה לכך היתה בשל חשש מפני תקיפה אמריקנית בנמלים. גורמי מודיעין אמריקנים, שעקבו מדי יום ביומו אחר התנהגות חיל האוויר והצי הלובי, הגיעו למסקנה, כי לפניהם זרועות עלובות למדי. על פי הדיווחים המודיעיניים מסתבר, כי הספינות הלוביות לא היו מסוגלות לשהות בים יותר מאשר יממה אחת מסיבות של תחזוקה ואימון הצוותים. כושר הפעולה של המטוסים הלוביים, בעיקר בלילה, היה על פי הדיווחים נמוך למדי. מקורות רשמיים בארה"ב אמרו, כי המטוסים הלוביים עשו הכל כדי להימנע ממצב של עימות עם הצי השישי. יתרה מזו, בשעות הלילה, כאשר נצטוו להמריא, דאגו הטייסים לבצע סיבובים סביב בסיסיהם מחשש שלא יוכלו למצוא את דרכם חזרה. פקידים אמריקניים טרחו לציין אז, כי המחסור בטייסים בחיל האוויר הלובי מחייב אותם לעשות שימוש בטייסים ממדינות ידידותיות, המפעילות חלק מצי המטוסים הלובי. סך הכל הציון שנתנו האמריקנים לכוחות המזויינים הלוביים – היה נמוך ביותר.

מבחינה מספרית, חיל האוויר וחיל הים הלובי הינם לכאורה מרכיבים בעלי פוטנציאל גבוה בשל הכלים החדישים שברשותם. יתרה מזו, מלחמת צ'אד הצביעה על יכולתו של חיל האוויר הלובי לתקוף מטרות במרחקים ארוכים. הלובים גם הפציצו לפני למעלה משנה את תחנת השידור הסודנית ליד חרטום.

חיל האוויר הלובי מורכב מ־565 מטוסים. בין השאר מטוסים מדגמים מיג 25, מיג 23, מיג 21, סוחוי 20, סוחוי 22, מיראז' 5 ומיראז' אף־1. מסך כל המטוסים, על פי הערכת מומחים, רק 170 הם פעילים. חיל הים הלובי מורכב מ־25 ספינות טילים מדגם „אוסה" ו„קומבט", 6 קורבטות טילים מדגם „וורי" ו„נינוצ'קה". פריגטה אחת, 6 צוללות סובייטיות מדגם אף־1.

יחסי הכוחות הללו, אם נוציא מכלל אפשרות מעורבות סובייטית, בין ארה"ב ללוב, מורים בעליל, כי לכוח המשימה האמריקני יתרון ברור על הלובים. אלא שלהישג לובי ייחשב, אם בידי הלובים יפלו טייסים אמריקנים או אם תיפגע אחת מנושאות המטוסים. וזוהי גם, ככל הנראה, הסיבה לכך, שהאמריקנים תוקפים מטרות בטוחות עם נשק ארוך טווח ופוגעים בכל כלי שיט לובי המגלה סימנים של נסיון להגיע לטווח יעיל אל השייטת האמריקנית.

לחצים מבית

מדוע בחר המימשל האמריקני להכות דווקא עתה בלובים? המוטיבציה במישור הבינלאומי להעניש את משטר קדאפי ולגלות נחישות במלחמה נגד הטרור הבינלאומי – שלוב היא אחד ממוקדיו – היתה קיימת כבר מראשית השנה. האמריקנים בחרו דווקא עתה לכפות על קדאפי את העימות, ככל הנראה בעיקר בשל לחצים מבית. בתקופה זו ממש עומד המימשל האמריקני במאבק עם בית הנבחרים בנושא תקציב הבטחון. רוב הדמוקרטים בסנאט וחלק ניכר מהרפובליקנים סבורים, שהמקום היחיד לקצץ בתקציב המימשל הוא בתקציב הבטחון. במקביל, בחוגי המימשל, בקרב גורמים בכירים כמו מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ ובחלק מכלי התקשורת האמריקניים, נשמעת ביקורת כלפי מזכיר ההגנה קאספר ויינברגר, על פיה מגלה הפנטגון רכרוכיות, בכל הקשור לשימוש בכוח צבאי באזורי עימות, בהם נפגעים אינטרסים אמריקנים ברורים. אסור להתעלם גם מן ההיבט האישי של הנשיא רייגן, שהוא בשנות ה־70 לחייו ובמחצית הקדנציה השניה לשרותו בבית הלבן, המעסיק עצמו עתה בסוגיה – מה יהיה מקומו בהיסטוריה לאחר שיסיים את תפקידו. קדאפי הוא הזדמנות טובה להפגין את נחישות ההחלטה האמריקנית ללוחמה בטרור והגנה על אינטרסים ואזרחים אמריקנים ברחבי העולם. להכות אוייב בסדר־גודל הכוח של לוב – אינו סיכון גבוה מדי ויש בו כדי להפגין את הצורך בעוצמה צבאית, בהיקף הנוכחי – השואב לתוכו גם תקציבים אותם מבקש עתה המימשל. פגיעה במשטרו של קדאפי עשויה להנציח את מקומו של הנשיא רייגן בהיסטוריה, כמי שנלחם בעריצות על פני כדור־הארץ.

נוכחות סובייטית

הצגנו את הכוח הימי הסובייטי בים התיכון, שעלול בזמן חירום ליצור בעייה בינלאומית – אם תתערב ברה"מ בעימות הלובי־אמריקני, דבר שלא התרחש עד כה וקיים גם סיכוי נמוך להתערבות שכזו, כל עוד הפרמטרים של העימות נשמרים ברמה הנוכחית. מאידך, האמריקנים לא יכולים להתעלם מנוכחותם של אנשי צבא סובייטיים על אדמת לוב. עד כמה שידוע, אין לסובייטים מחנות צבאיים אוטונומיים בלוב. אולם בלוב יש למעלה מ־2000 יועצים סובייטיים קבועים. עם קבלת שתי סוללות ה„אס.אי.5" בראשית השנה, עלה ככל הנראה מספרם של היועצים הסובייטיים בלוב. לכן פעילותם של האמריקנים צריכה להיות כזו, שתמנע פגיעה באנשי צבא סובייטיים אם ברצונם למנוע סיכוך בין־מעצמתי. וזהי כנראה אחת הסיבות לכך, שהאמריקנים בחרו בשיטת הפעולה הנוכחית של שימוש בנשק ארוך טווח למטרות נקודתיות.

קדאפי מהווה הזדמנות נאותה לנשיא רייגן להפגין את נחישות ההחלטה האמריקנית

מועאמר קדאפי – לא סיכון גבוה מדי

להילחם בטרור ובכך להבטיח את מקומו בהיסטוריה כמי שנלחם בעריצות

דסק לענייני היום: לוי מורב
אחראית לעמודי הפנים: עמית אנטר.

שוטר במלכודת

מאת חנה איש־הורביץ

ניו־יורק — דובר הבית הלבן הכריז אמש כי ארה"ב תמשיך לפעול נגד לוב וכי כל הפעולות הלוביות תחשבנה, כבעלות כוונה עויינת. פרשנים בארה"ב מגדירים את המצב שנוצר בין ארה"ב לבין לוב כמצב של לוחמה, במובן המצומצם של המלה. הפרשנים וכמותם גם הציבור האמריקני חלוקים בדעתם בדבר הצדקת ההתלקחות שאירעה במפרץ סידרה ובדבר התבונה שבהתנהגות ארה"ב.

דייויד אהרון, כי שהיה סגן היועץ לביטחון לאומי בתקופת הנשיא קארטר, אומר כי אם היתה ארה"ב פועלת נגד לוב מייד אחרי ההתקפה על שדה־התעופה ברומא, זה היה מובן. אבל ללכת למלחמה כדי להשליט את החוק הבינלאומי בעולם — זה רעיון מגוחך. יש לנו עניינים חשובים יותר באיזור. כמו בידודו של קדאפי וחיזוקו של מובארק.

מספר פרשנים, וביניהם אדמירל ג'ון לארוק, אומרים שארה"ב נפלה בעיניים פקוחות למלכודת שטמן לה קדאפי. לפי אותה השקפה צפוייה התעצמות היוקרה של קדאפי בקרב מדינות ערב בעקבות הסכסוך עם ארה"ב, וכן צפויה התגברות פעולות טרור לוביות נגד מומחים אמריקנים ברחבי העולם ונגד אזרחים אמריקנים בארה"ב ומחוץ לה. אדמירל לארוק אומר: „איננו יכולים ללמד לקח את ל העולם. אנחנו מהווים בסך הכל 4 אחוזים מאוכלוסיית העולם. אנחנו לא מנהלים את העולם ואיננו יכולים להרוג אנשי לובים מפני שברצוננו ללמד את קדאפי לקח. זה גם לא אפקטיבי".

קדאפי ימשיך לטעון שמימי מפרץ סידרה הם מים טריטוריאליים של לוב. זה עניין שנוגע לכל מדינות העולם וצריך להביאו בפני בית־הדין הבינלאומי. לא על־ידי ארה"ב דווקא אלא על־ידי מדינות נאט"ו.

מאידך גיסא, אומר ג'ורג' וייל, פרשן רשת הטלוויזיה אי.בי.סי. כי לא יתקיים שלטון חוק בעולם אם לא יהיה שוטר בינלאומי ועל ארה"ב להפעיל את כוח השיטור הדרוש. גם ד"ר אדוארד לוטבק, מומחה אסטרטגי ממכון המחקר של אוניברסיטת ג'ורג'טאון (וושינגטון), סבור שארה"ב היתה חייבת להגיב, ובמהירות: „אם לא היינו מגיבים, בעלות־הברית שלנו באירופה היו אומרות, שאמריקה לא עושה את המוטל עליה". לדעת לוטבק היתה ארה"ב חייבת לפעול, משום שקדאפי התגרה בה בהכריזו על „קו המוות" במפרץ סידרה מחוץ לתחום המים הטריטוריאליים של לוב. ודבר גורר דבר — לאחר שקדאפי שילח טילים במטוסים אמריקניים, היתה ארה"ב חייבת לתקוף אותו בחזרה. „כוח משמעו — שאתה עושה מה שהצהרת שתעשה", אומר לוטבק ולדעתו, אם לא היתה ארה"ב מגיבה בשלב זה, היא היתה נאלצת לשלם מחיר גבוה יותר בעתיד. הוא גורס שארה"ב פעלה כמעצמת־על, שתפקידה לדכא פיראטיות ולשמור על חופש השיט במים הבינלאומיים.

על אש קטנה

מאת חיים מרגלית

ברית־המועצות מוכרחה להתייצב לצידו של קדאפי – קובעת פרופ' גליה גולן מהחוג למדעי המדינה באוניברסיטה העברית. הנעלם הבא, לדבריה, הוא מה תהיה מידת המעורבות של ברית־המועצות. קדאפי הוא בעל־בריתה, לא פורמלי, אך בעל־ברית שמקבל הספקה צבאית. ההתערבות של ברית־מ יכולה להתבטא בהכנסת אוניות נוספות לאגן המרכזי של הים התיכון ואולי בדרך אחרת, כמו העלאת הנושא במועצת־הבטחון והדרישה לגנות את ארצות־הברית על צעדיה המלחמתיים.

סביר להניח, טוענת פרופ' גולן, שהרוסים יעשו רעש, כדי להרתיע את האמריקנים. ייתכן כי ימתינו לראות איך יפול דבר וישמרו על פרופיל נמוך, כמו בפרשת לבנון. במצב הנוכחי עדיין מוקדם לקבוע דברים ובוודאי נדע יותר בימים הקרובים.

ברית־המועצות מנוהגת עתה על־ידי אנשים אחראים – פוסק פרופ' איליה זיימצוב, ראש המכון לחקר החברה בת־זמננו. פרופ' זיימצוב סיפר כי שמע את החדשות ברדיו מוסקבה בהן הודיעו על התקריות במפרץ סידרה וקרא את הודעת טא"ס. הוא מציין כי בינתיים ההתייחסות היא ברמה נמוכה, מה שמעיד כי בקרמלין נערכים דיונים. „נראה", הוא אומר, „כי הרוסים ידרשו כינוס דחוף של מועצת־הבטחון לדיון בנושא". לדבריו, זאת חולמה הנמוכה. אם המצב יתחמם תפעיל ברה"מ בעלי־בריתה וארגונים בעולם השלישי, במיוחד באפריקה, כדי לנסות לעצור את מצרים, העשויה, לדבריו, לנצל את תקרית סידרה כדי להפיל את קדאפי. מנהיגי ברה"מ היו תמיד פרגמטיים ואין סיבה שישנו מדרכם. גם פרופ' זיימצוב מרגיש כי מוקדם עדיין לקבוע דבר.

לדעת ד"ר יאיר עברון יש בפעולה האמריקנית נגד לוב חריגה מסויימת מכללי המשחק הנהוגים באזורנו מאז אמצע שנות ה־60. ד"ר עברון, מומחה למדעי המדינה באוניברסיטת ת"א וחבר במכון ללימודים אסטרטגיים בלונדון, גם הוא זהיר מאוד בהערכותיו. גם הוא אומר שבינתיים אין דברים ברורים. לדבריו, ארה"ב בוודאי תשתמש בנימוק שהלובים ירו ראשונים, ואמריקה רק השיבה אש. זהו נימוק טוב, שיתן לאמריקנים לגיטימציה להפעלת כוחותיהם ישירות נגד לוב. אין מקרה זה דומה להתערבות האמריקנית בלבנון במהלך מלחמת השנייה של שנת 1982, שם האמריקנים הוזמנו על־ידי ממשלת לבנון החוקית. עוד מוסיף עברון כי בישראל ובכמה מדינות במערב בוודאי נהנים מתוצאות שהחוף קדאפי, שהוא התומך בכל ארגוני הטרור בעולם, הוא אנטי־ישראלי ואנטי־מצרי.

(המשך בעמוד 8)

אותי זה מרגיז — מאת מוטי בסוק

והנער איננו

היכן הוא ניסים (בן מרדכי) שטרית? האם הוא מבלה עם בנות איישם בארץ? האם הוא רק סתם ברח מהבית והישיבה? ואולי הוא נחטף על־ידי חוגים חרדים קיצוניים? היתכן כי הם עברו לשיטות ענישה נוסח המאפיה?

אלו הן רק חלק מהשאלות עימן מתמודדת משטרת ירושלים זה כמה שבועות. בשל מורכבות הבעיה, וההשלכות שעשויות להיות על יחסי מימסד־חרדים, מצויים בעובי התמונה גם המחוז הדרומי של משטרת ישראל וכנראה גם המפכ"ל ושר המשטרה.

המשטרה נכנסה לתמונה רק לאחרונה. וזהו אחד ממחדליה בפרשה. ניסים עצמו, נער בן 16, נעלם מביתו ב־23.1.86.

הסיפור מדהים.

ניסים, גובה 170 ס"מ, גוף חסון, גוון פנים שחום, קול עבה, למד בישיבה בירושלים. הוריו גרים בשכונה החרדית הר נוף, במערב הבירה. אביו, הרב מרדכי שטרית, אחראי במשרד הדתות על רבני היישובים בדרום. כמו נערים רבים בישיבות הקיצוניות, קרו לניסים בעת ובעונה אחת שני "אסונות". הוא לא אהב ללמוד, ומאידך הוא אהב מאוד בילויים, רצוי עם בנות. הדבר נודע למוריו, וניסים שילם על כך ביוקר. הוא הורחק מהישיבה. כאן המקום לציין, כי אין זו הפעם הראשונה שמלמדיו החרדים הורו לו את הדרך החוצה.

מירושלים עבר ניסים ללמוד באשדוד, גם הפעם במוסד תורני. לרוע מזלו, גם כאן הוא לא "נרפא" "מהמחלה הממארת" – אהבה לבנות המין היפה ולבילויים.

באחד מימי יולי האחרון רמזו לניסים בחורים לא מוכרים, כי הרב שפירא רוצה לשוחח עימו. ניסים נעתר להזמנה. תמימות? במקום לראות את הרב, ראה נערנו כוכבים. שמונת האברכים – זה היה מספרם – משכו אותו לחוף הים ושם הם לימדו אותו פרק בהלכות החיים החרדים. התיק המשטרתי מתאר את המקרה לפרטי פרטים. אנחנו נסתפק בשורות ספורות. ניסים הוכה על ימין ועל שמאל. גופו הפך לפצע וחבורה. פיו התמלא בחול. סיגריות כובו על גופו. בלשון העולם התחתון ניתן לומר, כי האברכים "פוצצו" את ניסים במכות. מאוחר יותר הם העלו אותו לירושלים, שיגלה להם היכן גר חברו הטוב והחוטא. מלאכת המכות נמשכה. ניסים וחברו שתתו דם. החטא של השניים היה כמובן כבר. הם הואשמו בסטיות חמורות מדרך הישר, בילויים, השתעבדות לתענוגות החיים, בזבוז זמן, ורחמנא ליצלן, בילוי עם נערות, חלק מהן מבתים חרדים, כמובן.

ללמדנו כי יש מי שדואג, יש מי שעוקב ויש מי שבולש בעולם החרדי.

לפני הפרידה, דאגו שמונת האברכים־הבריונים להבהיר, כי הם "ממשמר הצניעות": "זו רק הדוגמה למה שאנחנו באמת יודעים לעשות. אנחנו מהעולם התחתון. ראו הוזהרתם".

ניסים – לראשונה בפגישה עם עובדות החיים – היה המום. הגוף והנפש היו פגועים. לקח קצת זמן. הנער, רק בן 16, התאושש. הוא ניגש למשטרה והגיש תלונה.

*

כאן המקום לעצור קמעא ולהבהיר מספר פרטים חיוניים. קודם־כל, עבורנו, אנשי העולם האחר, הרב שפירא הוא בבחינת עוד רב מכובד בישראל. נתברר כי לא כך הם פני הדברים. בעולם החרדי השם הזה מעורר כבוד ובעיקר הרבה יראה. ולא במקרה. הרב שפירא הוא כמעט מילה נרדפת לארגון "יד לאחים". אותו ארגון תמים שהיה אחראי לפוגרום בבית "בויאר", בו נפגשו נערות ונערים ערביים ויהודיים.

לפי הנחת המשטרה, ניסים ידע מיהו הרב שפירא, כשהלך "לפגוש אותו". אשר ל"משמר הצניעות", מתברר כי בשכונות החרדיות של בני־ברק וירושלים, ולא רק שם, פעילה מאוד "משטרה מקומית". הקים אותה הרב לנראו. ל"משטרה" זו יש מודיעין מפותח, מערכת משפט והוליות ענישה. ברחוב החרדי חוששים מ"משמר הצניעות". המשטרה החוקית של מדינת ישראל מכירה את עובדות החיים בעולם החרדי, אך משום מה מתעלמת מהן. "משמר הצניעות" הוא שחשף את מעשיו הנוראים של הנער ניסים שטרית, הוא שדאג להעניש (והוא היודע (כנראה) היכן הנער היום.

*

אולם לא נקרים מאוחר למוקרים. ארבעה חודשים אחרי שקיבל מכות, בנובמבר האחרון, נתקל ניסים, במרכז ירושלים, באחד מהשמונה שהיכו אותו ואת חברו. הוא מיהר להזעיק את המשטרה, שעצרה את החשוד. ניסים טען בעקשנות כי "זה הוא שעשה לי אוברול (שיפוץ) כללי". חברו התקשה בזיהוי. "ניפחו אותי. אני לא זוכר כלום", הוא טען. המשטרה פותחת תיק. סעיפי האשמה: חטיפה ותקיפה בכוח. הנאשם,

ניסים שיטרית
מי מכיר, מי יודע?

חוזר בתשובה, מכחיש כל קשר לסיפור. התיק עובר לפרקליטות, המחליטה להגיש תביעה לבית־המשפט. ברור, כי השופט יצטרך להחליט, עדותו של מי אמינה בעיניו – של ניסים או של המכחיש.

לאחר שהמכחיש השתחרר מהמעצר התקבלו במשפחת שטרית טלפונים וגם שיחות אחרות. נוסחן אחד: כדאי. "לטובתכם ולטובתו". לבטל את התלונה. "כדאי לכם. יכול לקרות משהו לילד". טלפון אחד מאוד ספציפי: "יש לנו בית־דין משלנו. לפעמים פסק־הדין הוא מכות ולפעמים גלות. במקרים קיצוניים אנחנו יכולים להחליט על הוצאה להורג".

אחרי המכות הפסיק ניסים ללמוד. הוא השתדל לארגן את חייו בירושלים. בין השאר עבד כמלצר במזנון הח"כים בכנסת. בשבת, ה־18.1.86, פגש מודיענו את מיק. בחור מוזר. המפזר כספים על הנער ללא חשבון. ניסים אוהב את זה. יתכן שהוא גם השיג סמים. מיק וניסים מבלים עם בנות. מיק מספר, שהיה בכלא והוא רוצה לחזור בתשובה. הנער מבטיח עזרה. ביום חמישי, ה־23.1.86, היום הגורלי, לוקח ניסים למסעותיו גם אחד מחבריו, נתן רפפורט שמו. מיק, נתן וניסים מבלים יפה. למיק יש מכונית פיאט 127 כחולה. החבר מספר, כי לפני זמן קצר היתה לו שיחה עם הרב שפירא. הנ"ל הציע, לדברי החבר, כי יעזוב את ירושלים בהקדם, בגלל ההתנהגות המופקרת שלו, אחרת יפוצצו את הפרצוף שלו. הדברים נשמעים לניסים מוכרים. בשעה 11.30 בלילה באותו יום חמישי מורידים מיק וניסים את נתן ליד ביתו. מאז, בלשון המשטרתית היבשה, נעלמו עקבותיהם.

*

בהתחלה לא מתרשמת המשטרה מהסיפור. מה עוד שאין זו הפעם הראשונה שניסים נעלם. המשפחה טוענת שיש הבדל. בפעם הקודמת הוא דאג לטלפן הביתה או לחברים ולעדכן אותם בפרטים החיוניים.

עובר שבוע ועוד שבוע, ואין שום אות חיים לא מניסים ולא ממיק. האחים של ניסים מתחילים לחפש. כולל ב"משמר הצניעות" וב"יד לאחים". אין שום סימן חיים. האחים גם ניגשים למי שאיימו על המשפחה לאחר הגשת התלונה. ניסים איננו.

כשהשבועות מוסיפים לחלוף, מתחילות הנורות האדומות לדלוק גם במשטרה. המודיעין הדל בשכונות החרדיות מתבקש להביא כדל של מידע. גם הוא מעלה חרס במאמציו. המשטרה מנסה לברר מיהו מיק. ללא הצלחה. גם את שם משפחתו לא יודעים. מרכיבים קלסתרון שלו.

המשטרה מבררת ומוצאת, כי הפיאט הכחולה 127 "של מיק" רשומה על שמו של אברך בישיבת "שובו בנים". זו ישיבה של חוזרים בתשובה. חלקם עבריינים שחזרו למוטב. הישיבה שייכת לחסידי ברסלב. ניגשים לבחור, אליעזר פורת שמו. הוא מסביר, כי הוא מרבה להשאיל את מכוניתו "לכל מי שמבקש". לעיתים, הוא מסביר, המשאיל מעביר את המכונית לאדם שלישי. לא, הוא איננו מכיר את מיק וגם לא ראה אותו מעולם.

במשטרה זוכרים, כי גם החשוד שהיכה את ניסים שייך ל"שובו בנים". המנורה האדומה עוברת שעות נוספות.

המשפחה פונה ל"מאכערים" בעולם החרדי. אין תוצאות. מיק סיפר לניסים, כי חי באילת תקופה מסויימת. המשטרה בודקת. איש ברחבי הארץ אינו מכיר את השם או מזהה את הקלסתרון.

החקירה המשטרתית נמצאת היום במבוי סתום. לחוקרים אין אפילו אפס קצהו של חוט שיוביל לניסים.

במשטרה חוששים מאוד. האם הגענו לשלב חדש באלימות החרדית? האם "משמר הצניעות" עבר לשלב של חטיפות אנשים? האם ניסים נחטף? ואם הוא בכלל בין החיים?

התשובות עלולות להיות מסמרות שיער.

מדיניות וחברה

מלחמה בעל־פה

נאומי אסד יותר משהם מבשרים על מלחמה קרובה, מלמדים על חוסר השלמה עם טיפוח הגולן

מאת ח"כ מרדכי בר־און

לאורך קו העימות בין צה"ל לבין הצבא הסורי לא התרחש בשבועות האחרונים שום אירוע דרמטי המצדיק זעזוע מיידי ותגובה דחופה. התעצמותו האדירה של הצבא הסורי הוא תהליך הנמשך כבר מאז 1982, ומחייב בוודאי תשומת לב מתמדת מצידה של ישראל, ובעיקר מצידו של צה"ל. אך לאו דווקא השבוע. גם פעולותיו האחרונות של צה"ל באזור הבטחון בדרום לבנון נגעו במסכת יחסינו עם סוריה רק באופן עקיף. כל מה שקרה ועורר מחדש את הנושא הסורי בתודעתה של ישראל לאחרונה היו שני נאומים של הנשיא אסד, ומספר תגובות, שקולות פחות ושקולות יותר, מצד פוליטיקאים אלופים בישראל.

על מנת שמדינה ערבית תנקוט יוזמה מלחמתית נגד ישראל, ולא כל שכן כשהיא לבדה ואין בטחון שמדינות אחרות תצטרפנה אליה, כפי שהמצב היום עם סוריה, נחוץ שיתקיימו לפחות שני תנאים: א. שהמנהיג או המנהיגות של המדינה הערבית יגיעו למסקנה שיש ביכולתם להצליח ביוזמה המלחמתית; ב. שיגיעו לכלל החלטה לבצע יוזמה זו לאלתר. מובן שנחוץ עוד תנאי קודם, אלא שתנאי זה במקרה של סוריה הוא תנאי עומד וקיים מאז 1976 ואפילו מאז שנת 1948, היינו: שתהיה להם מוטיבציה להילחם בישראל.

זה 38 שנים שוקד המודיעין הישראלי כל פעם מחדש, וזה קורה כמעט כל שבוע וזה קורה כמעט כל שבוע, להציל פירורי מידע מתוך נאומים שנושאים מנהיגים ערביים בדבר כוונותיהם והלך רוחם. תוצאותיו של הנסיון העשיר הזה של פרשנות לנאומים מעורבות. אך בדרך כלל הם כך שנאומים הם אינדיקטורים גרועים מאד הן בכל הנוגע לכוונות האמיתיות, והן לגבי רמות ההרתעה.

ספק אם נאומיו האחרונים של אסד עשויים ללמד אותנו את האמת בכל הנוגע למידת בטחונה העצמי של סוריה ולטיב הערכתו את סיכוייו להצליח ביוזמה צבאית. אך ספק רב עוד יותר, אם ניתן ללמוד משהו בכל הנוגע לכוונותיו המיידיות או להכרעותיו בפועל של אסד.

נאומים כאלה אינם מיועדים לשדר לישראל ידע בדבר הערכות המצב של המודיעין הסורי. הם מיועדים לשדר לעם הסורי אותות שונים בנסיבות שונות שלעתים אין להן כל קשר עם ישראל עצמה. כך אמנם כללו שני הנאומים של אסד בעיקר טיפול בנושאים הכלכליים הבוערים של סוריה, ואחד מהם עסק גם ביחסים בין סוריה לבין מצרים, והיה בו מעין קול קורא לעם המצרי להתמרד נגד משטרו של מובארק. דוקא בענין האיזון האסטרטגי אומר אסד בנאומו האחרון מה־8 בחודש מארס דברי מתינות וריסון עצמי: "אין הפירוש טנק מול טנק או תותח מול תותח בלבד, אלא איזון בכל תחומי החיים, הכלכלי, החברתי, המדיני, האנושי, התרבותי ועצמאי". ואחר־כך הוא מוסיף ואומר: "ידענו שעניין זה אינו מתממש בין לילה, אלא מחייב זמן ומאמץ מתאים, וכבר עשינו כברת דרך". כלומר, אם מדובר ... הישראלי, הוא דווקא מאותת על כל ... בשורה לתגמול מיידי או לפעולה מיידי...

אסד עוד לא החליט

על השאלה האם עומדת עדיין ... הרתעת צה"ל את הצבא הסורי יש לענות מתוך שיקול יחסי הכוחות הריאליים, הן מן ניתוח אירועים צבאיים של השנים האחרו... והן מתוך ידע מודיעיני נרחב ועמוק ... יותר מזה שנותנת פרשנות שטחית של נא... שאינו חושף הרבה. אשר להכרעות מבצ... ניתן להניח שהללו עדיין לא נפלו בלבו של אסד עצמו. ולכן איש, אפילו אסד עצמו, ... אינו יודע איך ומתי תפולנה. ובוודאי אין אסד טיפש עד כדי כך שיאותת לישר... אזהרות מוקדמות בדבר הכרעותיו המלח... תיות.

אף על פי כן רק טבעי הדבר שנאומ... כאלה מעוררים מחדש את תשומת הלב ... הישראלי בדבר הסכנות האורבות לנו בגב... הצפון. המלה "סבירות": "סבירות נמוכה" "סבירות גבוהה" הפכה למלה מסוכנת ... מלחמת יום־הכיפורים. אף על פי כן ... מודיעין בעולם היכול להתחמק ממלת... זו. אסור שגורמי המודיעין שלנו יפחדו ... הערכות שקולות, ואסור שיהיו נוטים להפ... באזהרות מפני סכנות רק בגלל שא... בעבר נכשלו קודמיהם בהפרדות בכיוון ה...

לגבי הטווח הקצר מדובר בסבירות... יוזמה סורית ללא השתתפות מדינות ער... אחרות. זה יהיה נכון כל עוד עיראק נא... עם איראן וכל עוד השלום עם מצרים ... לכל הפחות אי־לוחמות שיש למצרים ... לשמור עליה. גם ירדן אינה נראית ... שותפה רצינית ליוזמה מלחמתית של אס...

למרות "האיזון האיסטרטגי" שאליו ... היום הצבא הסורי, ספק רב אם אסד מבל... עצמו שבטווח הקרוב יש בכוחו להכריע ... צה"ל במלחמה כוללת. השאלה היחי... שכדאי לשאול אותה היום ברצינות ... סבירותה של יוזמה סורית מקומית ומוגבל... שתיערך תוך ניצולה של הפתעה טקטי... משהו מעין מחטף קטן או בינוני, הבנוי ע... היסוסים אפשריים מצידה של ישראל ... להסתבך בתגובת נגד מאסיבית. כל זה א... מצדיק את כל הצעדים שצה"ל בוודאי נוקט ... בהם כאמצעי זהירות. אם האם מצדיק ... זה, שנשרף כאן רק ברמזים, תגובות פומבי... מעין אלו ששמענו לאחרונה בישראל?

האמנם מישהו משלה את עצמו, כאלו ... תשובה השל שר פלוני או של אלוף פלוני ... הם אמנם גורם הרתעה? ההרתעה היא ... פרי של יחסי כוחות ריאליים בצירוף ... העבר המלמד על איכות הצדדים הלוחמים ... וכושרם לתפעל את מערכות הנשק שבידיהם. אף שגם המודיעין הסורי, קרוב לוודאי, ...

(המשך בעמוד ...)

אסד: איתות לעם הסורי

פאטאליזם מסביב לרוטאציה

מאת משה ציזיק

אין לקנא בראש הממשלה שמעון פרס, נוכח הלחצים המופעלים עליו מצדדים רבים, ובעיקר מצד חבריו במפלגת העבודה, להתעלם מההסכם הקואליציוני בנושא הרוטאציה. קשה להניח כי בעת חתימת ההסכם על הקמת ממשלת הליכוד הלאומי נשקלו כל ההיבטים הקשורים עם ביצוע הרוטאציה. סביר יותר שהפרספקטיבה של שלטון במשך שנתיים עד לרוטאציה, הכתיבה להשאיר בצד את שיקולי הרוטאציה עד בוא המועד.

למרות המשברים שעברו על ממשלת האחדות, כולל משבר הצמיחה, עשה המערך מאמץ עליון לקיים ממשלה זו וזו וזכותו של שמעון פרס: אותו המאמץ נעשה על־ידי אנשי הליכוד ובראשם יצחק שמיר, המצפה לאותו רגע מיוחל בו יגיע להיות ראש הממשלה. מבחינת המצב בתנועת החרות, הרוטאציה היא למעשה כיום הגורם המלכד המרכזי בין המחנות היריבים, והמבינים שהוויכוח מי יהיה ראש ממשלה אחרי שמעון פרס מסייע למערך.

אין זה סוד, כי הגורם המרכזי בשיקוליו של שמעון פרס בנושא הרוטאציה הוא הצורך לשמור על תדמיתו, שתוקנה במידה רבה במשך שנות שלטונו – תדמית של אדם המתעלה מעבר לאינטרסים מפלגתיים וחותר להגשמת תוכניות שהן לטובת העם, ובעיקר אדם אמין, נאמן להבטחותיו. אין זה שיקול אישי בלבד. יש להניח כי שמעון פרס יעמוד בראש רשימת המערך בבחירות הבאות, וישנה חשיבות רבה לתדמיתו האישית. מאידך גיסא, אם תבוצע הרוטאציה תנוהל הממשלה לא רק בתחום הכלכלה על־ידי שרי הליכוד, אלא גם מדיניות החוץ על כל מרכיביה תיקבע על־ידי יצחק שמיר. גם אם שר החוץ יהיה שמעון פרס. ראינו זאת בכמה ענייני חוץ (משא־ומתן עם ירדן, חידוש תנופת השלום עם מצרים) בתקופת שלטונו של שמעון פרס, כששמיר הוא שר החוץ. ולא זו בלבד. רבין ימשיך להיות שר הבטחון, ונניח כי לא יהיה שינוי במדיניות הבטחון. אולם יש יסוד לסברה, כי בתחום ההתנחלויות לא יימשך הקו שהיה עד כה. כלומר, משרדי שרי הליכוד, אשר המשיכו לסייע להתנחלויות אפילו בתקופת שמעון פרס, יעשו זאת ביתר שאת אצל יצחק שמיר, לא יחסרו גורמים אשר יעמידו את ממשלת הליכוד הלאומי בפני משברים. אם בתחום מדיניות החוץ ואם בתחום הכלכלי. הליכוד יתבע מהמערך את אותה מידת הסבלנות שגילה הוא, על פי הבנתו, על־מנת להגיע לרוטאציה. המערך יועמד במבחנים קשים, כאשר יוצג תמיד בפני הציבור כאותו גורם אשר אינו מסוגל לשאת ממשלה בראשות הליכוד, ומערכת ההסברה והתעמולה של הליכוד לא תחסוך את שבט ביקורתה מן המערך, שאצה לו הדרך לפרק את הממשלה.

גם אם פרס ישיג הקמת ועדת הצמיחה בראשותו, בנימוק שהוא ראש הממשלה, סמכות זאת תעבור אחרי הרוטאציה לידי יצחק שמיר. יצחק מודעי ואריק שרון יכתיבו את המדיניות הכלכלית, כשפניהם לקראת הבחירות המתקרבות. את כל החטאים של אבטלה, סגירת מפעלים, יטילו על המערך.

ואילו עתה תתחיל ההזרמה, על־מנת להפ... עם העם לקראת מערכת הבחירות. ולא ... בלבד. כל משבר שצפוי לממשלה אח... הרוטאציה, מכל סיבה שהיא, יביא לקר... הבחירות. הממשלה תוכרז כממשלת מעבר ומשך שלטונה ייקבע על־ידי האינטרסים של הליכוד. יותר מזה. מי ששולט במ... מעבר נהנה מיתרונות רבים בהכר... ובתעמולה, בשימוש במנגנונים של המדי... בהכרעות קטנות וגדולות יותר, הבאות ל... את האינטרסים של המפלגה העומדת בראש הממשלה. אין ספק כי נכונו יתרונות חש... לליכוד בשעה שהממשלה תהיה מונהגת על ידי יצחק שמיר.

ללמדך, כי מול השיקולים הגלוי... מבוטלים של שמירה על אמינותו של ... פרס, עומדים שיקולים רבי חשיבות ועו... המחייבים לא להגיע לרוטאציה. גם ... שמסירת ראשות הממשלה ליצחק ש... עדיין אינה מבטיחה את שמעון פרס כ... הנסיון של ערעור אמינותו, כאשר פר... שמיר או פרובוקאציה מצד הליכוד תכרי... מפלגת העבודה לפרק את ממשלת האח... אולם אז ייווצרו תנאים גרועים פי כמה ... של עכשיו.

במצב זה, חובה על מפ"ם לא להיות ... ניטראלי, המסתכל על ההתפתחויות ... הנחה פאטאליסטית שהרוטאציה תתב... היוזמה של חלק גדול ממרכז מפלגת העב... והחלטות מרכז התק"ם מאפשרות למפ"ם להצטרף להפעלת לחץ על שמעון פרס שלא להגיע לרוטאציה, ולקחת את כל הסיכונים הכרוכים בצעד זה. לעומת סיכונים גדולים יותר, שהם ודאיים לאחר ביצוע הרוטאציה.

24.3.86

חוגים מקורבים
מאת דליה שחורי

המלך חסן השני

הרמזים של חסן

... חודשים, בערך, יוצא המלך ... עם הכרזה המיועדת להפשיר ... צעדים במגזרת התיכון. כוונותיו ... אבל מעשיו עוד לא הביאו ... יוזמה מדינית אחת. ייתכן ... להכריזו עתה הוא הקיפאון ... בין ישראל וירדן והזמן ... של שמעון פרס ביצחק ...

... של מלך מארוקו, הוא הקפיד ... ואף לנסח את דבריו בצורה ... של פרס אינו נזכר בהם ... של חוסיין, המלך חסאן השני ... לעתון הכוויתי "אל סיאסה", כי ... יבחרו אחד מתוכם. ... ישראלי ברמת פיסגה". ... תנועותיה של ישראל על ...

... פאס, כדאי להזכיר, התקבלה ... בפאס שבמארוקו ב־9 ... 1982, בשבוע אחרי פרסומה של ... של מלך חסאן השני ... בראיון ב"אל סיאסה" ... שמעו הערבים את ... באופן עקיף, באמצעות ... מיטראן והקאנצלר ... קרייסקי, אך לא ... לכדר זאת".

... פאס לא התקבלה בשעתה ... ממשלת בגין. התוכנית ... מכל השטחים שנכבשו ... ירושלים המזרחית (אל־קודס); ... שהוקמו בשטחים אחרי ... לבני כל הדתות ... לאישור־מחדש של זכות העם הפלסטינאי להגדרה עצמית, הפעלת זכויותיו הלאומיות, שאינן ניתנות להעברה ולהתכחשות, תחת מנהיגות אש"ף, נציגו היחיד והלגיטימי, ולתשלום פיצויים לכל אלה שאינם רוצים לחזור. התוכנית קוראת להעביר את הגדה המערבית ורצועת עזה לפיקוח האו"ם לתקופת מעבר שלא תעלה על מספר חודשים ולכינון מדינה פלשתינית, שירושלים המזרחית (אל קודס) תהיה בירתה.

מובלע בתוכנית, שאחרי ביצוע סעיפים אלו, ישרור שלום בין מדינות האזור, כולל ישראל, אך הדבר לא נכתב במפורש. סעיף 7 אומר, כי "מועצת הבטחון עריבה לשלום בין כל מדינות האזור, כולל המדינה הפלשתינית העצמאית", וסעיף 8 מפקיד בידי מועצת הבטחון את הערבות לכיבוד עקרונות התוכנית.

הדיבור על השלום בתוכנית פאס — גם אם לאחר תנאים, שישראל לא תוכל לקבלם ואף תטען דיפלומטית, שהם בבחינת "תנאים מוקדמים למשא־ומתן" — עושה תוכנית זו לסימפאטית יותר מתוכניות ערביות אחרות. בשעתה היא נדחתה על־ידי ירושלים הרשמית מכל וכל ונמצא בידי מסמך של משרד החוץ, המסביר את חומרתה המיוחדת. אפשר להתנחם, לפיכך, בתגובתו של ראש הממשלה שמעון פרס, שאמר אתמול, כי הוא קידם, מקדם ויקדם בברכה כל מגעים ישירים בינינו לבין מנהיגים ערבים.

לעצם העניין, קשה להניח כי דבריו חדורי הכוונות הטובות של המלך חסאן השני, יביאו לתוצאה ממשית. דיבורים כאלה טובים תמיד. וייתכן שמלך מארוקו עצמו נקט בהם כדי שייראה טוב בוושינגטון, כשיבקר שם את הנשיא רייגן בחודש יוני.

צ'ק על החצי השני

ראש הממשלה שמעון פרס ייצא בראשית השבוע הבא לארה"ב, כדי להשתתף בישיבת היובל של הקונגרס הציוני העולמי בניו־יורק. פרט לצד החגיגי ירכז פרס את מאמציו לגיוס כספים עבור "הצמיחה". מזכיר המדינה האמריקני ג'ורג' שולץ ייתן לו, כנראה, את הצ'ק על החצי השני של סיוע החירום בסך 750 מיליון דולר. פרס מצדו ינסה להביא את הסכמתו של שולץ לשינוי סדר הקצאת כספי הסיוע האמריקני הרגיל. פרס יחתור להשיג אור ירוק להפניית כספי הסיוע הרגיל קודם־כל לאזורי פיתוח, ולאחר מכן למוקדי אבטלה ולבסוף לתעשייה, לעידוד הצמיחה. פרס ייעדר מן הארץ פחות משבוע.

"קטנטנה ומפשלת"

... כי החליט אם התיקונים שהכניסה ... לנאומו של שר החוץ יצחק ... על אינטליגנציה גבוהה או על ... טפל. לפעמים הם מדהימים ... למקור אך משנים אותו ... "נפעל לפעמים יחד עם ... נגרם כדי להתגבר על ... והמכשולים". לאחר השינוי: "נפעל ... ולעולם לא נגרם כדי ... הקשיים והמכשולים"), ולפעמים ... באופן שקוף ואינפנטילי, ... (בן לתנועת החירות קטנטנה, ... קטנטנה ומפשלת").

... ההצעה שהיתה דרושה כדי "לתקן" ... שר, ועוד נאום מפלגתי מובהק (או ... נאום מפלגתי מובהק...), שעמד ... כשרום מפלגתי כה בולט, ... לב ללא גבול, עד כדי חשד, ... לא עמדה על טיב מעשיה. או ... על כך שלא יגלו אותה?

... הכניסה אותנו כאחת אל עידן ... ועורמות מסוג חדש: כאלה ... רק בגלל קיומו ונפיצותו של ... העיתונות האוניברסליים של ... קיומו של מאגר זכרון לא בתיקים ... בריסקטים וזמינותו ... גם לעיניים שלא להן נועד. ... אפשרויות מרחקות של השתלטות על ... שינויו — מרחוק, או לימודו ... לסוף האורך.

... החוץ בוודאי למדו את הלקח. ... במקרה קל יחסית, של שימוש ... מי שלא היה מוסמך לכך, ... של מחשב לשכת שר החוץ. ... (וגם מרשים) היה אילו פוצח ... מחשב הלשכה. אולם זה, לפחות ... אף טענתם של מספר עתונים. אלא מה, זה נותן רעיונות ואתגר לעתיד.

24.3.86

שתי ממשלות

הממשלה הזו, אומר גדעון פת, מתפקדת לא יותר גרוע או יותר טוב מממשלות אחרות. התקווה היתה שממשלה כזו, עם רוב כזה בכנסת, תתפקד אחרת לחלוטין. אמנם תיפקודו של שמעון פרס הפתיע לטובה ועל רקעו הקואליציה אפשר לתת לו ציון חיובי.

אבל אני מאשים גם את פרס בכמה שקרות. ביום שבו התחיל להתכונן "שהרוטציה" ולכתוצאה מכך התחיל להתנגש גם שהוא הליכוד — איבדנו את האחדות בממשלה. אנחנו שתי ממשלות שמאחות לזירה הקרב בהתוך א' בנובמבר.

הליכוד לדעתו מתחילים להתאחד בדלתיהן הרשמיים לבחירות. בנושא מדיניות החוץ המערך עשה את הדגל, אימה השפרה הטריטוריאלית. אימה ... השלום. בפני מובארק למוקום השלום. מה יכולה הממשלה הנוכחית להשיג בנושאים הפנים עם חוק השגבה? זה לא שום דבר... יוסים עם מסרה שנורה גזירה שווה ונתגבר הכרח והמערך הפיילומטי לבד ולאש"ף.

שמעון פרס הוא איש בעייות הליכוד, והוא הוסיף לתדמית של ישראל בחוגי ציבור אבל ברלאיוח — הגע לא תשתנה.

בנושא הכלכלי, אני כבר רואה את סימטאות הליכוד במדיניות על הצמיחה. המערך התקף לשחור את הזמן כדי להציל את מוסדותיו: את קופת־חולים ואת "סולל־בונה". שבמשך שנים הזה הגמות של השתלטות, התגשאות, בזבוז, שאינן, מנהלים לחו"ל. זה האסטבלישמנט, שהוא העם שונא.

את תקופתנו (תקופת הליכוד) זוכרים בעיירות הפיתוח כתקופה טובה. שם לא יודעים מה זה מאזן התשלומים. להם זה לא אומר כלום: מאזן ה"סובארו" והוילונות החדשים והתאמלות — זה מה שקובע.

לא מזמן אמר לי מישהו, תושב עיירת פיתוח: "בתקופה של בגין, הוא לא ישן בשקט, אני ישנתי בשקט. היום — פרס ישן בשקט, אני לא". "עמך" מסתכל עלינו על התקופה הטובה שהיתה לו. תביטי על גרשי הזקנה, הם מלאים כמכוניות משנת ייצור 83, 84, אני לא מדבר כלכלית, אני מדבר אלקטוראלית.

אנו עושים מישאלי דעת קהל. אין לנו מה לפחד מבחירות. למערך אין דגל, לא בתחום המדיני ולא הכלכלי. פרס הוא נכס אלקטוראלי, אבל... מזמזי דעת הקהל אומרים, שפרס לא סוחב אותו את המפלגה.

הליכוד היום בכלל לא חסר אנשים. מה עוד שאצלנו יש היום הרגשה, שבבחירות אם הן לא יבריאו את המצב הפנים מפלגתי, הן לפחות ידחקו אותו הצידה. האויב האמיתי לא יהיה היכוח הפנים מפלגתי, אלא המערך.

מה שנותר לי להוסיף אחרי המונולוג הזה הוא, שהליכוד יזכה בבחירות מן הטעמים שהעלה גדעון פת רק אם המערך ישאיר את השטח לדמגוגיה של הליכוד ולא ינהל מערכת בחירות משל עצמו, מתוחכמת ואגרסיבית, שתדע לפגוע בנקודות התורפה של הליכוד, והן רבות.

הצמיחה לפי פת

גדעון פת, והדבר ידוע, נמנה עם השרים הלא מרוצים בממשלה הנוכחית. משר התעשיה והמסחר בממשלה הקודמת הוא ירד לשר המדע והפיתוח, תפקיד לא במיוחד מוגדר, שצריך להמציא אותו ולתת לו תוכן. זה אפשרי, אבל בלתי ניתן להשוואה לתפקידים מוגדרים ועוטי בשר כמו שר התעשיה והמסחר, למשל... פת רואה עצמו כשר כלכלי, אך יש לו התבטאויות גם בנושאים אחרים. שמעון פרס פנה בשעתו לשר האוצר יצחק מודעי ודרש לפטרו, אחרי שתקף בחריפות את התוכנית הכלכלית. בינתיים הוא לא פוטר ולא התפטר, אך ביקורתו לא הדלה, רק הורידה טון.

היום הוא אומר, בשיחה אתי וגם בהופעה בכנס סגור של משתמשי י.ב.מ. שהתקיים בשבוע שעבר במלון "הילטון" בתל־אביב, שהמדיניות "הקרויה כלכלית", המבוססת על צווים אדמיניסטרטיביים, הגבלות מינהליות, פיקוח על מחירים, אשראי יקר, מעט משאבים להקמת מפעלים חדשים וקיבוע דמיוני של ערך השקל למול הדולר — ברור שתביא לירידה ברמת האינפלציה. השאלה היא לכמה זמן ובאיזה מחיר כלכלי.

פרופ' מיכאל ברונו, הוא אומר, התכוון אליו כשאמר "ישנם שרים שמוכנים לארבעה עד חמישה אחוזי אינפלציה בחודש, ובלבד תהיה צמיחה. עם תעסוקה כמעט מלאה ועם אוירת השקעות. אבל לא ניתן לשמור על אינפלציה בסדר גודל שכזה".

עניינו של גדעון פת הוא להוכיח, שזה ניתן. לא חכמה, הוא אומר, לשמור על אינפלציה של שני אחוזים בחודש באמצעות סידרה ארוכה של צעדים אדמיניסטרטיביים. אני טוען, שניתן לשמור, בפחות צעדים אדמיניסטרטיביים, על ארבעה או חמישה אחוזי אינפלציה בחודש — תוך אי ויתור על הצמיחה, ביצוע רפורמה במס, הפסקת שחיקת השכר ויצירת מצב שימנע התמוטטות מפעלים.

"כדי לרפא את האינפלציה השתמשנו בכימותרפיה. שעוזרת למחלה אבל הורסת סביבה את כל האיברים שבלעדיהם אי־אפשר לחיות. אומרים לי, למה אתה כזה נאחס? רק מבקר? ואני אומר: גם בתימן אין אינפלציה. אבל אין משק וכלכלה. ואנו נגיע אל סף מצב כזה אם לא נלך מהר ומיד לצמיחה. אבל לא לצמיחה כזו שבאה להציל חברות.

"אני בעד "סולל בונה". יש בו פוטנציאל של תרומה למצבה הכלכלי של המדינה אם הוא יעבור תהליך צמצום, פיטורים וארגון מחדש. אבל אני נגד תמיכה בקופת־חולים. זה הזמן להפוך את הרפואה בישראל ממפלגתית לממלכתית. לפני שלושה חודשים אמר פרופ' דורון, שחובות קופת־חולים מגיעים בסך־הכל ל־400 מיליון דולר ואף פירט. שלושה חודשים לאחר מכן גילה גדיש, שהחוב הוא 525 מיליון דולר. מי יתקע לידי שזה רק זה?

"חוץ מזה. לא צריך לעזור לקופת־חולים, שתמכור את כל רכושה. שתעביר לממשלה בתי־חולים על כל רכושם. ולא דירות "עמידר", שבהן גרים רופאים ואחיות בלי לשלם שכר־דירה, כדי שהממשלה תמכור אותן להם. אני בעד תמיכה. אבל המשאבים מוגבלים ואם יעבירו אותם לתשלום חובות ולמניעת התמוטטות ללא אבחנה — לא תהיה צמיחה.

גדעון פת
ריפוי כימותרפי לאינפלציה

"המדיניות השנה יצרה מיתון במתכוון. תמיד חששתי מכך, כי במיתון יודעים איפה מתחילים ולא איפה גומרים. אם יעשו מיתון גם בשנה הבאה, ולפי התקציב זה הנתיב שבו הולכים — משנתיים כאלו המשק לא ייצא. לא בעוד חמש שנים ולא בעוד עשר שנים. אני לא רוצה עוד מלחמה כדי לצאת מהמיתון.

"בינואר 1985 כעסו עלי כשאמרתי שעיסקות החבילה יביאו לקטסטרופה. אני לא מאלה הסבורים, ששמעון פרס מדבר על צמיחה רק מטעמים פוליטיים. הוא רואה לנגד עיניו את כל השורה של התמוטטות מערכות. ואני אומר: אי אפשר להמשיך כך שנה נוספת".

מה צריך לעשות? צריך להעמיד לרשות הצמיחה משאבים. בשבועות הקרובים עומדת ישראל לקבל את החצי השני של סיוע החירום האמריקני בסך 750 מיליון דולר. פת מציע, כי 400 מיליון מתוכם יופנו לצמיחה תעשייתית ו־350 המיליון הנותרים — לשימוש בתקופת־הביניים לצורך כיסוי הגרעון שייגרם בהכנסות המדינה מהורדת נטל המס.

על עצם ההצעה לפגוע ביתרות מטבע החוץ הוא אומר, כי הקהיליה הבין־לאומית ממילא לא קובעת את מצבה הפיננסי של מדינה על בסיס יתרות מטבע החוץ שלה, שאותן אפשר תמיד "לשפר" באופן מלאכותי על־ידי הלוואות, אלא על־ידי מידת הצלחתה לייצר, לייצא ולהרוויח לכיסוי חובותיה בשנה הנבדקת.

400 מיליון הדולר יופנו לעזרה למפעלים נזקקים, להקמת חדשים, להכשרת עובדים והסבה מקצועית, לפתיחת שווקים חדשים בחו"ל ולהשקעה במחקר ופיתוח. העזרה למפעלים בקשיים תינתן באופן סלקטיבי, על־פי קריטריון בסיס והוא: מפעל שלא עבר את קו הכשלון ושניתן לשקמו ולהביאו להתאוששות, אלסינט, סולל בונה, רסקו — הם בקטגוריה זו. קופת־חולים — לא.

כדי לאפשר גיוס הון בריא במחיר סביר למשק היצרני יהיה על הממשלה לבצע רפורמה בשוק ההון. באותם מקרים שלא ניתן לגייס הון מן הציבור, תעמיד הממשלה משאבי השקעה על־ידי התורת הלוואות הפיתוח, והפנייתן בעיקר לפיתוח תעשייתי ולמחקר יישומי של מוצרי יצוא בטכנולוגיה חדישה. כן יורד נטל המס באופן משמעותי — דבר שיביא לירידה בעלות העבודה ויאפשר לישראל להתחרות טוב יותר בשוקי העולם. יינתן פטור ממס חברות לחלק של הגידול בתפוקה, לפחות במשך שלוש שנים. יבוטל מס ההכנסה במשמרת שניה ושלישית ויינתן פטור מוחלט ממס על רווחים שיושקעו בחידוש ציוד והתרחבות.

"מרכיב המרכיבים המתבצעים במשק בשמונה־תשעה החודשים האחרונים הם מלאכותיים, מבוססים על תקנות אדמיניסטרטיביות, צווי הקפאה ומיגבלות מינהליות אחרות, ולכן התוצאות הן זמניות וההישגים הם אריתמטיים ולא ריאליים; דמיוניים — ולא ארוכי טווח".

אני שואלת את פת מי אחראי יותר למדיניות הכלכלית הנוכחית, פרס או מודעי. "מה מעניין אותי מודעי או פרס? אני רואה כאחראי את הממשלה כולה. אומרים לי: אז תתפטר. מדוע אתה עוד יושב שם? מדוע? כי בחלק מהדברים אני משפיע, או משפיע מאוד. יש שרים שמסכימים עם דברי, אבל רק אחרי שאני אומר אותם הם מצטרפים. בממשלה לא תמיד דעתך מתקבלת. אבל אם כל שר שדעתו לא מתקבלת היה מתפטר — היו נשארים בממשלה שלושה יאס'מנים.

"מודעי במשך שנים הוריד ביגון שאולה שלושה־ארבעה שרי אוצר כשאמר דברים דומים למה שאני אומר היום. אותם דברים שאני אומר היום, הייתי אומר גם לרב פרץ אם היה שר אוצר, ואילו היו מחייבים אותי כשר האוצר לנהל מדיניות כזו, הייתי מתפטר כעבור שבועיים".

מסווה גזעני לחשש מ"טמיעה"

באחרונה אנו עדים להתגברות ההתנגדות למפגשי נוער יהודי־ערבי בקרב האוכלוסיה היהודית, ובעיקר הדתית־הפנאטית. והדבר אף הגיע להתפרעויות ולגרימת נזק פיסי ונפשי, כפי שאירע לפני כחודש בפנימיית "בויאר" בירושלים. לדעתם של המתנגדים, מפגשים כאלה מביאים ל"טמיעה" של היהודים ולנישואי תערובת.

כערבי ישראלי, הגאה בלאומיותו הפלסטינית, והעוסק זה שנים רבות בחינוך לדו־קיום יהודי־ערבי ובאירגון מפגשי נוער כאלה, ברצוני לציין כי בדרך כלל המיעוט הוא זה החושש מטמיעה בתרבות הרוב, ולא להיפך: לכן אינני מבין את חששותיהם המוגזמים של אותן קבוצות דתיות פנאטיות.

אשר לנישואי תערובת, סקרים ומחקרים רבים מראים שהתופעה היא שולית שבשולית. נישואי התערובת הם בדרך כלל תוצאה ממפגשים מקריים ופרטיים, ולא ממפגשים יזומים. וכדי להבין אותם יש לחזור לרקע האישי של בני הזוג. מדוע אותם יהודים אינם נלחמים באותו להט נגד הטמיעה ונישואי התערובת בחו"ל, שם מגיע שיעורם ל־50% — או שמא המאבק איננו בתופעה, אלא במיעוט הערבי? נראה לי, שריח גזענות נודף ממאבק זה.

לעניות דעתי יהודים, או ערבים הבטוחים בזהותם וגאים בה, לא יגלו שמץ של חרדה מפני מפגשים עם תרבויות אחרות. מי שחושש ממפגשים כאלה, מעיד על עצמו שאיננו בטוח בזהותו.

פאנוס מיכאיל, רמלה,
רכז חינוכי בתנועה "רעות",
תנועת נוער יהודית־ערבית

כיסוי מוגזם לועידת חירות

משהו מוזר מאוד התרחש בימים אלה בכלי התקשורת. נושא ועידת חירות ה"מוצלחת" אינו יורד מסדר היום בתקשורת. רוב העתונים, בכותרת ראשית, הודיעו על נצחון היצר שרון על בגין הבן וכל מהדורת חדשות ברדיו נפתחה בתוצאות הוועידה. ובערב "מבט" ו"מוקד" בטלוויזיה.

שום נושא אחר המתרחש במדינה לא תפס את המקום הראשון בחדשות – לא בעיות כלכליות "צמיחה", סגירת מפעלים, מפשטת ישראל, הבעיות בסו־ב. קופ־ח – כל אלה נדחקו לקרן זווית. מתי היה דבר כזה באיזו ועידה מפלגתית אחרת?

אורי שדה, חיפה

מה מחזיק אותו כאן

לדידו של פרופ' ישעיהו ליבוביץ, ישראל היא מדינה פאשיסטית שגורלה נחרץ לאבדון. מנהיגיה הם "ציונאצים" והעם משול לעדר חסר שורשים וערכים. נשאלת איפוא השאלה — מה מחזיק אותו כאן? מדוע איננו מהגר לאחת המדינות "השפויות". היתכן שיש כאן תופעה של מאזוכיזם?

נדמה לי, שרק פסיכיאטר יוכל להסביר את התופעה ששמה פרופ' ישעיהו ליבוביץ.

עמוס לב, רמת השרון

משל האטד

הכל מכירים את המשל על האטד העקר והנבזב המתנשא למלוך. אחד האטדים בימינו הוא שר החוץ יצחק שמיר, שהכריז באחרונה כי אם תוצע לנו פשרה טריטוריאלית, הוא יתנגד לה בכל תוקף. שמיר הוסיף בהתחסדות, כי "בכל ליבו" הוא בעד שלום, ומוכן להסב ליד השולחן העגול ולנהל מו"מ על שלום ללא תנאים מוקדמים. על מה אם כן יתנהל המו"מ?

יש להשיל את צעיף ההתחסדות הזה. זוהי חובתם של כל שוחרי השלום בישראל. הכרזה זו של שמיר מוכיחה שיש לנו עניין עם מפלגה המהמרת על כל הקופה. מדיניות זו מוליכה את ישראל לחיות על חרבה כספרטה. ולמותר לשאול היכן היא ספרטה היום.

מנחם טובין, תל־אביב

ההצגה הכי טובה בעיר

עם סיום ועידת חירות, משחקי הכדורסל של מכבי תל־אביב הם ההצגה הטובה בעיר: צביקה שרף רופק על שולחן המזכירות, מוטי ארואסטי ("הילד") ממשיך להרגיז את כולם (אגב, חניך השומר־הצעיר...) וארל וויליאמס, ה"לשעבר" של מכבי, מנהל דיאלוג של אצבע משולשת עם הקהל כשנגמר לו האוויר.

אך שיא האסתטיקה שמור לכוכב העולה הארי לאסוף, שבמשחק האחרון הציג לנו איך הוא שולף מפיו את מחזיק השיניים שלו...

יובל ברקאי, הזורע

חולשת „כוח וסדר"

מאת מאיר בלייך, לונדון

ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, ומפלגתה השמרנית טוענים לבעלות בלעדית לסיסמה „כוח וסדר". נתונים שהתפרסמו ב־13 במארס מראים, כי לאחר שבע שנותיהם בשלטון, ממשיכה הפשיעה לגאות גם תחת כנפיהם. מאז 1979 היא עלתה ב־41 אחוז.

הנתונים על הפשע הגואה בבריטניה מעוררים אי־נוחות במפלגה השמרנית. מי שהציג עצמו כ„שומר החוק" צריך עכשיו להתפתל ולהביא נימוקים

היומרה של השמרנים כאילו הם המייצגים היחידים של „שומרי החוק" הביאה עליהם התקפה של הלייבור האופוזיציוני. „תחת שלטונה של גברת תאצ'ר נהפכה בריטניה למדינה אלימה יותר ומסוכנת יותר לתושביה" – אמר שר הפנים בממשלת הצללים, ג'ראלד קאופמן.

3.6 מיליון עבירות נרשמו ביומני המשטרה ב־1985. זה גידול ניכר לעומת 1984. בהשוואה לגידול בשנה שקדמה לה (8 אחוזים) הרי זה נתון „מעודד". שליש מכלל העבירות גם פוענחו.

המספר שכבש את הכותרות היה הגידול במספר מעשי האונס המדווחים. 1842 נשים התלוננו ב־1985 על אונס, גידול של 29 אחוז. בלונדון נרשם גידול של 50 אחוז.

מומחים העריכו כי רק אחת מתוך 25 נשים מדווחת למשטרה על מעשה אונס. את הגידול העצום במספרים זוקפים לזכות הסידורים החדשים שהנהיגה משטרת לונדון כדי להקל על הקורבנות. הסידורים הללו עודדו אותן לבוא לתחנות המשטרה.

נתונים על הפשיעה הגוברת בעבירות המין (יותר מ־21,000) התפרסמו בשבוע שבו סערה בריטניה בשל מעשי אונס ואירועים שנילוו אליהם בתחום המשפט ובעיתונות. אונס ברוטאלי של בתו של כומר בביתו, בידי שלושה פורצים, גרמה לעיתונות הצהובה להתיר כל רסן. „סאן", הנמכר ביותר מארבעה מיליון עותקים, אף פירסם את תמונתה תוך שהוא מכסה את עיניה כדי לעמוד במגבלות החוק. אותו חוק קובע גם, שדין אחד לזהותם של קורבנות האונס ולזהות החשודים בביצועו – היא חייבת להישאר חסויה. על תופעה משפטית מוזרה זו מתחו רבים ביקורת וההנחה היא, ששר הפנים יפעל לשנותה.

סבר לשדיים

העיתונים מסוגו של „סאן" הותקפו גם בחזית אחרת. לא מעטים העיתונים המפרסמים תמונות עירום וסיפורי מין המעודדים את הפשיעה המינית. חברת הפרלמנט, קלייר שורט, מטעם הלייבור, החליטה שיש לשים סכר לשדיים החשופים המתפרצים מעמודים שלמים. „סאן" הכניס מונח חדש ללשון האנגלית: „נערת עמוד 3". עיתונים אחרים הצטרפו למירוץ המעניק מידי יום לקוראים הנאמנים שדיים רעננים מן המבחר הבריטי. גם נערות בנות 16 אינן פסולות.

„בעמודים הראשון הם מפרסמים את זוועות מעשי האונס ובעמוד 3 הם מראים נערות חשופות חזה – יש קשר בין הדברים, זה מעודד את הגברים לראות באשה אובייקט מיני" – טוענת שורט.

דבריה לא ערבו לאוזנם של כמה חברי פרלמנט שמרניים. „אם גברים מתלהטים, תמונות אלה מקררות אותם", נימק אחד. רעייתו של אחר נזעקה למענו: „אני מקנאה בגוף שלהן". היו שהתבטאו בצורה גסה יותר. „כאשר הבית עוסק בשאלות מין יש חברים המתנהגים כנערים אינפנטיליים" – העידה שורט. אנסיה של בת הכומר נתפסו לאחר כעשרה ימים. ב־1985 הצליחה המשטרה לפענח 64 אחוז מכלל מעשי האונס ו־72 אחוז מכלל עבירות המין, שגם הן עלו בצורה חדה.

בעבירות סמים נרשם גידול של 22 אחוז; מספר הפגיעות הגופניות צמח ב־7 אחוזים וכמספר הזה גדלו עבירות הרמייה. חשודים הגבירו את פעילותם ב־10 אחוז, ורק במספר הפריצות חלה ירידה של 4 אחוזים.

דו"ח הוועדה למדיניות חברתית

התנערות ממדיניות רווחה ע"י מינוח־מחדש

„מדיניות חברתית" היא מושג כולל, המתייחס לכל ההיבטים במדיניות הלאומית שיש להם השלכות על החברה – מדיניות בטחון, מדיניות כלכלית, מדיניות תעשייתית, מדיניות כוח אדם, מדיניות פיסיקאלית, תכנון פיסי ועוד – הגדרה זאת מופיעה בדו"ח הוועדה למדיניות חברתית שמונתה לפני כחצי שנה שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי בראשותה של ד"ר רפאלה ביילסקי ואשר הוגש עתה למועצה לתכנון לאומי.

הוועדה קבעה, כי לא תעסוק ב„מדיניות רווחה", שהיא שם נרדף למדיניות סעד העוסקת בהבטחת הכנסה ובטחון סוציאלי ומדגישה את השירותים לחברה, כגון בריאות, חינוך, סיוע בשיכון וכיו"ב. הוועדה עסקה בדיון על מדיניות חברתית כוללת שעיקרה – חלוקת המשאבים הקובעים את מעמד האדם בחברה, המבנה החברתי כו יש ליצור את התנאים לקידום הפרט בעבודה ובחברה, תוך הגדלת אחריותו לעצמו, למשפחתו, לקהילה ולחברה. הדו"ח מציין את הצורך בהגברת המוביליות בחברה הישראלית, תוך שבירת המותגים הקיימים, הכוחנים את הפרט לפי מוצאו העדתי, מינו ומקום מגוריו. אלה קובעים מראש את רמת ההשכלה של הפרט ואפשרויות הקידום בעבודה ובחברה.

הוועדה מדגישה, כי אחד מיסודות המדיניות החברתית הוא הרחבת אחריותן של החברה והמדינה לגבי תקופות משבר מתמשכות ולגבי אוכלוסיות שאינן מסוגלות לדאוג לעצמן. הוועדה, שדנה גם בתפישת האופי הציוני של המדינה, קבעה כי יש להכפיף את המדיניות החברתית לקידום ערכיה הציוניים, הכוללת משיכת עלייה וקליטתה. לדעת הוועדה, יעד זה מוזנח ברוב הדיונים ופוגע בפתרון בעיות רווחה.

לדברי הדו"ח, המדיניות החברתית עליה ממליצה הוועדה שונה ממדיניות הרווחה הנהוגה. הוועדה אינה שוללת מדיניות זו, אך מדגישה כי מדיניות רווחה היא חלק ממכלול הנושאים המוגדרים כמדיניות חברתית. מדיניות הרווחה יצרה מצב ששכבות באוכלוסייה סיגלו לעצמן את ההרגשה ש„מגיע להן" והן אינן חייבות דבר. השינוי הנדרש הוא העברת המדיניות למישור בו קובעת עוצמת הפרט יותר מכל דבר, כלומר פעולתו המקצועית־תעסוקתית כחלק מהתמקדות המדיניות החברתית במבנה המשק, צמיחתו ופיתוח תעשיות העתיד.

הוועדה ממליצה על שינוי היקף ואופי התערבות הממשלה בהשגת יעדים חברתיים. לדעת הוועדה, יש התערבות זו ע"י העברתה לסוכנויות אחרות שיבצעו יעדים אלה באופן יעיל וצודק. על הממשלה להתרכז בתכנון לטווח ארוך ותיאום פיקוח ובקרה. עליה לקבוע את גורל המשאבים הציבוריים והשתתפות במימון שירותים על־פי קריטריונים מוסכמים ומחייבים.

בין הגופים המתווכים מונה הוועדה את הסקטור העסקי שיש לתת לו תפקיד גדל, גופים וולונטאריים אחרים, כגון קופות החולים, רשתות חינוך מקצועי וארגוני נשים.

את המעבר יש לבצע בזהירות, תוך מתן מערכות וולונטאריות חלקיות מנגנון חזקים, ואילו החלשים נסמכים על סל שירותי הממשלה, מציין הדו"ח. יש סכנה, שבהעדר שאינו מבוקר יווצרו שירותים משוכללים לחזקים ושירותים עניים לנזקקים. הדו"ח שעליו ממליצה הוועדה יביא להקטנת חלקו של המיגזר הציבורי המתוקצב בתוצר הלאומי ובתעסוקה ול„פינוי מקורות" לסקטור הלא ציבורי.

תוצאה חיובית נוספת שתהיה להקטנת המעורבות הממשלתית היא צמצום הביורוקרטיה. עם זאת מדגיש הדו"ח את אחריות הממשלה לגבי אוכלוסיות הקבוצות הסיעודיים, נכים ומפגרים, שאין מי שיטפל בהן. הוועדה ממליצה כי יוחלט על כך, לקבוע באוכלוסייה החלשה שתהיה מעוגנת בחוק.

ההמלצה המרכזית של הוועדה היא, להקים מיד ועדה למדיניות חברתית לאומית שתעסוק בנושאים שהוגדרו כמדיניות חברתית. על ועדה זו יהיה לשמש סוללת היגוי והיא תפעיל ועדות־משנה בהשתתפות מומחים מכל התחומים הקובעים את פני החברה.

חיים מרגלית

סיכונים גוברים בסחר הבינלאומי

התנועות והעוצמות שאיפיינו את המוסד הממשלתי של ביטוח סיכוני סחר החוץ ביפאן (E.I.D) חוו עד לאחרונה חוד התגית של היצוא היפאני למדינות מתפתחות. לא אחת עמדו היצואנים בארה"ב ובאירופה פעורי־פה נוכח הסיכונים שבוצעו במערך זה, ואיפשרו ליצואנים יפאניים לסגור עסקות שהיו „מחוץ לתחום" לכל מדינה אחרת. אין פלא, לכן, שנחשול הפסדים הציף את חברת הביטוח הממשלתית לסחר חוץ ביפאן. למרות העלאת הפרמיות ב־40%, הגיעו הפסדי החברה בשנת 1984 ל־75 מיליארד (!) ין (כ־375 מיליון דולר) מאמר באיגרת של נתן ברקמן, מנכ"ל „אשנב", יועצים למימון ולסחר בינלאומי.

אפילו העוצמה הכלכלית היפאנית נאלצה לחירתע נוכח נחשול כזה של הפסדים. ואכן, המדינות הבאות הוצאו לחלוטין מתחום הכיסוי של החברה היפאנית: זאיר, גאנה, זמביה, סודן, סודאן, מדגסקר, צפון־קוריאה, ניקרגואה, מלאווי וקוסטה־ריקה. לגבי מדינות בחוץ נערכה באחרונה (או עומדת להיערך) פריסת חובות, קיימת נכונות לבטח עסקות לתקופה של עד שנה אחת, עד לגבול של 70 אחוז. מדינות אלה כוללות את תורכיה, פרו, יוגוסלביה, מקסיקו, רומניה, צ'ילה, קובה, הרפובליקה הדומיניקנית, ארגנטינה, אקוואדור, בראזיל, מארוקו, מוזאמביק, הפיליפינים, אירן, ניגריה, הונדורואס, אל־סלוואדור ובוליביה.

נסיגה דראמטית זו של החברה הממשלתית היפאנית לביטוח סיכוני סחר חוץ לא מנעה יצואנים רבים מלהמשיך בביצוע עסקות, תוך נטילת הסיכון על עצמם. בנקאים בטוקיו מעריכים, שתוצאה תהיה הפסדים כבדים למספר יצואנים, שהעזתם ואומץ ליבם אינם בפרופורציה סבירה לרמת הסיכון וכושר התשלום של לקוחותיהם.

יצואנים ישראליים הרוצים להפיק לקחים מהנסיון היפאני, המוצאים במדינות אפריקה, דרום־אמריקה ומזרח־אירופה לקוחות להוטים אחר מוצריהם, יטיבו לעשות אם יבחנו את העסקות המוצעות להם בקפדנות יתר. יתכן מאד שמקורה של להיטות זו אינו בטיב העיסקה המוצעת, אלא בעובדה שאף גורם אחר לא היה מוכן לשאת בסיכון. ראוי גם לזכור, שמדינות שחובותיהן נפרסו ע"י קרן המטבע העולמית עומדות תחת פיקוח חמור בכל הקשור לסדר העדיפויות של מילוי התחייבויותיהן הכספיות הבינלאומיות. אין פירוש הדבר שיש להימנע לחלוטין מהתקשרות עיסקית עם מדינות שאין אפשרות להשיג עבורן ביטוח סיכוני סחר חוץ. יצואנים המוכנים להתקשר בעסקות חליפין, והמסוגלים לממש עסקות כאלה מבלי להיקלע להפסדים כבדים, עדיין יכולים להפיק תועלת מקשיי התשלום של המדינות הנוגעות בדבר וליצור ראשי־גשר שיבססו את מעמדם במדינות אלו לטווח ארוך. ראוי לזכור, שמחירי מוצרי החליפין אותם יקבלו היצואנים כתמורה נתונים לתנודות (לעיתים חריפות), העשויות למוטט את כלכליות העסקה. רצוי איפוא להבטיח גמישות מירבית בהסכם החליפין (דו־צדדי או רב־צדדי), למשל בדרך שתאפשר למדינה המייצאת את מוצרי החליפין להרוויח מעליית מחיריהם, אולם גם לשאת בנזק ירידתם.

דוגמה בולטת לנזקים כבדים שספגו יצואנים בעסקות חליפין במדינות שונות ניתן למצוא בתחום הנפט. יצואנים רבים הסכימו, ואף ביקשו לקבל נפט גולמי במחירים קבועים, כתמורה עבור היצוא. ירידת מחירי הנפט בשנה שעברה גרמה למספר יצואנים נזקים כבדים ביותר. רבים אחרים ביטלו עסקות חתומות, תוך סיכון של תביעות משפטיות והפסדי מוניטין.

דרך נוספת לביצוע עסקות יצוא במדינות הנחשבות כסיכוני אשראי בלתי סבירים היא באמצעות גורמי מימון בינלאומיים. על רקע מצבם הכלכלי הקשה של רבות ממדינות אלה מחד, וצרכיהן הדוחקים מאידך, גדלה באחרונה במידה ניכרת נכונותם של הבנק העולמי, הבנק לפיתוח ובנקים בין־לאומיים אזוריים אחרים, להעמיד אשראי מוגדל בתנאים טובים למדינות אלה. ההכרה בעובדה שללא השקעות בצמיחה כלכלית, לא תוכלנה מדינות אלה לשלם את חובותיהן גם בעתיד, הגבירה אף את נכונותם של מוסדות מסחריים לחדש אשראים למדינות אלה.

לצד ההכרה שיש לעשות הכל לחידוש הצמיחה במדינות השקעות בתוכנית כזו, והנכונות להרחבה מבוקרת נוספת של האשראי למדינות אלה, התמורה בעמידה בדרישות של הבנק העולמי (ובעקבותיו ילכו ללא ספק גם גורמי אשראי בין־לאומיים אחרים) לגבי הקריטריונים על־פיהם מוכרזים המכרזים [illegible] עליה, במלואם או בחלקם. דרישות אלה כוללות כיום, בין היתר, שהמכרזים ייבדקו וההשוואה בינהם תיעשה כאילו היו כל ההצעות בתנאי מזומן. ודרישה זו פוסלת את הנטייה במדינות מתפתחות לתת עדיפות בלתי סבירה להצעות של ספקים המוכנים להעניק תנאי אשראי טובים במיוחד.

יצואנים ישראליים שאינם מסוגלים להתמודד בתנאי האשראי המוצעים ע"י ספקים יפאניים, אירופיים, ועתה גם אמריקניים, יוכלו להפיק תועלת מדרישה זו של הבנק העולמי, בתנאי שיש להם עדיפות בתחומים אחרים — מחיר, שירות, איכות ומועד אספקה.

מעקב צמוד אחר פרויקטים במימון בין לאומי, אחר חברות שונות שזכו בפרויקטים במימון כזה ואחר ההתפתחות הגו"מ בין מדינות שונות לבין קרן המטבע הבינלאומית בקשר לפריסת חובותיהן, עשוי לסייע ליצואנים ישראליים לאתר הזדמנויות לשיווק מוצריהם, גם במדינות שאינן נחשבות מסחריות או ביטוח סיכוני סחר חוץ, כאלו זה.

על אש קטנה

(המשך מעמוד 5)

עם זאת, מציין ד"ר עברון, נוצרו סיכונים. הסיכון החמור הוא התקדים שיוצרים האמריקנים, כמעצמת־על התוקפת מדינה שהיא חלשה. ד"ר עברון מזכיר כי בעת מלחמת ההתשה בין מצרים וישראל היו היתקלויות בין מטוסי חיל־האוויר הישראלי ומטוסים סובייטיים. הרוסים נמנעו מלפגוע במטרות ישראליות והסתפקו בפעולות הרתעה אחרות. „מעצמות העל", הוא טוען, „לומדות זו מזו. התקדים האמריקני בלוב יש בו פרובלמטיות דווקא לגבי הישראלים". אבל, הוא סבור, האמריקנים ישמרו שלא תהיה הסלמה והלגיטימציה שכידים, ש„הלובים התחילו", תקל על בריה"מ שלא להתערב ממש, אף כי־לדעתו הם יכניסו ספינות לים התיכון, כפי שעשו בפרשת סידרה תקודמת, לפני מספר חודשים. בריה"מ מוכרחה לפעול בזירה המדינית, משום שלוב היא בעלת בריתה.

פרופ' עברון סבור גם שאין לקשור בין הפיצוץ האטומי שנערך לפני מספר ימים במדבר נוואדה לבין תקרית סידרה. יש בארה"ב גורמים השואפים להביא למתיחות בין שתי מעצמות־העל. מימשל רייגן חוקק ברטוריקה אנטי־סובייטית, אך ביום־יום הם משמרים קשריהם עם בריה"מ ובריה"מ יודעת זאת, כך שכיוונתיים הפעולות יהיו מבוקרות בשני הצדדים.

מלחמה בעל־פה

(המשך מעמוד 5)

היום ומנחה. כפרטי פרטים את נאומי הישראלים מהשבוע האחרון, צריך להגיע שגם הם אינם לוקחים אותם ברצינות יתר מדי גדולה כאנדיקטורים של ממש לשיקול רמות ההרתעה. בחינה של מה שעלה בגורלם של נאומים כאלה משני צידי המתרס והשפעתם על רמות המתיחות ואירועי הביטחון בארבעים השנים האחרונות יכולה ללמד אותנו, שהרתעה של ממש הם אף פעם לא יצרו, אבל מתיחות מיותרת, גירוי שלא לצורך, שיבוש שיקול הדעת הצלול — כן. נאומים ונאומי נגד אינם כלים יעילים בניהול הדיאלוג בינינו ובין שכנינו, לא לצרכי קידום השלום וקל וחומר לא לצרכי מניעת המלחמה. האם יש בזה תועלת מבחינת רמת המוראל הפנימי, ומידת הדריכות הדרושה לעצמו? אם המנהיגים מאמינים שאכן הולכת ומתגלגלת מלחמה בטווח המיידי, חובתם להזהיר את העם ולהכינו לאפשרות כזאת. אך כל עוד אין עומדים על סף מלחמה ממש, האם לא מוטב שהעם ימשיך לנהל את חייו מתוך שיווי משקל נפשי, תיחסכנה ממנו הטלטלות החוזרות ונישנות של מצבי רוח ודאגות קיומיות? במצבים כאלה יש לדרוש את הדריכות מצה"ל, ולא מן האוכלוסייה. שהרי מה יכול לעשות חנווני מרחוב דיזנגוף, חקלאי מגבעת ברנר, או פועל במפעלי פולגת שבקריית־גת כתוצאה מן הדריכות שאליה הוא נדרש? — מאומה, רק לדאוג ללא תכלית.

נהפוך הוא, „דריכות" כזו אינה אלא עצבנות, שכל השפעתה היא שלילית. יפנו המנהיגים והאלופים את נאומיהם לפורומים סגורים של המטה הכללי, על־מנת שזה ינקוט בצעדים הדרושים. כל עוד אין המדובר בסכנה מיידית יחסכו נא מן העם את העצבנות הבלתי פוסקת הזאת. להוותנו הסכן אזהרות של מנהיגינו בעבר יותר מדי פעמים לנבואות המגשימות את עצמן.

משאת נפשם של הסורים

דווקא עניין מרכזי אחד, שניתן היה לשוב וללמוד מנאומי אסד לא זכה לתשומת לב. האם תתקוף סוריה את ישראל בזמן הקרוב, מתי בדיוק ובאיזו שיטה? את כל אלה אין אנו יכולים ללמוד מנאומי אסד. אך יכולים היינו לקבל תזכורת חשובה שאסור לנו לשכוח אותה אף פעם: אסד ומנהיגי הסורים אינם מתכוונים כלל ועיקר לוותר על דרישתם לגולן. ובטווח הארוך הם מוכנים אף לנסות להשיב לעצמם איזור זה בכוח הזרוע.

שום חוק לסיפוח הגולן ושום תנופה של התנחלות אין בכוחם לסלק מלב הסורים את הרצון העז להחזיר לעצמם את אותה כברת ארץ שהם רואים כשלהם. פירושו של דבר, שבסופו של חשבון קשה לראות את השלמתו של תהליך השלום במזרח התיכון מבלי לתת את הדעת גם על עתידו של הגולן. פירושו של דבר שהסיסמה: „הגולן חלק בלתי־נפרד מארץ ישראל", מבטאת אמנם משאת נפש, אך איננה עובדה מוגמרת.

תקציב הבטחון

לעבור את הקיץ בשלום

באחרונה מתרבות הידיעות בעיתונות הישראלית והעולמית על אפשרות של מלחמה נוספת בין סוריה לישראל. הידיעות בישראל מסרו, על־פי חוגים המקורבים כנראה למשרד הבטחון, על התעצמות הצבא הסורי והתקרבותו ליעדים של „איזון אסטרטגי" בין סוריה לישראל.

על־פי ידיעות אלו, מגדילה סוריה את תקציבה הצבאי באופן מתמיד וממשיכה במאמציה להשגת איזון אסטרטגי. מטרה מדינית זו נתפשת ע"י קובעי המדיניות בישראל ככוונה סורית לפתוח לבנה במלחמה נגד ישראל, אף ללא שותפות עם מדינות ערביות נוספות.

עיתוי הפרסומים ותפוצתם המירבית עוררו את הרושם בקרב משקיפים אובייקטיביים, כי הם נועדו לשרת את מערכת הבטחון במאבקה על גורל תקציב הבטחון – במיוחד לאור העובדה כי חוגים יודעי־דבר מעריכים שנוכח הקשיים הכלכליים, גם המשטר הסורי נאלץ השנה לקצץ את תקציב הבטחון שלו בשיעור שבין 10־12 אחוזים.

עיתוי הפרסומים נראה נטול הקשר גם בשל העובדה שהחודש ראה אור מחקרו האקדמי של הלפרין מהאוניברסיטה העברית, הטוען כי לישראל עליונות צבאית ניכרת על הצבא הסורי, שצומצם אך במעט לעומת 1973. המחקר סקר רק את יחסי הכוחות הכמותיים וקביעתו מקבלת ביטוס־יתר, בהתחשב בפער האיכותי הידוע.

הבעיה עם ידיעות מסוג זה היא, שאף אם הן נועדו למטרות פנימיות בלבד, הן גורמות הסלמה ועלולות לקרב מלחמה, גם אם אף אחד מהצדדים לא התכוון לכך. התחזקות הצבא הסורי עשוייה להביא לרצון, בקרב חוגי הבטחון הישראליים, להקדים את ה„איזון" ע"י מלחמה מונעת. גם על נטיות כאלה בקרב בכירי מערכת הבטחון נמסר בעתונות הבינלאומית.

לישראל אין מונופול על הרעיון המופרך של מניעת מלחמה באמצעות מלחמת־מנע. בטאון צבאי ערבי המופיע בלונדון מעלה גם את התסריט שסוריה תפתח במלחמה במקום ובזמן הנוח לה, על מנת למנוע מישראל את האופציה של בחירת העיתוי.

כאשר המתיחות המילולית והחשדנות גוברות, וכאשר יותר ויותר קשה להחזיק את הצבאות בממדים הקיימים מבחינה תקציבית – המלחמה עשוייה להיראות לאחרים ממקבלי ההחלטות כמוצא נוח מסבך הבעיות. לפיכך, על חוגי מערכת הבטחון להבין שאין לצייר שדים על הקיר, גם אם קיימים לחצים כבדים על תקציב הבטחון. אין להוציא את השד מהבקבוק, כי כידוע קשה מאד להכניסו בחזרה.

המסקנה השנייה המתבקשת היא, כי למרות שמדובר במשתנים בלתי תלויים, יש לעצור, ואם זה בלתי ניתן לפחות להאט, את מירוץ החימוש באיזור – גם ישראל, ולא רק סוריה, הגיעה לניצול מלוא המשאבים הכלכליים והאנושיים במירוץ זה. לא מן הנמנע כי קיצוץ בתקציב הבטחון הישראלי יביא לתגובת שרשרת.

מכל מקום, השגת „האיזון האסטרטגי" ע"י סוריה עדיין נראית כיעד המרוחק במספר רב של שנים מהמציאות העכשווית. ואילו הידיעות והפובליציסטיקה המגמתית מעלות את החשש והדאגה האם נצליח לעבור את הקיץ בשלום.

צבי טימור

טור החדשות

המיכרז על „הבינלאומי" עשוי להיפתח מחדש

על בית משפט השלום יהיה להכריע היום בשאלה אם לפתוח מחדש את המיכרז למכירת הבנק הבינלאומי, או לאשר את מכירת הבנק לז'אק נאסר. הנושא יועלה לדיון בעקבות בקשה שהוגשה לבית המשפט על־ידי קבוצה של שלושה משקיעים, יהודים חרדים משיקגו, באמצעות עו"ד יהודה טורניק.

לטענתם הם לא השתתפו במיכרז, משום שבנק ישראל לא הספיק לדון ולאשר את בקשתם. עוד טוענים המשקיעים, כי המחיר שהם מוכנים להציע תמורת הבנק עולה על זה שהציע נאסר.

מפרקי החברה יגישו את ההצעה לשופטת חנה אבנור, נשיאת בית־המשפט המחוזי, שכאמור תחליט אם לפתוח את המכרז.

יצויין, כי בנק ישראל עדיין לא אישר את בעלי ההצעה החדשה. הנושא יידון בבנק ישראל רק לאחר שהשופטת תחליט אם אכן יש לפתוח את המכרז. אם תידחה ההצעה, תאושר רכישת הבנק על־ידי ז'אק נאסר תמורת סכום של 21 מיליון דולר, אותו יהיה על הרוכש לשלם תוך 10 ימים.

אייל שגב

לא יופחת המס על חלקי חילוף

משרד האוצר אינו מתכוון להגדיל את הפטור ממס על חלקי חילוף לרכב – כך עולה ממכתב תשובה של שר האוצר יצחק מודעי לחה"כ אריאל לין.

מודעי כותב ללין, כי „למיסוי על חלקי חילוף יש תפקיד הגנתי וגם פיסיקאלי. פטור ממיסים על חלקי חילוף היה גורם הפסד הכנסות שנתי של כ־60 מיליון ש"ח". לדבריו, במשך השנים הופחתו בצורה משמעותית המיסים על חלפים ואביזרים בטיחותיים לרכב מנועי. כיום אין כלל מסים על חלפים כאלה מייצור מקומי, ואילו על חלפים מיבוא חל מכס בלבד, בשיעור של 26%. המס מיועד להגן על הייצור המקומי של חלפים אלה. במסגרת חלפים הפטורים ממס קנייה כלולים גם החלפים בהם שמים דגש בבדיקות חורף.

מודעי מציין, כי בבדיקות שנערכו לאחר ביצוע ההפחתות במסים על חלפים בטיחותיים לרכב נמצא, שהמחירים לצרכן של חלקי חילוף סטנדרטיים, שאינם מיוחדים לרכב מנועי או לדגם מיוחד ושהתחרות בהם רבה, הינם סבירים. לעומתם המחירים של חלקי חילוף המיוחדים לסוג רכב מסויים, והמיובאים על־ידי יבואן בלעדי, גבוהים במיוחד ואינם עומדים בשום יחס למחיר החלקים הסטנדרטיים. מתחי השיווק בענף חלקי חילוף גבוהים, ולכן קיימים פערים ניכרים במחירים של אותם חלקי חילוף, כאשר הם נמכרים באזורי מסחר שונים.

הפיקוח על מחיר חלקי חילוף אינו אפקטיבי. בענף מספר רב של עוסקים, הסוחרים בעשרות אלפי פריטים, ובמקרים רבים ההפחתה בנטל המסים אינה מגיעה לצרכן הסופי, כותב שר האוצר.

א.ש.

עוד מפעל יקבל סיוע; 5 נוספים במצוקה

משרד התעשייה והמסחר אישר השבוע לעוד מפעל תעשייתי סיוע מיוחד במסגרת הסיוע למפעלים במצוקה, עליו החליטו השרים שרון ומודעי.

המפעל יקבל הלוואה של חצי מיליון דולר, במקביל להגדלת ההון העצמי ע"י הבעלים, במסגרת תוכנית ההבראה. הלוואה זו ניתנת מתקציב המדינה, בריבית שנתית צמודה של 7.5 אחוזים, והיא באה להחליף הלוואות קצרות־מועד ויקרות בתנאים קשים.

מפעל זה מצטרף לרשימה של 4 מפעלים שכבר קיבלו סיוע מיוחד במסגרת הסיכום שהתקבל בין שר התעשייה והמסחר לשר האוצר, לסייע למפעלי תעשייה שנקלעו לקשיים ומצויים בשל המציאות הכלכלית שנוצרה, בעקבות התכנית הכלכלית, שהקטינה את הביקושים המקומיים, כמו גם פגיעה זמנית בשוקי יצוא והכבדה בנטל המימון.

הסיוע ניתן באופן פרטני, לאחר בדיקה מדוקדקת של מצב החברה ותוכנית ההבראה שלה. הסיוע נועד לאפשר למפעלים לחזור לפעילות רגילה, הן לייצור המקומי והן ליצוא.

דובר משרד התעשייה והמסחר מסר, כי בימים אלה נמצאות בבדיקה בקשות של עוד 5 מפעלי תעשייה לקבל סיוע מקרן זו. הבקשות נבחנות עתה על־ידי כלכלני המשרד, תוך בחינה מדוקדקת של מצב המפעל, תוכניות ההבראה המוצעות והשתתפות הבעלים.

יו"ר בנק לאומי:

„התנגדנו לריבית הגבוהה מיד עם הנהגתה"

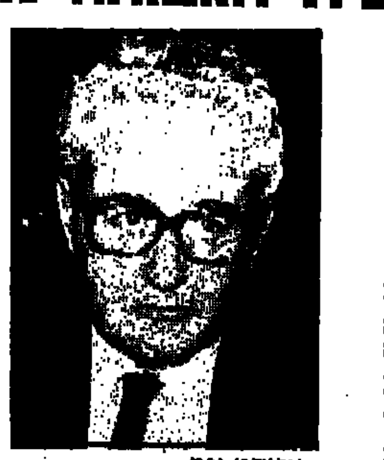

ארנסט יפת
ההפסדים לא ימוטטו את בל"ל

בנק לאומי דוחה את הטענה כי הריבית הגבוהה שגובים הבנקים היא שגרמה משברים והתמוטטות של חברות. יו"ר מועצת המנהלים של הבנק, ארנסט יפת, שיגר באחרונה מכתב לשרים, בו הוא מסביר מדוע מעורב הבנק בחלק גדול של החברות שנקלעו לקשיים.

יפת מציין, כי מראשית ימיו ועד היום מעורב בנק לאומי בכל תחומי העשייה הכלכלית בישראל ובכל מיגזרי המשק. מובן מאליו שלמצבו הכולל של המשק יש השפעה על מצב הבנק, אבל למצבו של לקוח יחיד זה או אחר יש השפעה מוגבלת ביותר, טוען יפת. הסיבה היא, לדבריו, „הקפדתנו על עקרון פיזור הסיכונים. תיק האשראי שלנו מפוזר בין ענפי משק רבים ומגוונים, ובין לקוחות גדולים וקטנים בארץ ובעולם. לפיזור זה יש חסרון – הוא מונע צבירת רווחים גדולים בעת פריחתם של ענפים מסויימים. יתרונו הוא בעת השפל, משבר ענף מסויים (ולא רק ענף בודד) אינו יכול להיות גורלי לבנק, שלא כבנקים בעולם, שחלקם מתמוטטים מאשראים מעמיכוים והשקעותיהם לענף ספציפי.

הגבלת הסיכונים בקבוצת בנק לאומי נעשית מתמיד בעיקרון הפיזור, כותב יפת. גם נטילת הסיכון של הלקוח הבודד נעשית לאחר בדיקה מקיפה ומלווה, ברוב המקרים, בקבלת בטחונות כאלה, שגם כאשר לקוח ספציפי נקלע לקשיים ומגיע עד פשיטת רגל, ההפסד הצפוי לבנק הוא חלקי בהתחשב עם מימוש הבטחונות בטווח קצר או ארוך. ולא זו בלבד, קבוצת בנק לאומי מקפידה על יחס נאות בין היקפי האשראי לבין ההון העצמי המותאם של הקבוצה. בסוף 1984 עמד על יותר מ־1,000 מיליון ש"ח. היקף האשראי של הלקוח הבודד הגדול ביותר אינו מגיע לשליש ההון העצמי, והסיכון הממשי הכרוך בו הוא כמובן קטן הרבה יותר, הודות לבטחונות.

יפת מציין, כי מובן שקבוצת בנק לאומי, המרכזת יותר משליש האשראי במשק הישראלי, מעורבת מטבע הדברים גם במימון גופים כלכליים גדולים שנזכרו באחרונה בכלי התקשורת כנתונים בקשיים, אך חלקה היחסי של הקבוצה במימון זה הינו סביר בהחלט.

„מהאמור לעיל", כותב יפת, „מובן מדוע חוסנו של בנק לאומי הינו מעבר לכל ספק, גם בתקופה זו של קשיים במשק". לדבריו, הפירסומים בדבר „סכנות" ו„בקשות סיוע" מופרכים מיסודם.

אשר לטענה, כי הריבית הכבדה של הבנקים היא שגרמה למשברים, הרי שיעורי הריבית הריאלית הגבוהים בראשית התוכנית הכלכלית נקבעו על־ידי רשויות המדינה, כצעד מחושב שמטרתו להקטין את נפח האשראי במשק או לפחות לצמצם את הביקוש לאשראי נוסף. מעצבי המדיניות הכלכלית החדשה סברו, שרק מחיר גבוה של אשראי יוכל להקטין את הביקושים בשוק, ובכך להבטיח את יציבות המחירים ואת הצלחת התוכנית הכלכלית, מציין יפת.

יש לזכור, הוא אומר, שכנגד הריבית הריאלית הגבוהה שנדרשה ממקבלי אשראי שולמה ריבית ריאלית גבוהה למפקידים, והרי זה המקור העיקרי לאשראי שהבנקים נותנים. אפשר, כמובן, למתוח ביקורת על מדיניות זו, אך הכתובת לביקורת היא ודאי לא הבנקים.

ככל שהדבר נוגע לבנק לאומי, הוא התנגד, ב־2.7.85, להעלות את שיעור הריבית כדרישת בנק ישראל, ואף הציע להפחיתה. בכך תרם הבנק את חלקו בהחלטה להימנע מלהעלות את שיעור הריבית. לאחר שבועות אחדים הפחית בנק לאומי, ביוזמתו, את הריבית הדביטורית. „והיו שהתקיפו אותנו על כך", דעתו של בנק לאומי היתה, שהריבית השולית גבוהה מדי, ומצד שני יש פער מוגזם ביותר בין סוגי אשראי שעליהם הושתה ריבית כבדה מאד, לבין סוגים אחרים של אשראי, שהריבית עליהם נמוכה במיוחד. „הצעתנו היתה לתקן עיוות זה, אולם לא הצלחנו להגיע לכלל דיון של ממש עם הרשויות בשאלה מרכזית זו. יש להוסיף, כי המדיניות המוניטארית שננקטה ראתה לנגד עיניה את טובת המשק ולא את רווחיות מערכת הבנקאות", טוען יו"ר בל"ל.

„בהקשר זה חשוב לציין, כי לפחות בחלק מהמקרים של גופים הנתונים כיום בקשיים כלכליים, רק חלק של האשראי נשא ריבית בשיעורים הגבוהים ורוב האשראי שנתנו ממנו ניתן בתנאים הרבה יותר טובים. מכאן, שלא בהכרח קיים קשר בין שיעורי הריבית לבין הקשיים של גופים אלה. מדובר במשברים הנובעים מסיבות שונות, החל מבעיות של ניהול ועד לירידה חדה בביקוש למוצרים מסויימים בארץ ובחו"ל", כותב יפת.

אייל שגב

הריבית גבוהה גם באילת

איש עסקים תובע החזר של מיליוני דולרים מ„הבינלאומי"

איש העסקים אריה רגן מאילת תובע מהבנק הבינלאומי להחזיר לו מיליוני דולרים שגבה ממנו כריבית. רגן הגיש, באמצעות עו"ד זאב פרידמן, בקשה לבית המשפט בבאר־שבע, למנוע מהבנק לנקוט כל הליך נגדו עד לבירור התביעה.

בתצהיר שהוגש לבית המשפט טוען אריה רגן, כי מאז 1979 הוא מנהל את עסקיו באמצעות הבנק הבינלאומי באילת. [illegible]

מכתבים לעורך הכלכלי

הסדרינים נעצרו „מסיבות טכניות"

רשימתו של אילן אברהם, „הסכם סחר חפשי – הסדרין קצר מדי" (הכלכלה וה־ארצ, 18.3.86) כוללת לדעתי אי־דיוקים חמורים, שכתבכם לא טרח כלל לבדוק הפרטים עם משרדנו, קודם לפרסום.

במסגרת הסכם איזור הסחר החופשי בין ישראל לארה"ב התעוררו מספר שאלות אשר לשאלה אם מוצרי טקסטיל נכללים בהסכם. לאור חילוקי דעות אלה, ולאחר האיום שיצר על תעשייני הטקסטיל המקומיים, בראשות יהושע פורר, מנכ"ל המשרד, בתום דיונים ושיחות הגיעו פקידי המימשל האמריקניים ונציגי משרד התעשייה לחתימה בראשי־תיבות על הסכם, שכוונת „הסכם הטקסטיל" הוא, כי זה קבע מיכסות ליצוא טקסטיל מישראל, שהיו גבוהות מן המיכסות שהיו לנו, זאת ועוד, המיכסות הללו הותנו על התחיות של הייצרנים המקומיים.

עם שובו של מנכ"ל התמ"ס מארה"ב נערך תדריך לכתבים הכלכליים, בו נמסרו הפרטים הנוגעים להסכם שהושג בראשי־תיבות. בתדריך זה הוצגה לפני הכתבים התמונה המלאה ונאמר, כפי שצויין ברשימה, כי ההסכם הושג בראשי־תיבות ויחתם בקרוב.

מאז הושג זה, שמשום־מה כתבכם זילזל בו, התנהלו מגעים כמעט יום־יומיים, בין נציגי המימשל לנציגי משרד התעשייה והמסחר. במגעים אלה לובנו הפרטים והסכמים ברמה המתאימה. הכוונה היא, שבמגעים אלה יוסדרו הסעיפים המפורטים לגבי כל פריט טקסטיל. הדיונים בנושא נמשכים, בעצם טבעם, עד היום ובימים אלה אף שוהים פקידים ממשרדנו בארה"ב, הכוונה היא לסכם את הנושא על כל פרטיו.

עצירת משלוח הסדרינים לפני מספר שבועות נבעה מטעות טכנית של פקידי המימשל, ולא משום סיבה אחרת. לאחר שנציגי משרדנו היסבו את תשומת לב הנוגעים בדבר, הוסרה המגבלה.

אגב, הנוגע בדיונים כה ממושכים נובע, בין השאר, מן הטעם שלאחר החתימה על ההסכם בראשי־תיבות חולפו על בחינה של אפשרות לכמה שינויים. מן האמור לעיל ברור איפוא, כי מי שכתב את הרשימה לא זו בלבד שלא הכיר את כל הפרטים, אלא שטעה.

עמירם פלוישר,
דובר משרד התעשייה והמסחר

אילן אברהם מגיב:

הכתבה שיקפה במלואה גם את עמדת דובר המשרד, וכתבנו אף השתתף בתדריך שנערך בנושא זה.

לא רק כתבנו לא הקיף ככל הנראה „את כל הפרטים"; גם שר הכלכלה גד יעקבי לא היה מודע למהלך העניינים, כאשר טרח להעלות את הנושא לפני שלוש. לאחר קריאה בעיון בתגובת דובר המשרד ניתן רק להודות לו כי הוא אישר את רוב העובדות המופיעות בכתבה. והתחושה של „זילזול" היא, ככל הנראה תחושה פרטית של פקידי המשרד או השר. לא הכתב זילזל בהסכם, אלא מי שעצר את משלוח הסדרינים „מסיבות טכניות".

הוועדה הכלכלית של מפלגת העבודה:

להוריד מס הכנסה ולהעלות מע"מ

הוועדה החברתית־כלכלית במפלגת העבודה בראשות חה"כ אליהו שפייזר סיימה את ניסוח הצעות ההחלטה לוועידת המפלגה שתתכנס ב־8 באפריל. שפייזר אמר, כי אין מנוס מלקבל החלטות ברורות בנושאים השונים, ביניהם על הרפורמה במערכת המיסוי, שאינה יעילה כיום ומעוותת את חלוקת ההכנסות בישראל. מערכת המיסוי החדשה תישען על שלושה מסים עיקריים: מס הון נטו, על־פי הצעתה שנתית של כל אחוז, שיחול על כל הנכסים הפיסיים והפיננסיים, בניכוי התחייבויות, דירת המגורים וסכום התחלתי; מס הכנסה בשיעורים מוקטנים באופן משמעותי: עד לתיקרה של 50 אחוז, מס ערך מוסף מוגדל לרמה של 20־25 אחוז, כנהוג במערב.

שפייזר ציין, כי נתחה הגדול של המערכת הכלכלית וחלקה בתקציב הבטחון מחייבים פיקוח אזרחי על התחייבויות במערכת הבטחון. לא יכול להימשך המצב בו מערכת הבטחון קובעת לבדה את יעדי ההוצאה של אחוז כה נכבד מן התוצר הלאומי.

בנושא העדיפות הלאומית, ציין שפייזר, שצריך לומר באומץ, שפיתוח המפעלים והתשתית, שהם כה חיוניים לצמיחה, יהיו בעדיפות ראשונה בתוך גבולות ישראל. ההשקעות ביהודה ושומרון יהיו בעדיפות שנייה, אם לא יימצאו האמצעים המתאימים. עוד אמר, שכדי להביא לתיאום בין המדיניות התקציבית של הממשלה והמדיניות המוניטארית מציעה הוועידה להקים ועדה פריטטית, [illegible] את נפח האשראי ושערי [illegible]

מאת דוריות גפן

ביידיש זה יותר טוב

אין כמו ערב פורים להקרין את „המגילה" של איציק מאנגר. איני עורכת כמובן עיקוב ורישום של ההקרנות בטלוויזיה, אך נדמה לי, כי בשנים האחרונות זכינו לראות את „המגילה" לפחות שלוש פעמים, ואיני מציינת זאת כביקורת. אדרבא. המחזמר הצנוע הזה חביב עלי במיוחד, בעיקר בזכות מאנגר, אך גם בזכות המוסיקה של המלחין דובי זלצר.

אם איני טועה, הנוסח שראינו השבוע בעברית אינו הראשון, וגם לא הטוב ביותר. מי שראה את ההצגה בביצועה הנפלא של משפחת בורשטיין, הבן מייק, וההורים פסח ולילאה, בשפתו של מאנגר, ביידיש, אינו יכולה ליהנות אותה מידה של הנאה מהגירסות העבריות.

עם כל הכבוד לשפה העברית, שכולנו בעדה, כמובן לא ייגרע אם הצגה כמו ה„מגילה", שנכתבה על־ידי גדול משוררי היידיש, היא תתבצע ביידיש כתרגום בתחתית המסך, ותיתן את הכבוד הראוי לשפת המקור. הטלוויזיה היתה מיטיבה עם צופיה עוד יותר, אילו פשפשה בארכיון הסרטים, ומצאה אולי את הביצוע המקורי של משפחת בורשטיין. בכך כמובן לא היה נפגע אף צופה שאינו דובר יידיש, אך לעומת זאת היו מצליחים להסב הרבה מאוד נחת לצופים רבים.

פליטות טופז

טופז – לא סאטירה

לאחר ההצלחה המסחררת של הופעת היחיד של דודו טופז, „פליטות פה", ולאחר שהתוכנית הוקלטה על קאסטות וידאו והיא מוצעת למכירה, או להשאלה, בספריות הווידאו ברחבי הארץ – הגישה הטלוויזיה לצופיה את התוכנית בערב פורים.

הקטעים של טופז יכולים להיכנס לקטגוריה של פארודיה סמי־ריאליסטית. זו בפירוש אינה סאטירה. טופז מקטרג על תופעות שונות במציאות הישראלית, אותן תופעות קטנות ומעצבנות, שכל אחד מכיר, ואולי גם מזדהה עם הביקורת. המופע בנוי על „חשבון נפש" של האמן, העומד כאילו לרדת מן הארץ, ומסביר את הסיבות להחלטתו אולם ברגע האחרון ממתין לנו הפיאנה. מזיל דמעות כמעט. שבו הוא מחליט להישאר כאן איתנו – עם המסים, ועם הפקידים, ועם החלב המטפטף, וכל הטרדות האחרות.

זוהי כמובן תוכנית בידור, ואין לבקש בה יותר מדי. אם ההצלחה המסחרית היא קריטריון, הרי „פליטות־פה" היא תוכנית מעולה. אני בטוחה שמישהו אצלי „דפוק", במיוחד לאחר שראיתי את פני הקהל שישב באולפן. היו אלה פנים צוחקות, פנים נמסות מהנאה מתמוגגת, ואיני מזלזלת בכך. פה ושם גם אני חייכתי, אך כשם שלא שוכנעתי מהנימוקים ל„ירידה", כך גם לא השתכנעתי מ„נקודת־המפנה" שבגללה כדאי לדעתו להישאר בארץ.

הנתונים הסטאטיסטיים מלמדים, לצערנו, כי בין אלה שירדו מהארץ יש לא פחות חברי תנועת־הנוער ויוצאי יחידות צבא מובחרות מאשר כמו אותו מנקה משרדים, שטופז חיקה.

דבר אחר אין לקחת מטופז, ללא הרבה מאניירות, אך עם כשרון ואישיות בימתית, המסוגלת „להחזיק" את הקהל ולא לאבד את הקשר איתו, הוא מפגין יכולת ראוייה להערכה. המבחן של אמן במופע יחיד הוא קשה וטופז עובר אותו בהצלחה משכנעת.

כתיבה בשניים

אלכסנדר ויונת סנד – לא באותו בית

התוכנית „סוף ציטוט" בהנחיית ירון לונדון אירחה את זוג הסופרים יונת ואלכסנדר סנד. התופעה של זוג סופרים הכותבים יחד היא יוצאת דופן וכמעט אינה מוכרת, וממילא היא מעוררת סקרנות רבה. מעניין שלונדון, הנוטה מדי פעם להתייחס דווקא לצד הקוריוזי והמעט רכילותי של הספרות והסופרים, כמעט ולא הקדיש מקום לבירור יותר מפורט של תהליכי הכתיבה בשניים. אמנם פה ושם הוא נגע בנושא, בשאלות כגון, אם היחד הזה אינו משעמם או אינו עולה על העצבים (והניסוח כאן הוא שלי, אך הוא שומר על רוח השאלות של לונדון). אכן, אלה בוודאי שאלות מפתח. השיחה עם יונת ואלכסנדר סנד לא סיפקה את סקרנותי לגבי עצם תהליך הכתיבה שלהם. בוודאי לא לאחר שיונת סנד אמרה, כי אין הם כותבים יחד, לא באותו חדר, וכמדומני שגם לא באותו בית. משום מה לונדון לא מצא לנכון לשאול יותר בעניין זה. שהוא לכאורה טכני, אך יש בו הרבה יותר מכך.

בנושא רגיש אחר נגע לא נגע לונדון כאשר הירבה לשאול על דמות הנער בספרם האחרון. לשנייה היה נדמה, כי יונת סנד תדבר על החוויה האישית שלהם באובדן הבן. היה רמז מעורפל בדבריה הראשונים, ובעיקר ביכרו פניה, אך לונדון לא ידע או לא חש בכך והמשיך בפיתוח התיאוריות על המשמעות הספרותית־פילוסופית של הנער בספר.

הזוג סנד מיוחד גם בכך שהם חיים בקיבוץ. אמנם יש עוד סופרים רבים החיים בקיבוץ, אך זהו נתון ביוגראפי המשפיע גם על הכתיבה.

מה מטריד את האילתים

התוכנית „מה השאלה?" ירדה השבוע לאילת, כדי לברר את בעיותיה הכלכליות של העיר הדרומית ביותר במדינה.

מבין הערים הקטנות והמרוחקות בישראל, אילת אינה סובלת מחוסר פירסום. חופיה היפים, הים הנהדר שלה והשמש החמה בחורף מושכים לא רק תיירים רבים מחו"ל, אלא גם הרבה מאוד ישראלים.

הצוות, בהנחייתו של שמעון טסלר, כלל את ראש עיריית אילת, רפי הוכמן, שהוא כמובן בעל עניין מוצהר, את אמנון נויבך, היועץ הכלכלי של ראש הממשלה. יהושע פורר, מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר ועמוס מרחיים. ממיקבץ השאלות שהעלו תושבי אילת מסתבר, כי מה שמטריד רבים מהם זה העדר מיגוון של עבודות, בנוסף לכל מקצועות התיירות והמלונאות. הדור הצעיר, כך נראה, אינו רואה במלונאות ובתיירות את עתידו, ורבים נאלצים לעזוב את העיר לאחר לימודיהם האקדמאים במרכז הארץ.

האם הפיכת אילת לאזור סחר חופשי תפתח בפני תושביה, ובעיקר בפני משקיעים שיבואו מהצפון, אופקים כלכליים חדשים – זוהי שאלה, שעדיין אין עליה תשובה. בוודאי לא עכשיו.

מסך ראשון

מוטי עושה דראמה

מאת גיורא מנור

ההצגה ה־50 של „החוג לדראמה" (ההצגה והנושאת כוטר סיפורי שכזה גם וזיא מינה למסיבתה), מאת מוטי בהרב והביימוי נערכה בנסיבות מיוחדות, בין חומות „הלא השרון" —— שמו הרישמי של מוסד זהמוכר בציבור כבלא תל־מונד —— בהזמנתו הראשונה של ארגון „אמנות לעם" לאסירים. וכבר ברפליקות הראשונות של המחזה, שהוא מין דו"ח על מהרונו של מוטי בחוגים שונים במשך השנים האחרונות ובייחוד בווי מזה בירושלים, מופיע השם „תל־מונד", במלעיל ובאמירה מאכילייית, אינטי מית כמעט. כשהחבר'ה על הבמה אומרים, ששלחו אותם לתל־מונד או שיינצלו מכך, ויש שהדרו בערבות עד המשפט, על השוד שהם מואשמים בו.

מובן שהנושא וסמיכות הפרשיות יצרו מייד מתח באולם, שהיה מלא נערים וגברים צעירים. 'אורחיו' של הכלא בעל־כורחם.

אין זו הפעם הראשונה שאני מוזמן להצגת תיאטרון בבית־סוהר. המפגש הפעם הצטיין באווירה נינוחה, לא פורמאלית, כשמפקד הכלא יושב בין חניכיו, והם מדברים אליו ואל יתר הסוהרים בסגנון ובטון שאינו שונה מן המקובל בכל בית־ספר או פנימיה בארץ. גם לבושם וארשת פניהם של הבחורים לא היה בה דבר מהמוזר או היוצא־דופן, וכהתנהגות הסורים לא ניכר אפילו אותו חשש להתנהגות בלתי־הולמת בתיאטרון, שאני מכירו היטב (וסולד ממנו) בהצגות בפני תלמידי בתי־ספר, כשכמעט תמיד קם המנהל או אחד המורים, ומזהיר ומתריע, מאיים ומשכנע את הצעירים לשבת בשקט ו„להתנהג כראוי"...

מייד נוצר קשר טוב בין השחקנים והצופים, קשר שנמשך עד סוף ההצגה. מבחינה מקצועית עלי לשבח את המבצעים —— אלברט אילוז, זהבה מנדלי, שמוליק חי, מאיר דדון, יעקב כהן והמחבר/הבמאי עצמו —— על ששמרו על טריותה של ההצגה, שכבר רצה לה שנים ומגיעה ליובל ה־350 שלה, מבלי שתאבד מתחושת המיידיות שלה.

בדרך כלל אני סולד מ„שיחה שלאחר ההצגה", כי מנהג ותיק זה, שמוצאו מגישתם הדידאקטית של הורינו לאמנות התיאטרון וראייה פוליטית של המחזה, מעודד גישה ביקורתית בלתי־מקצוענית, שכלתנית ותוכנית למחזה, מבלי שיהיו נתונים לצופים הכלים והידיעים לניתוח כזה. הדבר דומה למי שקיבל זר פרחים, והוא מפרק אותו מייד ותולש את עלי הכותרת של הורדים, כדי לבדוק מה יש במרכז הפרח. השאלות שהשחקנים נשאלו עם תום ההצגה היו ברובן בעלות אופי אינפורמאטיבי דווקא — כמה זמן נערכו החזרות, איך נוצר המחזה, האם הסיפור הוא אותנטי או פרי דמיונו של המחבר? מישהו ציין, שהוא מוצא באותן הדמויות קירבה רבה לעצמו ולעברו האישי, ורק אחרי עידוד מצד הבמאי, הסכים לגלות עם מי מהדמויות הבימתיות הוא והליכים נפשיים. אבל לוקה באיזו… גמורה שעה שעליה כביכול לפתור את … המציאות ולהציע פתרונות. ההתייחסות של הצופים אל הנעשה על הבימה, למרות … והעדר האמצעים הנטוראליסטיים של … ועלילה כרונולוגית לפי החלטה תוך … הבימה, כשהבחורים משחקים תפקידי … והישראלית משחקת גבר — הוכיחה, … מציב ראי נאמן למצוקה, שהנערים … מכירים היטב ומסוגלים להזדהות איתה. … לא השמיע את הטענה, שעלולה היתה … בשל הקירבה הווינאטית של המחזה … הצופים במקרה זה, ש„בחיים" זה לא …

„החוג לדראמה" – ראי ומטאפורה למציאות מרה

מזהה. אבל הפן המעניין ביותר בשיחה זו, שמפקד הכלא השכיל להפסיקה אחרי כ־20 דקות, משפג העניין בה ובעודה קולחת. היתה דרישתם של כמה מהאסירים הצעירים לשמוע מה הפתרון שהמחזה מציע לדמויות של הנערים שהסתבכו בסמים ופשע, במלים אחרות, להם עצמם.

לכאורה דרישה מוגזמת מאוד מאמנות התיאטרון, שרב כוחה בתיאור מניעים וחשיפת להיפך, הביקורת היתה תוצאה של האכזבה הבימתית, שכאילו חייבה ללכת עד הסוף ולומר מה הפתרון, איך יוצאים מהמלכוד של סמים ופשע.

אבל למי יש בכלל תשובה לכך?

מוטי בהרב השכיל למשוך את הצופים לעיצוב דמויות אמינות, אבל צבעוניות ייחודיות, מבלי לאבד את החיספוס המציאותי היום־יומי. וכבמאי ידע להשתמש בהלך התפאורה הפשוטה והיפה שעיצבה פרידה קלפהולץ, שעיקרה סולמות מתכת שחורים וכמה קוביות, שהיו גם למין תופים כאשר להקיש עליהם. השירים שהלחין אבנר קנר היוו מעין אתנחתות בין הסצינות, הבהירו את התהליך בו המשתתפים בחוג לדראמה מסוגלים לחשוף את עצמם לפני חבריהם לא להתבייש אפילו בחולשותיהם ודרך אגב בימתית זו להגיע אל עצמם.

השימוש בתרגילי הרפיה (שנעשו אצם בישיבה, מה שנראה לי לא נכון מבחינה מקצועית), ותרגילי תנועה וקול וכל יתר האמצעים המוכרים של החיגוג והאימפרוביזציה לתיאורו של תהליך ריגשי־נפשי, היה משכנע מאוד.

הסוף האופטימי נראה קצת מאולץ, כתוצאה לאופטימיזם לא כל כך מציאותי, אבל אולי הכרחי. ההתפייסות עם האשה שנשדדה על ידי החבורה לא היתה נחוצה, בעצם. הפ־יצור זה גם בוים ושוחק כמהתלה קטנה, כי אחרת לא היה אפשר להדביק אותו למה שקדם לו.

פרטים יפים, כגון השימוש הסמלי בשרשרת, בה נועל המדריך את האופנוע שלו, למטרות שונות בהצגה; הבניין הנכון של הסצינות, כשקומדיה משעשעת משמשת ניגוד ואמצעי להרפיית המתח עם תום רגעי דראמה של התפרצות רגשות או „קריזה" של סמים; ידע בימתי שמצא את ביטויו במיזאנסצינות נאות ואמינות בשטח הבימה הזעיר, שעמד לרשות השחקנים —— כל אלה תרמו להצלחת ה„חוג לדראמה", שהיא ראי ומטאפורה למציאות מרה.

קונצרט ראשון

החמצה מצערת

מאת אביבה שלח

מקסים שוסטקוביץ' מנצח על התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות השידור, בקונצרט מיצירות דימיטרי שוסטקוביץ', עם יגאל טונה (כינור). התוכנית: פתיחה חגיגית אופ' 96, קונצ'רטו לכינור ולתזמורת מס' 1 אופ' 99, סימפוניה מס' 5 אופ' 47. תיאטרון ירושלים, 19.3.86.

*

דומה היה כי אין כמקסים שוסטקוביץ', פסנתרן ומנצח, קרוב יותר לרוח יצירתו של אביו דימיטרי — מן המעניינים במלחיני המאה. דמותו הססגונית של שוסטקוביץ' האב, כפי שקיבלה ביטוי בעדות שהותיר בכתובים וביצירות הרבות שהלחין, אינה עוד חידה ופרי עטו זוכה לביצוע נרחב למדי. אך בהאזנה ליצירות אלה תחת שרביט בנו היתה משום ציפיה לדבר עצמו, ללא פירוש ותיווך מיותר של מנצח זר.

אך לא כך היה. הקונצ'רטו לכינור הוא דוגמה יפה לשפתו המיוחדת של המלחין, השואבת מן הניגוד בין לירירות כמעט סנטימנטלית ושנינות חדה וגרוטסקית. נוקטורנו ופסקליה רומנטיים מזמרים מזה, סקרצו וברולסקה קופצניים וסוערים מזה. בגירסת שוסטקוביץ' הבן איבדו כל אלה מייחודם. יגאל טונה אמנם עשה כמיטב יכולתו להשקיע בנגינה רגישות ווירטואוזיות נכונות, אבל הקונצ'רטו עצמו נשמע דהוי משהו, כמו ניטרל ממנו הברק.

כמוהו גם הסימפוניה החמישית. זו יצירה טעונה מתח רב ודרמטיות עזה, המתבטאים בתזמור עשיר וצבעוני וחילופי ריתמוס מרצדים לצד טראגיות מהלרית נוגה. בפירוש האיטי הנמשך ששמענו כוסה כל זה בענן של כבדות, כמעט שעמום, והיה להחמצה מצערת.

תקליט

רמי קליידרמן וריצ'רד בר־ניב

מאת עופר ניר

עד היום לא הצליחו רבים וטובים מכותבי שורות אלו, לפענח את סוד קסמו של הבלונדיני שנולד עם קליד פסנתר ביד, ריצ'רד קליידרמן. מבקרי מוסיקה קלאסית אומרים שטכניקה אולי יש לו אבל כשרון, לא מי יודע מה. ודאי לא כזה שהפך אותו לסנסאציה בינלאומית, כוכב בכל דבר. ובכל זאת, הוא ממשיך להנפיק תקליטים בקצב, כל תקליט להיט. האחרון, „קונצ'רטו" מחזיר אותו לימי הקונסרבטוריון בפאריס. קליידרמן חוזר אל המוסיקה הקלאסית, בסיועם של מנגני התזמורת הפילהארמונית המלכותית של לונדון.

הרפרטואר, מה שנקרא קלאסי־קל, יצירות שכל ילד יכול לזמזם אותן, אף על פי שלא תמיד הוא גם יכול לזהות אותן ב„אלגרו". למשל, הקונצ'רטו לפסנתר של צ'ייקובסקי, או הקונצ'רטו המפורסם של מוצארט שהפך לנעימת הנושא לסרט השבדי „אלווירה מדיגן". לא תיעדר, כמובן, „סונטת אור ירח" של בטהובן ואיך אפשר בלי „לאליסה" המפורסם? יצירות נוספות, חלקים מהן לפחות, של ליסט ושופן וגריג וגרשווין ודביסי.

ואם חשבנו שהפאטנט על עיבודים קלים ליצירות קלאסיות שמור רק לגויים מצרפת, בא הישראלי רמי בר־ניב והעמיד אותנו על טעותנו. הוא הוציא תקליט בשם „רומנטיקה" (סי.בי.אס. כמו גם תקליטו של קליידרמן) וגם כאן נמצא חלק מן הרפרטואר המשותף של קליידרמן מן התקליט „קונצ'רטו". אין חדש תחת הפסנתר.

בר־ניב, פסנתרן מכובד, לא לוקח את העסק ברצינות רבה מדי. מה שאי־אפשר לומר על הצרפתי. בעוד קליידרמן מצטלם על העטיפה האחורית בפנים מהורהרות (על מה הוא כבר יכול לחשוב אם לא על חשבון הבנק שלו, שהתעשר בעוד כמה מאות־אלפי דולרים בעקבות התקליט הזה), שם פוזה של פסנתרן רגיש — הישראלי לא עושה חשבון. הנה־ הגבוה, לא רצינו להגיד קרחות, של רמי בר־ניב, אינו מתחרה רציני של רעמת השיער הבלונדי המסורק, הגולש. הוא לא יעמיד פנים של מוסיקאי־הסובל־למען־אמנותו ועל העטיפה האחורית הוא מרשה לעצמו להצטלם עם חיוך ממתק ידוע, הנקרא על שם מלחין מפורסם. אם אינכם יודעים במה מדובר, תשאלו בהנהלה מובחרות... רמי בר־ניב גם אינו נרתע מ„חילול הקודש" ומבצע את המוסיקה הקלאסית (שופן, באך, מוצרט, ברהמס, ליסט, דביסי, ביזה, רחמנינוב, בטהובן), בכלים מודרניים לגמרי. עם הרבה חשמל וג'וקים אלקטרוניים. הוא לפחות, לא מתיימר לגלות מחדש לעולם את המוסיקה הקלאסית, כפי שמנסה לעשות עמיתו הצרפתי.

שני התקליטים, בסיכומו של דבר, הם מה שמכונה „מוסיקת מעליות" או, בפרפראזה, מוסיקת סופרמרקטים. אם צריך לבחור בין השניים, נסו את בר־ניב. מה איכפת לכם מעשה פטריוטי, גם נכון. הוא, לפחות, לוקח את העסק בהומור, כמו שצריך.

בישראל מקפיאים, בעולם מתחרים

משרד התחבורה ומינהל התעופה האזרחית מבקשים ליצור בארץ קרטל מחירים בעזרת החוק. השנה כבר לא תוכלו לתפוס הזדמנות ולטוס לחו"ל. בעולם הוויכוח הפוך: האנגלים וההולנדים דורשים עוד חופש

משרד התחבורה והעומד בראשו שוב יצאו „להגן" עלינו, ציבור הצרכנים. הם … למינהל התעופה האזרחית לבטל את כל ההנחות הניתנות על כרטיסי … מישראל ואליה, ולקבוע תעריף … לכל חברות התעופה.

… שלפיו קברניטי התעופה … הוא הגנה על הצרכן, הכיצד? הצרכן … הנפגע העיקרי מהתמוטטות חברות … ואם רכש כרטיס והחברה בה ביקש … כיוון שמכרה כרטיסים זולים … בשוק – הוא הנפגע הראשון. … התחבורה ואנשי המינהל רק לא הכינו … לשאלה שנשאלו בתוכנית הטלוויזיה … לפיה תמורת כ־7.5 דולרים יכול … לקבל ביטוח מלא על כרטיס הטיסה …

… שהכריז משרד התחבורה עורר את … של חברות התעופה הזרות הטסות לישראל וממנה דווקא. לטענת בכירים בחברות אלה, נועד הצעד להשוות את מחירי כרטיסי הטיסה של אל־על, הגבוהים בדרך־כלל, ממחירי חברות תעופה סדירות אחרות הטסות לישראל. לטענת גורמים אלה, יתכן שבחוסר הרצון להעניק הנחה ללקוח, קיים גם שיקול פוליטי או כלכלי אחר.

בניגוד גמור למתרחש בישראל, נמצאות מדינות אירופה בעיצומו של משא־ומתן מייגע למען מתן חופש־יתר לחברות התעופה שלהן בקביעת תעריפים להטסת נוסעים ומטענים.

קברניטי התעופה של 22 מדינות אירופה דנו בהצעה לאפשר לחברות התעופה שלהן תחום פעולה נרחב יותר גם בהפעלת קווי טיסה חדשים ליעדים שונים, ללא צורך באישורים ממשלתיים. הם החליטו להגדיר את התחום בו יותר חופש הפעולה לחברות „כתחום סביר", ובשלב זה, חלוקות דעותיהם לגבי התחום הסביר, לאחר שאנגליה והולנד טוענות כי תחום זה כפי שהוגדר, עדיין צר מדי.

בינתיים, נמשכת מלחמת תעריפים בתעופה הצפון־אטלנטית. כתוצאה ממלחמת החברות על קווים אלה נוצר עודף בקיבולת ההובלה באוויר ומספר חברות תעופה שהתמוטטו תלו את הקולר בתחרות בלתי־מרוסנת זו. החברות הממשיכות לפעול בקווים אלה כבר הודיעו כי לא יפסיקו את התחרות.

מאידך, מודאגים נציגי יאט"א משיעורי הביטוח שהאמירו השנה בכ־40 אחוז. זאת, לאחר שחברות התעופה שילמו פרמיות בשיעור 900 מיליון דולר בשנת 85 והגישו תביעות על סך של יותר ממיליארד דולר.

עליית מחירים זו היתה צפויה לאחר התאונות הרבות שפקדו את התעופה המסחרית אשתקד.

יואב אביב

ספורט לכל דבר

המועדון המוטורי חגג השבוע שלוש שנים לקיומו. החגיגה, שחולקו בה פרסים … העונה הקודמת, ציינה גם את … הקרב של עונת 86'.

… לספורט בישראל הכירה … המוטורי כענף ספורט לכל דבר, כך … שהתקבל במועדון המוטורי. … לא בא ללא עוקץ; כספים לא … ההתאחדות לספורט המכוניות. … נרוה. בעל ראשי הענף להפך … או לחילופין, להביא … שינהלו את הענף. גורלו אז יהיה … כל ענפי הספורט.

… מתרוצצות השמועות על מכוניות חדשות ומשופרות שיגיעו למירוצים. איזי רווה, מבעלי „סברינה" ומנהלו של „אוטו", עומד להביא אסקורט RS1600, שבמנועה מאוכסנים כ־200 כס"ב. רמי שוכטוביץ', שבעונה החולפת סבל בכל מירוץ מתקלה אחרת, יביא אלפא־סוד עם מנוע 1500, מוכנה למירוצים. ג'קי זית הביא מנוע חדש בנפח 1300 סמ"ק לטלבוט סמבה ראלי, במקום המנוע המקורי של 1218 סמ"ק. מקה ניניקובסקי לא מתכוון להיכנע לתקנות המגבילות את איכות הדלק ואשר היו אמורות לפגוע במיוחד בו. רם לנדס יזכה לדיפרנציאל נעול ש„צ'מפיון מוטורס" מתקינים בגולף GTI שלו. פרדי פריהוף מסרב לגלות באיזו מכונית הוא ינהג למרות שהשמועות מדברות על אחת ממכוניות הראלי המשובחות.

כל השיפורים הללו יוצרים מצב המנוגד לרוח הספורטיבית: תחרות באמצעים בלתי־שווים. בעלי האמצעים יוכלו לשפר את רכבם באופן ניכר, בעוד חסרי הממון יהיו באחורי השדה. כל זה נובע מכך, שהתקנון החדש אינו עוסק בבעיות מסוג זה. לכל הבעיות הללו של חוסר שיוויון בהכנת מכוניות יש פתרונות. רק צריך לחשוב עליהם ולאמצם, לפני שכל בעלי הציוד הפחות מתוחכם יתייאשו מלנצח. אז לכשידלדלו השורות, זה עשוי להיות מאוחר מדי. בינתיים אותר, ליד מעיין חרוד, מסלול חדש שיוכל לשמש את הנהגים להכנת מכוניותיהם. ב־29 במארס ייערך בו יום אימונים מלא.

יעקב צלאל

הנעה אחורית לפולקסווגן?

פולו ספרינט 207 קמ"ש, 156 כס"ב

חברת פולקסווגן החליטה לבחון פעם נוספת את ההנעה האחורית, והפעם על דגמי הרכב החדישים שלה. לצורך בניית מכונית ניסוי, נטלו אנשי החברה מכונית פולו ועיצבו אותה מחדש, כך שתתאים לקליטת מנוע מאחור.

במכונית הניסוי הותקן מנוע 1.9 ליטר שטוח, כמו זה שהותקן בפולקסווגן קאראוול קאראט. למנוע נערך שינוי והוא קיבל מגדש על והספקו הועלה מ־90 כ"ס ל־156 כ"ס. המנוע מוקם בתוך תא המטען של הפולו. שזכתה לכינוי „ספרינט".

כתוספות בעיצוב זכתה המכונית לספוילרים קדמיים ואחוריים חדשים, כנפיים מנופחות, צמיגי פירלי פ־6 וחישוקי מגנזיום רחבים במיוחד.

בחלקה הקדמי של המכונית נבנה תא המטען ומוקם מיכל הדלק, מצנן המים ומצנן השמן.

הפולו ספרינט הניסיונית פיתחה מהירות של 207 קמ"ש על מסלולי הניסויים והאיצה מעמידה עד ל־100 קמ"ש ב־8 שניות, שניה אחת מהר יותר מהפולו ג'י.טי. 40.

אור יסעור

היפאנים מקצצים במספנות

שר התחבורה היפאני מינה ועדה לבדיקת מצב המספנות ביפאן, שתגיש המלצות על גודל הקיצוץ … לבניית אוניות במספנות … עקב השפל העולמי בו שרויה … הספנות.

… ראשונים עולה, כי מדובר … של כ־20 אחוז מכושר ייצורן של … הספנות היפאניות, המוגבל גם היום לתפוסה … של 4 מיליון טונות. גם האיגודים של … המספנות היפאניים, המודעים למצב אליו נקלעה הספנות, הקימו גוף משלהם לבדיקת המצב, שיבדוק גם אפשרות לקבלת עבודות לא ימיות במספנות היפאניות עד חלוף המשבר. בשנת 1985 הוזמנו במספנות היפאניות על־ידי גורמים זרים כ־128 אוניות בתפוסה של 2.7 מיליון טונות. הזמנות אלה מהוות ירידה של כ־33 אחוז מההזמנות ביפאן ב־1984.

בינתיים, אישר בית־המשפט המחוזי של טוקיו את בקשת חברת הספנות „נקמורה", והכריז על החברה פושטת־רגל לאחר שחובותיה הגיעו לכ־347 מיליון דולר.

חברת „נקמורה" היא החברה היפאנית השניה הפושטת רגל תוך שנה והיא מפעילה צי של כ־78 אוניות שרק 15 מהן שייכות לה. את מחצית חובותיה חבה החברה לבעלי האוניות החכורות המפליגות תחת דיגלה.

מחקר שפורסם ביפאן קובע, כי בעשור האחרון ירד היקף ההובלות של חברות הספנות היפאניות בסחר המקומי בכ־35 אחוז. זאת, לאחר שבשנת 1976 הובילו החברות היפאניות 56 אחוז מנפח המטען ובשנת 85 הובילו רק 36 אחוז מנפח המטענים.

יואב אביב

חידושים

אופל עוברת על הרקורד

בתחילת 1987 תופיע בשווקים, ככל הנראה, המכונית שרבים ציפו להופעתה כבר לפני שנים אחדות: אופל רקורד המחודשת או באנגליה — ווקסהול קרלטון.

המכונית החדשה מזכירה בצורתה החיצונית את האודי 100. היא בעלת חלונות גדולים, פנסים משולבים בחרטום הנמוך ותא מטען מוגבה בעל נפח גדול.

גם התנגדות המכונית לאוויר אמורה להיות דומה לזו של ה־100. והיא תעמוד על 0.30–0.32 סי.די. המכונית החדשה של ג'נראל מוטורס תצוייד במערכת נגד החלקה ונעילת בלמים איי.בי.אס. ותיוצר, ככל הנראה, גם בגירסת מנוע 2.0 ליטרים 16 שסתומים.

גם חברת פיאט האיטלקית הציגה מכונית מחודשת, הפיאט פנדה. שלכאורה נותרה דומה לקודמתה. המכונית המתחדשת תצוייד במנוע „פייר" 1000 ובמנוע בנפח 750 סמ"ק. השינוי הבולט ביותר שנעשה בחיצוניות של המכונית הוא הוספת ה„גריל" עם הפסים האלכסוניים של פיאט. פנים המכונית זכה אף הוא לעיצוב מחודש ולוח המחוונים הוחלף אף הוא.

אור יסעור

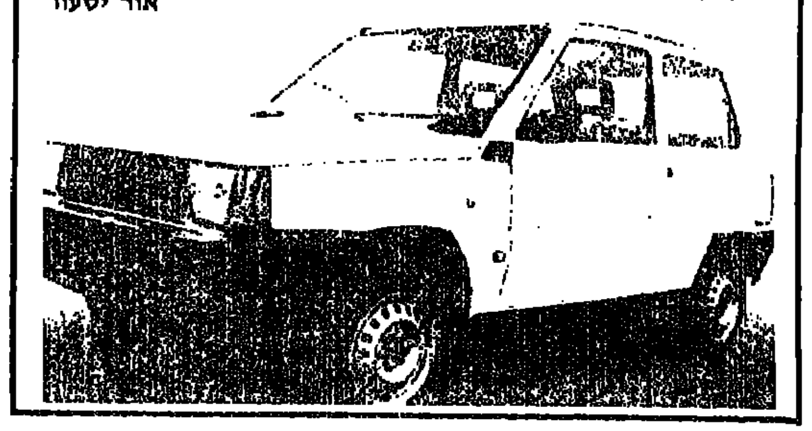

ליבנת יוצא לחו"ל

מנכ"ל חברת „תמיג" המייבאת לארץ את צמיגי פירלי, המוכר היטב לחובבי המכוניות בארץ בשל מעורבותו הגדולה במירוצי המכוניות, עוזב את החברה ויוצא לשליחות בחו"ל.

ליבנת, ממקימי חברת „תמיג", חברה־בת של חברת תעבורה, הקים את „תמיג" לאחר שסיים את לימודיו בבריטניה ושב ארצה. במקומו של דורון ליבנת התמנה לנהל את החברה, אריה ענבי, שעבד עד כה בחברת האם „תעבורה". לדבריו תמשיך חברת „תמיג" בדרך בה החל דורון ליבנת.

אור יסעור

מבחן ראשון למנוע הפורמולה 1 החדש של פורד. 1.5 ליטר, V-6

היה מנוע

רועד לכם ההגה

בעלי רכב ונהגים הרגישים למצבו של רכבם, מפתחים חוש לגילוי תופעות בלתי־טבעיות. כל רעש וצפצוף בלתי־רגיל, נחשד על ידם כתופעה בלתי־רצויה, ולרוב הם צודקים.

אחת התופעות שיש להן סיבה לחשש ואסור להתייחס אליה באדישות, היא תופעת הרעד בנסיעה או בעצירה. את הרעידה בעת הנסיעה חשים היטב בגלגל ההגה במהירויות גבוהות או בינוניות.

לתופעת הרעידה יכולות להיות מספר סיבות, כגון: חוסר איזון בצמיגים הקדמיים, מכה בחישוק (ג'נט), פגיעה או חולשה של מכללים במערכת איזון הרכב, כגון: קפיצים ובולמי זעזועים. יש לשים לב, בעת תיקון תקר, שמשקולות האיזון לא ייפגעו בעת הפירוק וכן יוחזרו למקומם הנכון. אם הצמיגים מאוזנים, יש לחפש את הסיבה במערכת ההיגוי עצמה. רעידה עקב צמיגים לא מאוזנים מורגשת בתחום מהירויות מסוים בלבד. אחת הסיבות לרעידה ברכב בעת העצירה היא דיסקיות בלתי־מאוזנות ושוות.

אם במערכת ההגה אנו עוסקים, רצוי להזכיר תקלות נוספות, כגון היגוי קשה. הסיבה לתקלה זו היא לחץ אוויר נמוך בגלגלים הקדמיים, מערכת ההיגוי אינה מכוונת, גלגל הגה חופשי – הברגים של מוט ההגה השתחררו והדבר מסוכן או מערכת ההיגוי לקויה והדבר מחייב ביקור דחוף במוסך.

אם נשמעים דפיקות ורעשים בעת שעוברים על מהמורות בכביש או פסי רכבת, הדבר מלמד על חופש באחד מחלקי המערכת ויש לבצע בדיקה יסודית. משיכת ההגה בעת נסיעה ישרה מסמנת על לחץ אוויר בלתי־שווה בגלגלים הקדמיים או על ליקוי בזוויות ההגה. לסיכום ניתן לומר, שמערכת ההגה בטיחותית, וכל ליקוי בה עלול לגרום לסטיית הרכב ממסלול הנסיעה ולאיבוד השליטה ברכב והתוצאות עלולות להיות הרות אסון. איתור מוקדם יחסוך כסף וימנע אסון, לכן רצוי להיות עירניים לכל רעש ורעידה חשודה.

י. מושקוביץ

חדשות

פורים – ברחבי הארץ

עם ישראל חגג אתמול את חג הפורים בתהלוכות חגיגיות, בתחפושות בסגנונות ברחובות, בפיקניקים. באירועים משפחתיים בקריאת המגילה בבתי הכנסת ובמשלוח מנות איש לרעהו.

משרדים רבים היו סגורים לרגל החג ואלפי אנשים נהרו עם ילדיהם למופעים שונים לרגל החג.

באיזור המרכז זרמו אלפים למופעים ולאירועי חג בתל אביב והדבר גרם לפקקי תנועה גדולים. הפקקים החלו כבר בשעות הבוקר המוקדמות, בעיקר ברחובות אבן גבירול, דיזנגוף, בן־יהודה ואלנבי, שבהם התרכזה מירב תנועת החוגגים. בתל־אביב נערכו מופעים רבים לילדים, שהגיעו מכל רחבי גוש דן.

בכיכר דיזנגוף בת"א ערכו חברי נוער ר"ץ „הפנינג תחפושות", ובמרכזו הוליכו חמור לבן ועליו רכוב אדם שהתחפש למשיח. אחרי כן עברו המשתתפים בתהלוכה ססגונית, שנשאה גם אופי פוליטי, דרך הרחובות בן־יהודה, דיזנגוף ושיינקין.

ממד"א נמסר, כי רק ילד אחד נכווה ביום שני בידיו מהתפוצצות קפצונים. מן המשטרה לא נמסר על כל אירועים חריגים לרגל חג הפורים בת"א.

המלך גוראל

מאות צופי כדורגל נלהבים מחאו אתמול כף לראש עיריית חיפה, אריה גוראל, שלא התבלבל והבקיע מול שער חשוף, במשחק הכדורגל הפורימי בין עסקני ומנהלי הפועל חיפה — ובהם פיטר לורימר — לבין קבוצת מועצת עיריית חיפה, בה לא נטלה הפעם חלק יהודית נאות.

משחק הכדורגל הפורימי שנערך בגן הזיכרון, הסתיים בתוצאה 3:3 והסקוטי פיטר לורימר אמר בסיומו על שחקני מועצת העיר: „זו קבוצה בה הופיעו כוכבים בין־לאומיים והם הפעילו עלינו לחץ חזק לאורך כל המשחק".

אתמול נערכה בחיפה גם הארכיפורימיטורה, בה נטלו חלק אלפי משתתפים. התהלוכה המסורתית אורגנה על־ידי עיריית חיפה, אגודת האמנים, סטודנטים ובני־נוער ממרכזים קהילתיים בחיפה. בראש התהלוכה הוסע ראש העיר, על כף גדולה של טרקטור, כשהוא לבוש גלימה, כתר לראשו ושרביט בידו.

גם חנות השק"ם בחיפה ניצלה את חג הפורים כדי לפתוח את החנות החדשה במרכז הנביאים — חנות שאינה נופלת בהדרה מכל מרכז מסחרי מפואר בערי אירופה. אלפי חיפאים ניצלו את חופשת החג והציפו את החנות החדשה במשך כל שעות היום.

„פור־שלום" בבירה

קריית שמחה גדולה, „פור־שלום", תופעל באיזור תחנת הרכבת וגן הפעמון בירושלים במשך שעות היום. היא תעמוד במרכז ארועי פורים בבירה שיתקיימו בסוף השבוע, אשר יכללו תהלוכות תחפושות בשכונות שונות בעיר, ביתנים ומסיבות.

30 מופעים, ירידים ולונה פארקים יתקיימו בעשרות מרכזים קהילתיים, בתי־התלמיד ובתי־הנוער השכונתיים. עשרות מסיבות יאורגנו לקשישים ומשלוחי־מנות יחולקו במועדוניהם.

אלה הארועים המרכזיים המאורגנים על־ידי המחלקות לנוער, ספורט וחברה בעיריית ירושלים: במרכז קרית השמחה, „פור־שלום". באיזור תחנת הרכבת יוקמו שתי במות ליד תחנת הרכבת והכביש שיהיה סגור לתנועה, עליהן יופיעו אמנים ירושלמים. האיזור יקושט במיוחד בבלונים ובובות ענק, תופענה להקות מחול, אומני רחוב, ליצנים ותזמורות.

מארגני הקרייה, המחלקה לנוער, ספורט וחברה, מקבלים סיוע מהתאחדות בתי המלון, בי"ס בצלאל, רשת ג', רס הפקות, משטרת ישראל ורכבת ישראל.

התאחדות בתי־המלון תפתח ביתני מאכל ומשקה כיד המלך, בסגנון עמים שונים ובמחירים סמליים. רשת ג' תקיים אולפן שידור ממקום הארוע, מבשלת שיכר לאומית תעניק במחיר סמלי יין לחוגגים ובתי־הקולנוע בירושלים יפתחו השנה לילדים חולים בבתי־החולים, ובתוכם ילדי מזרח העיר, ולקשישים.

שיתוף יהודי־ערבי בב־ש

אלפי תושבי באר־שבע השתתפו אתמול בעדלידע ראשונה מסוגה שהתקיימה בעיר. מאות כלי־רכב מקושטים בבובות ענק ותזמורות נישאות על פלטפורמות, עברו בתהלוכה בעיר.

פורים השנה עמד בסימן של שיתוף יהודי־ערבי. מאות תלמידים בדואים, לבושים בתלבושותיהם המסורתיות, נטלו חלק בתהלוכת התחפושות. על גמלים שהביאו עימם הבדואים רכבו, מחופשים, ראש עיריית באר־שבע, אליהו נאווי, מזכיר מועצת הפועלים, בנץ כרמל, ואנשי ציבור רבים אחרים.

„עירית חירות" באשדוד

ברחובותיה של אשדוד נראו המוני ילדים מחופשים שניצלו את מזג־האוויר היפה. אחת התחפושות שצדה את עיניהם של העוברים ושבים, היה ילד עטוף כולו תחבושות כשידו נתונה בסד וידו האחת אוחזת בקב. על התחבושות היה כתוב באותיות מאירות עיניים: „עירית חירות 1986".

הפתעה נעימה ציפתה לראש העיר בלשכתו. תושב אשדוד אלמוני הניח על שולחנו גליל מעוטר עץ הזית ובתוכו מגילת אסתר כתובה על־ידי סופר סת"ם, מעשה ידיו, וליד השי מכתב הכתוב באותיות כתב־יד עצמו, בו ברכות ואיחולים לרגל החג לראש העיר, לבני משפחתו ולכל תושבי העיר.

הפגנה בקריית־גת

בקריית גת הפגינו מספר סוחרים נגד חברת פירסום מתל אביב, שניסתה לארגן יריד פורים וגבתה תשלום של 700־900 ש"ח בעד הזכות להציג בו מוצרים. קיבל גם את חסות מועצת הפועלים במקום.

בין אירועי פורים הבולטים בבת־ים — „פורימיאדה" של תחפושות וליצנים בכניסה ל„היפר קר־אופ".

בחולון התקיימה תהלוכה מחופשת של אלפי בני־נוער. מאות תלמידי בית־ספר הגיעו לבית־החולים „וולפסון" מחופשים, ועימם משלוחי־מנות לחולים המאושפזים.

עדלאידע ביוקנעם

עדלאידע עממית וססגונית נערכה אתמול בבוקר חג הפורים, ביוקנעם עילית. 12 פלטפורמות מקושטות ותמונות לטרקטורים עברו משך שעות בשכונות השונות של העיירה והתקבלו בהתלהבות ובמחיאות כף ע"י הקהל כיוזור ע"י הילדים שבה.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
אשקלון
עיריית אשקלון
בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה 1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה בקשה על ידי: אלי דיין להקלה. מהות הבקשה: הקלה בקו בניין קדמי עליון סעיף 4 ב' 1 לתקנות. מבקשים: 3 מ' במקום 4 מ' המותרים. הקלה באחוזי בניה של 5.14%. מבקשים 34.14% במקום 29% המותרים עלפי תב"ע 147/03/4, בכתובת רח' השיטה 5, אפרידר, אשקלון.
המעוניין יכול לעיין בבקשה במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון, בשעות קבלת קהל.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע כתוצאה מאישור ההקלה, רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשישה העתקים במשרדי הוועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.
בנימין וקנין — מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת המשנה
לתכנון ובניה אשקלון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה למתן אישור להקלה להעברת אחוזי בניה מקומה לקומה ולניצולת עליית הגג, ברחוב עיר שמש מספר 42 גוש 6615 חלקה 140 תיק בניין מס' 042־11/0978.
בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שדרות בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת, ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.
י.בפסי — סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

09.00 פרפר נחמד — היהד פורים. 09.25 שוליית הקוסם — סרט אנימציה עפ"י אגדה של האחים גרים. 10.00 זהרוה — תוכנית לפורים (ש.ח.) 10.30 אקרובטים מסין — תרגילי אקרובטיקה בלווית תמונות מחיי היום־יום בסין. 14.00 הגמדונים — סיפור אגדה. 14.45 פרוטוטייפ — סרט קולנוע באורך מלא. חבורת מדענים שבנתה מחשב אדם מנסה לבחון אותו את התנהגותו החברתית. 16.20 מיצווחים — שעשועון. 16.45 כלכלון — כסף. 17.00 ערב חדש — מנחה: גדעון רייכר. 17.30 „שמיניות באוויר" — תכנית מיוחדת לפורים — בשידור ישיר. מנחים: דליק ווליניץ וטוליפ. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 „רוצה פתרון". הנושא לדיון: בן מנישואין ראשונים — לאישה הנשואה בשנית יש בן מנישואים ראשונים, ורצונה לתמוך בו. אך היא נתקלת בהתנגדות הבעל. (ערבית). 18.45 „חידושים והמצאות" — רעיונות מבריקים (חלק ב') שימושים חדשים של רעיונות ב„שימושי האור". 19.00 סרט תעודה: „הוליווד". שלטון יחידים — (חלק א'). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 „סיפורי בדים" — תכנית דו־שבועית על קולנוע, בהנחיית יונה אליאן. 20.30 „קומפאלאס די פורים" — אגדה ירושלמית לפורים מחיי הספרדים בירושלים העתיקה. את האגדה המוסיקלית, עלפי סיפוריו של יעקב אלעזר, משחקות בובות מעשה ידיהם של רוברט בינדר ורחל עינבר. הזמר לוליק מגיש את האגדה ומופיע בשירה ובנגינה. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 „מוקד". 21.05 „ג'ז מוראן האיום" — סרט טלוויזיה. 23.45 פסוקו של יום. חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר. 07.07 בוקר טוב: בטהובן: הפתיחה פרומתאוס, בטהובן: רביעיית כלי־קשת בפה מג'ור 07.30 שחרית מוסיקלית: חצ'אטוריאן מוסיקה לבאלט גאיינה, בטהובן: קונצ'רטו מס. 1, אופ. 15, ברו מג'ור לפסנתר ותזמורת, שוברט: סימפוניה מס. 9, ברו מג'ור הגדולה 09.30 קונצרט בוקר: נאסטולדי: באלטים לשירה, נגינה וריקוד, מוצרט: דיברטימנטו ברה מג'ור ק. 334, מנדלסון: קונצ'רטו לכנור ותזמורת במי מינור, בטהובן: סימפוניה מס. 8, אופ. 93, בפה מג'ור 11.57 מגישים שיר 12.05 אמנים באולפן; שוברט: רגעים מוסיקליים, רביסי: 2 קטעים, גרשווין: 3 פרלודים 13.00 קונצרט צהריים: לאופולד מוצרט: קסציון בסול מג'ור (סימפוניית הצעצועים), חצ'טוריאן: קונצ'רטו לכנור ותזמורת, קוינסי פורטר: סוויטה אוקראינית, דריוס מיו: סוויטה למפוחית פה ותזמורת, איבר: דיברטיסמן לתזמורת קאמרית, פולנק: שישה לחמישיית כלי־נשיפה ופסנתר, יוהאן שטראוס: העטלף — פתיחה 15.05 מוסיקה כאן ועכשיו: גיורא שוסטר: פר ראו, מנחם צור: קונצ'רטו כפול לבסון, קרן ותו, כלי־קשת, תאו לובנרי: שישה שירי עם תורכיים, ג. רבניסקי־קלרנית 16.00 קונצרט מנחה: ציק קוריאה: סקסטט, כרקאיים: בין הרסים מחזור שירים לסופרן אלט ותזמורת, פרוקופייב: פטר והזאב, סיפור אגדה בצלילים, מוצרט: רביעית פסנתר ברה מג'ור, בטהובן: סימפוניה מס. 5 בדו מינור 18.30 מאולמי הקונצרטים בעולם, קונצרט הסיום בתחרות הבינ"ל לזמרה — וינה 31.7.85: מוצרט: הפתיחה לנשואי פיגרו, ואתם היודעים, מתוך החטיפה מן ההרמון אריה של אוסמין, אריה של בלונדכן, אריה של בלמונטה ואש של קונסטנצה ובלמונטה 20.05 ג'ז ומוסיקה קלסית 9, סקוט ג'ופלין ו„טרימונישה" (ש.ח.) 21.00 אופרה של יום רביעי: אנדראו גרסון: האכוכה, מרטין: קומדיה: על גשר 23.00 צלילי לילה: שפלגר: 4 שירים אמריקניים ישנים, דו'אבארארי: קונצ'רטו לפסנתר ותזמורת בלה מג'ור, לאנגלי: 3 כוראלים לחצוצרה ואורגן, אוברארמוס מחול הויטו 23.55 מגישים שיר.

רשת א'

07.30 היו שירים, פזמונים ישנים ואהובים 08.05 חוגה, עם בניהרל 09.05 השיר לא תם, שירים עבריים 09.30 מפגש, מגזין לבעיות משפחה וחברה בשידור חי 10.30 רדיו קל, תכנית יומית בעברית קלה 11.05 רגע של עברית 11.10 שוב יוצא הזמר לפורים, עם רבקה מיכאלי (ש.ח.) 12.05 מתוך המזוזה, מבחר שירים מזרחיים 14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין, תכניות לילדים, מסיבת ספוק' לפורים 15.55 מאוצר הספרים, סקירה על ספר חדש 16.05 מעודון שעון הזהב מעולמו של האדם המבוגר 17.10 רגע של עברית 17.12 מגישים שיר 17.20 שירים לפורים 18.06 מינחות ערב 18.50 פרקי חיים בתנ"ך 19.05 סיכום התולדה היומית 19.30 שידורים לעולים 22.05 חבר מאותו כוכב תכנית היכרויות רדיופונית בשידור חי.

רשת ב'

08.05 סער לשלום בירושלים, מחזורה לפורים 09.05 בוקר, בית, עם רבקה מיכאלי 10.10 כל צבעי הרשת, מגוון יומי 12.10 שירים שובבים 13.00 בחצי היום, חדשות ופזמונים 14.06 עובר ושב, תכנית היחיר החדשה של גדי יגיל 15.10 על הכר — כמעט כל מה שרצית לדעת על היין, מופע פומבי לפורים במלון מוריה עם יוסי בירשטיין, סנדרה ג'ונסון, עוזי מאירי, לוליק, חבורת הזמר מעלות, להקת קטיפה שחורה ועוד 17.10 ח"י שנים לתכנית על מספרים ואנשים מגוון המשק והחברה 18.06 מפיק ודי — מהדורה מיוחדת לפורים 18.45 היום בספורט 19.00 היום הזה 19.35 מוסף לענייני צבא ובטחון 20.05 כוורה הרקיע — הקלרנית הצוחק — פגישה עם הכליזמר ישראל זוהר וניגוניו 21.05 שיר לדרך — שירים בבריחותא — מן הפולקלור היהודי ומשלנו 22.05 בימה ומסך — קטעים מתוך מחזות מוסיקליים וסרטים — למוצאי שושן פורים 23.05 משחקי לילה.

רשת ג'

07.07 עולם הפוך — שירים עם חיוך 08.05 מה כבר אסתרז עם אבי אתגר 10.05 אותי זה מצחיק — מערכונים וקטעי הווי 11.05 גימל חי — מנחם פרי ואורחים בשידור פורימי מיוחד מקרית השמחה בירושלים 14.06 לי ולך — שיר וברכה 15.05 חדש, חדיש ומחודש עם שוש עטרי 16.05 מוסיקה לעניין 17.05 הצגה יומית 18.06 היה היו — מצעד להיטים ישנים 20.05 עם כל הנשמה, עם משה מורד 22.05 משלנו — שירים עבריים 23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

06.00 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 06.10 צלילי בוקר — שירים עבריים 06.30 אוניברסיטה משודרת: בין ספרות למציאות בא"י שלפני מלחמת העולם ה־1. מרצה: פרופ' נורית גוברין 07.07 שבע אפס שבע, עם עדי טלמור 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית 09.05 נכון לעכשיו עם רפי רשף 11.05 טעם של פעם עם אורלי יניב 12.05 להיט לתאבון 13.05 חמים וטעים 15.05 מה יש עם ארז טל 16.05 ארבע אחר הצהריים — שירים עבריים 16.55 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 17.00 יומן גלי־צה"ל 17.30 ערבסק — מגאזין גלי צה"ל לענייני המזרח התיכון 18.05 שלוש ארבע לעבודה 19.05 רדיו רדיו עם יואב קוטנר 20.05 מצעד הפזמונים הלועזיים 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת: בין ספרות למציאות בא"י שלפני מלחמת העולם ה־1 (ש.ח.) 22.05 על הדבש ועל הכיפאאק — שירים שהחבר'ה אוהבים 23.05 אל"מ ביבר — שנה למותו — קטעים מתוך ערב לזכרו של אל"מ זאב בר־לביא — ביבר מחיל המודיעין (ש.ח.) 00.05 ציפורי לילה עם קובי מידן 02.05 לא רוצים לישון.

קולנוע

תל־אביב

4.30 — 7.15 — 9.30

אסתר: תרגיל לרופאים מתחילים
אורלי: והספינה שטה
בית לסין: ריוח 23.15
בן־יהודה: נפגש בסיבוב 9.30 ,7 ,4.30
גת: פעמיים במשך החיים 9.30,7.15,4.30
גורדון: סיפור אמיתי 9.30 ,7.15 ,4.30
דקל: לילות לבנים 9.30 ,7.00
דיזנגוף:
משאלת מוות 3 9.30 ,7.15
אשתי האירוטית 12.00
הוד: יומו של אלוף
מוזיאון תל־אביב: סדרורים 9.30 ,7 ,4.30
לימור חדש: כבודו של פריצי 9.30 ,7.00
פאר: מסע העסקים של אבא 9.30 ,7 ,4.15
סינמה 1: רוקי 4 9.30 ,7.15 ,4.30
סינמה 2: המאהב 9.30 ,7.15 ,4.30
פאריס: חבורת זאבים 9.30 ,7.15 ,4 ,2 ,12
רב־חן:
חן 1: שורת המקהלה 9.45 ,7.20 ,5
חן 2: נאטי גאן 9.45 ,7.20 ,5.00
חן 3: שנת הדרקון 9.40 ,7.20 ,5.00
חן 4: רומן על בטוח 9.40 ,7.20 ,4.45 ,1.30 ,10.30
חן 5: רומן על בטוח
בימים א־ה 10.30 ,1.30 ,5 ,7.30 ,9.40
שחף: זכרונות מאפריקה 9.15 ,5.45
תל־אביב: לחיות ולמות בלוס־אנג'לס
תכלת: ביה"ס לאסירים מתחילים 9.30 ,7.15 ,4.30
תהנה בע"מ 8.15
צוותא: נגוע + במקום חלום 8.45

רמת־גן וגבעתיים

ארמון: שורת המקהלה 9.30 ,7.15 ,5
לילי: שושנת קהיר הסגולה 9.30 ,7.15
ארמון: לילות לבנים 9.30 ,7 ,4.30
רב־גן:
גן 1: פעמיים במשך החיים 5; א־ה 5, 7.30, 9.40
גן 2: סיפורה של מארי א־ה 5, 7.20, 9.40
גן 3: שנת הדרקון א־ה 4.15, 6.50, 9.30
גן 4: להב משונן 5.00, 7.20, 9.45

ירושלים

אדיסון: לחיות למות בל.א. 9 ,7 ,4.30
אורנע: סוניה האדומה 9 ,7 ,4.30
בית אגרון:
סינדרלה 13.30
הנסיך הקטן 15.00
בילבי 17.00
השוטר מבוורלי הילס 18.30
הסנדק 2 20.30
הפרפר 24.00
בנייני האומה: העד 9 ,7
בפיר: זכרונות מאפריקה 9 ,5.45
הבירה: נפגש בסיבוב 9 ,7 ,4.30
מיטשל: ראן 9.00 ,6.00
סמדר: בחר בי 9.15 ,7.00
אורגיל: פעמיים במשך החיים א־ה 9.7.4.15

חיפה

ארמון: סילברדו 9.15 ,6.45 ,4.15
אורה: זכרונות מאפריקה 6
חן: גלגלי תהילה 9 ,6.45 ,4.30
עצמון: נפגש בסיבוב 9.15 ,7.00 ,4.30
פאר: התעוז המכבי 9.15 ,4.30
קרן אור המתודרש: מסע העסקים של אבא 9.00 ,4.30
רון: לחיות ולמות בלוס־אנג'לס 9.00 ,6.45 ,4.30
אמפי: ג'ואי 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: הרבה ולא כלום 9.15 ,6.45

נתניה

שרון: נפגש בסיבוב 9.15 ,7.00
סמורייה: גולאג 9.15 ,7.00

חולון

סביון: העד 9.30 ,7.15 ,4.30
מגדל: ביה"ס לאסירים מתחילים

בת־ים

עצמאות: משאלת מוות 3 9.30 ,7.15 ,4.30

הרצליה

תיפל: זכרונות מאפריקה 6
רינאל: צ'או פנטיין 9.30 ,7.15

באר־שבע

חן: המאהב 9.15 ,7.15

חדרה

תוף חדרה: רומן הדגים 9.15 ,7.00

תיאטרון

תיאטרון ישראל

הערב, יום ד', 26.3

תיאטרון הבימה:
המלך מתיא הראשון: 15.00 ,11.30 ,9.30
לחקות ענבל: 20.30
אותו ואת בנו: 20.30
עוולה – בימורתף: 20.30

התיאטרון הקאמרי
קסטנר: 20.30
קידוש – בצוותא: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת

יום ד', 26.3 בשעה 11.30 אחרי שנרדמים מתחילים הסיפורים. מאת יוני לוקאס. הצגה מוסיקלית לגילאי 3–9
בשעה 20.30 קידוש
בשעה 22.45 חיילי בדיל על חוף ירושלים

שרותים ● עזרה ● התבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מור — חביבה רייק 20.
חולון
קופ"ח — עין יהב.
ירושלים
העמודים — יפו 50.
נתניה
המגן — שד' וייצמן 13.
פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.
רמת־גן
השרון — שד' ירושלים 23.
תל־אביב
ארלוזורוב — ארלוזורוב 76.
כס — פרישמן 66.
חיפה
קרית אליעזר — ככר מאירהוף 6.
רחובות
כללי — בני משה.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית, ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
● ביקור חולים – ילדים.
● הדסה ע"כ — פנימית, נשים, עיניים, א.א.ג.
● הדסה ה"צ — כירורגית, אורטופדית.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'־ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 244449.
בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ב', טל' 521366.
פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות וחגים 20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00־9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשטרה) קומה א', טל' 03־294869, 285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'־ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־419111
ער"ן נתניה — טל' 053־38316

סילוק מטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'־ה' ב־20.00־08.00, בימי ו': 15.00־08.00, טלפונים: 03־433300, 03־433500.
יד ביד – ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה
ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 229488־04 (11.00–20.00)
נהריה – 920014־04 (11.00–20.00)
קו פתוח להורים במצוקה
בימי ב' ו־ד' – טל. 222732.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד רמלה — טל' 08־231022, עפולה — טל' 065־93334.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 1244; חדרה – 22444.

רכבות

מירושלים לתל־אביב היום: בימים א'־ה' בימי ו' וערבי חג: 7.30.
לבני־ברק ולחיפה: בימים א'־ה': 16.00. בימי ו' וערבי חג: 11.30.
מתל־אביב לירושלים: מת"א דרום בימים א'־ה': 16.00.

מבני ברק 8.18
לחיפה: בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00.
לנהריה: בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00.

מחיפה – בת־גלים:
לירושלים: א'־ה': 7.00.
לתל־אביב: א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30.
מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.35, 18.35.
לירושלים: 5.55.

הפועל נעמן מאיימת לא להופיע לגמר הנשים בכדורעף

מאת יצחק ויסהוף

אלופת הנשים של ישראל בכדורעף, קבוצת הפועל נעמן, מאיימת שלא להופיע למשחק גמר גביע המדינה האמור להערך במוצאי שבת נגד הפועל בת־ים.

קבוצת הפועל נעמן שלחה מכתב חריף ביותר לד"ר נינה ליבאי שפירא, יועצת ראש הממשלה למעמד האישה, ועיקר טענתה היא על קיפוחן של הנשים בספורט הישראלי בכלל וקבוצות הנשים בכדורעף.

עיקר קיצפן של בנות הפועל נעמן ומנהלי הקבוצה יצאה נגד קיום משחק הגמר בתאריך שונה ממשחק גמר הגברים, עובדה שתמשוך קהל מועט למשחק זה שהוא החשוב ביותר בעונת הכדורעף. עד כה נערך גמר הנשים כמשחק מוקדם לגמר הגברים. „האולם בעין החורש בו אמור להערך משחק גמר הנשים הוא מרוחק ממרכז הארץ וצפונה. כמו כן אולם זה קטן ביותר. תאריך המשחק חל ביום שבת בו כל אמצעי התקשורת מרוכזים בכדורגל. כמו כן כל הפירסומים לגבי משחק גמר הגברים (שייערך ב־1 באפריל) רומזים כאילו משחק זה הוא ארוע השיא של עונת הכדורעף ואילו לגבי משחק גמר הנשים לא נאמרה מילה".

נאוה יוסף, קפטן הפועל נעמן בשם שחקניות הקבוצה, טוענת כי נושא משחק גמר הנשים הינו אחד מגורמים רבים המוכיחים את האפליה על בסיס מיני והזלזול והקיפוח של הנשים בכדורעף זועק. „אנו לא דורשות יותר מקבוצות הגברים, אך בהחלט לא לפחות מהם" — מסיימת קפטן הפועל נעמן.

● כדורעף

ישראל — אוסטריה הערב בבת־ים

משחק הגומלין הבין־ארצי בין נבחרות ישראל ואוסטריה בכדורעף ייערך הערב בי"ס באולם בת־ים.

במשחק הראשון שלשום בהעוגן ניצחה ישראל — 0:3.

הערב – סיום הליגה לנשים

משחקי הליגה הלאומית לנשים בכדורעף יסתיימו הערב: הפועל עין־החורש ועמק־חפר — הפועל ברקאי/עין־שמר (7); הפועל מרחביה/יזרעאל — אליצור יבנה (7); הפועל נעמן — הפועל שער־הנגב (7); הפועל כפר־סבא — אליצור ת"א (7.30).

המשחק בין קבוצות הפועל בת־ים והפועל רמת־אביב כבר נערך — 0:3 לבת־ים.

בערד מתעניינים במשחק יותר מת"א וחולון

הערב תשחקנה הפועל חולון והפועל תל־אביב במשחק השני על המקום השלישי

● כדורסל

מאת יוסף ויסהוף

קבוצות הכדורסל של הפועל ת"א והפועל חולון שיתמודדו הערב באולם הכדורסל בערד במשחק השני של המקום השלישי בגמר־סל, יבלו כבר משעות הבוקר יחדיו בים־המלח.

שתי הקבוצות יצאו מת"א לנוח לפני המשחק בים־המלח. משעה 8 בערב יתמודדו ביניהן במשחק הגומלין אותו מארחת הפועל ת"א. מיד לאחר המשחק ייצאו השחקנים לארוחה המשותפת ומחר, עד שעות הצהריים, יבלו במרחצאות של ים־המלח.

שתי הקבוצות ערכו „אימונים חפוזים" לקראת המשחק כיוון שהאולמות היו תפוסים בחגיגות פורים.

מאימון הפועל תל־אביב חסר הרכז עמוס פרישמן שנפל למשכב ושיתופו במשחק הערב מוטל בספק. ראשי הקבוצה מתחבטים עדיין בבעיות כספיות. הודיעו כי הם מבקשים לסיים את העונה בכבוד ולפיכך יתייחסו השחקנים למשחק הערב ברצינות גמורה.

בהפועל חולון רואים במשחק הכנה לקראת משחק גמר גביע המדינה ב־7 באפריל מול מכבי ת"א.

מאמן הקבוצה, מולי קצורין, מבקש לראות הערב את חניכיו באותה יכולת שהקנתה להם נצחון על הפועל ת"א בשבוע שעבר. אז ניצחה הקבוצה — 92:112.

עמוס פרישמן
תחיה בריא

נחלת יהודה — בית"ר י"ם 2:3

במישחק כדורגל ידידותי שנערך אתמול בנחלת יהודה, לזכרו של סרן יוסי חי ז"ל, גברה קבוצת הפועל המקומית מליגה על קבוצת הצמרת מהליגה הלאומית, בית"ר ירושלים 2:3.

שחקני הפועל נחלת יהודה תוגברו בשחקני מכבי תל אביב אלי דריקס, אבי כהן ומוטי איוניר. מנגד הופיעה בית"ר ירושלים ללא אורי מלמיליאן, חנן אוולאי, אהוד אשש והשוער יוסי מזרחי.

את השערים להפועל נחלת יהודה הבקיעו: מוטי איוניר (17), יוסי שאיה (51) וסלח עבדו (66). לבית"ר ירושלים: אשר שושן (20) ואלי אוחנה (45).

שפט הלאומי יצחק בן יצחק לעיני 2000 צופים.

נדחו משחקי הפליי־אוף

משחקי הפליי־אוף בליגה הלאומית בטניס שולחן לא נערכו השבוע מפאת מסיבות פורים שנערכו בבתי הספר בו נערכים משחקי הליגה.

המחזור הרביעי של המשחקים יערך ב־10 באפריל.

שרף: הפירסומים על מאגי וג'ונסון מצוצים מהאצבע

בינתיים ממשיכה מכבי תל־אביב להתכונן למשחקה נגד אליצור נתניה, מחר בגמר הפליי־אוף, באולם האוניברסיטה במקום ביד־אליהו התפוס לרגל חגיגות פורים ● יוסי הררי שב לאמן את אליצור נתניה ששחקנה וילי סימס מבטיח: „תראו סימס אחר לגמרי"

מאת יצחק ויסהוף

„כל הפירסומים כאילו לי ג'ונסון הולך לשחק באיטליה וקווין מאגי קיבל הצעה מקבוצה ספרדית מצוצים מהאצבע. עיתונות הספורט עושה ספקולציות ומעבירה ביקורת על מכבי ת"א באיצטלה של סקופים עיתונאיים. שיספיקו עם השטויות האלו ויתנו לעבוד בשקט" — כך הגיב צבי שרף מאמנה של האלופה מכבי ת"א על ידיעות שהתפרסמו בעיתונים כאילו שחקני החיזוק של האלופה עומדים לנוטשה בתום העונה.

„זו תחרות מרועה ו־90 אחוז מהפירסומים אינם נכונים. הם פוגעים בקבוצה ובי בצורה לא הוגנת. זה לא פייר וקשה לעבוד בצורה כזו. אני צריך להיות עשוי מברזל כדי להתמודד מול כל השמועות האלו בפרט לפני משחק כל כך חשוב כפי שמצפה לנו נגד אליצור נתניה. אני רק מקווה כי השחקנים במכבי ת"א מספיק בוגרים כדי להתעלות מעל לכל חרושת השמועות" הוסיף שרף.

מכבי ת"א מתכוננת לקראת המשחק מול אליצור נתניה באולם אוניברסיטת ת"א. היכל הספורט ביד־אליהו בו יתקיים מחר המשחק, תפוס לחגיגות פורים. אתמול באימון הבוקר התאמן קווין מאגי ואילו לי ג'ונסון החולה נעדר. באימון הערב אמש נכח ג'ונסון וערך אימון קל.

הרגשת אנשי מכבי ת"א לקראת המשחק היא כמו לפני כל משחק קשה. השחקנים התאמנו ברצינות ולא יצאו בהצהרות לקראת המפגש המכריע. הרגשת השחקנים היא כי הקבוצה חייבת לנצח הערב כדי לא להגרר למשחק שלישי.

אליצור נתניה עורכת את אימוניה במכון וינגייט. שחקני

וילי סימס

אליצור משוכנעים כי הם יכולים לנצח את מכבי מחר. וילי סימס אמר: „איננו יכולים להציג משחק כל כך חלש פעמיים ברציפות. המשחק שלי נגד מכבי היה החלש ביותר העונה. אין ספק כי מחר תראו סימס אחר לגמרי".

מאמן אליצור, יוסי הררי ששב לאמן את חניכיו לאחר שקם משבעה על מות אביו עסק באימונים האחרונים בשיחות עם כוכבי קבוצתו במטרה לשפר את מצב רוחם.

נופ"ים — ארזים בקרב תחתית

● כדוריד

מאת יוסף חכם

שיא משחקי המחזור ה־21, האחרון, בליגה הלאומית בכדוריד יהיה הערב בקיבוץ רמת הכובש בו תארח הפועל נופ"ים את מכבי הארזים / רמת גן בקרב תחתית.

פירוט המשחקים:
● מכבי רחובות — מכבי נתניה (היכל הספורט העירוני ברחובות, 24:20 למכבי נתניה בסיבוב הראשון).
● מכבי פתח־תקוה — הפועל ראשל"צ (האולם העירוני ביהוד, 19:23).
● הפועל נופ"ים — מכבי הארזים / רמת־גן (האולם בקיבוץ רמת הכובש, 17:16).
● הפועל רמת־גן — מכבי קרית־מוצקין (אולם האוניברסיטה ברמת אביב, 15:41).
● מכבי ראשון־לציון — הפועל פתח־תקוה (אולם מכבי ראשל"צ, 12:19).
● אליצור הרצליה — הפועל פתח־תקוה (אולם הי"א במכון וינגייט, 19:17).

הטבלה הלאומית
(לאחר 20 מחזורים)

.1	מכבי ראשל"צ	352־512	37
.2	הפועל ר"ג	359־465	35
.3	הפועל רחובות	325־451	33
.4	הפועל ראשל"צ	419־463	27
.5	מכבי נתניה	477־497	24
.6	הפועל פ"ת	390־406	21
.7	מכבי רחובות	411־388	20
.8	אליצור הרצליה	427־415	12
.9	מכבי פ"ת	443־376	11
.10	מכבי ארזים	452־344	11
.11	הפועל נופ"ים	442־375	7
.12	מכבי מוצקין	544־398	2

ששה משחקים בין־ארציים ירתקו היום את אירופה

● כדורגל

ששה משחקים בין ארציים יתקיימו היום ברחבי אירופה, כשהמסקרנים שבהם יהיו בפאריס ובטבליסי.

אלופת אירופה, צרפת, ללא הקפטן מישל פלאטיני הפצוע בקרסולו, תארח את ארגנטינה, שבשורותיה יופיעו כמה מכוכביה המופיעים באיטליה, צרפת ובספרד, כמו הקשר חורחה בורוצ'אגה מנאנט הצרפתית, חורחה ואלדאנו, שהבקיע את שער הנצחון לריאל מאדריד, וכמובן הקפטן דייגו מאראדונה המככב בנאפולי, שיוליך את נבחרתו שהגיעה לבירת צרפת בסוף השבוע.

המאמן הצרפתי הנרי מישל ייאלץ לוותר גם על אלן ז'ירס וג'וזה טור הפצועים.

בטבליסי תארח ברית המועצות את אנגליה, אשר תיאלץ ככל הנראה לוותר על כמה מן הכוכבים הפצועים ויתכן מאד שגם הפעם לא ייצא עמה הכובש מספר 1, גארי לינקר שנפגע בשבת.

ספרד תארח בקאדיז את פולין, שתיהן זכו להצלחות במשחקי המבחן שקיימו באחרונה.

אלופת העולם, איטליה, תארח באוורינה את אוסטריה, שתיהן איכזבו במשחקיהן האחרונים, ובעיקר איטליה.

סקוטלנד שאיכזבה בר"ג, תופיע נגד רומניה בהרכב חזק יותר, עם החלוצים המצויינים, מקאבני וספידי. אך ללא שוערה ג'ים לייטון, שנפצע באצבעו בעת האימונים, יחליפו אלן ראף.

רומניה אמורה היתה בתאריך זה להופיע בישראל, אך דחתה את המשחק לעונה הבאה, בעקבות ההזמנה הסקוטית.

בבלפאסט תפגוש צפון אירלנד את דנמרק החזקה, כשהפעם ישולבו בהרכב גם חלק מן הכוכבים המשרתים בקבוצות זרות, ובעיקר מאנגליה, איטליה ומערב גרמניה.

מבקשים לעכב את חלוקת פרסי הטוטו

בקשה לאסור על המועצה להסדר ההימורים בספורט (ה„טוטו") לחלק את הפרס הראשון בפמרוקומו עבור 13 ניחושים בגין משחקי השבת האחרונה, הוגשה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל אביב.

הבקשה הוגשה במעמד צד אחד ע"י פליקס חיון ומוטי פלח מהרצליה, הטוענים כי ניחשו את המשחקים ומגיע להם להתחלק בפרס הראשון. הבקשה תידון הבוקר בפני השופט שאול אלוני.

בבקשה שהוגשה ע"י עו"ד אבי נעמן נאמר, כי לקראת משחקי השבת 22.3.86 מילאו המבקשים טופס בסכום של 13,824 שקל חדש. משפורסמו התוצאות התברר, כי הם ניחשו נכונה את כל המשחקים, למעט המשחק של בית"ר רמלה נגד הפועל יהוד — משחק מס. 11 בטופס ה„טוטו". במשחק זה ניצחה קבוצת הפועל יהוד, נאמר בבקשה, נצחון שלגבי כשירותו קיימים חשדות כבדים של הטיית תוצאות המשחק, ומספר שחקנים אף הוזמנו לחקירה בנדון. „אילו היתה בית"ר רמלה מנצחת — נאמר בבקשה — כפי שנרשם ע"י המבקשים וכפי שחייב ההגיון, היו המבקשים זוכים ב־13 ניחושים ובפרס הראשון".

הם פנו להנהלת ה„ספורטוטו" לעכב את חלוקת הפרס הראשון, בטענה שאם יחולק הפרס ויימצא לאחר מכן שהמשחק אמנם „נמכר" למהמרי טוטו — ימצאו המאמינים מקבלים פרס על מעשיהם ולא ניתן יהיה אז להחזיר את המצב לקדמותו. במועצה להסדר ההימורים, השיבו להם, כי לא יעכבו את חלוקת הפרס אלא אם יקבלו צו מתאים מבית המשפט.

המבורג מעוניינת בשוסטר

— מועדון הכדורגל המבורג, מעוניין להחזיר את הקשר הבין־לאומי ברנד שוסטר למועדון המבורג — על כך מסר נשיא המועדון, וולפגאנג קלוין.

כשבוע שעבר יצא לברצלונה קי עם נשיא ברצלונה, גיונר נצר ושהה על נתנו, תדרוש עבור הקר המחונן סכום של 1.3 מיליון דולר.

שוסטר מסר להנהלת ברצלונה שהוא רוצה לעזוב אותה בתום העונה הנוכחית, למרות שחוזהו עמה יפוג ביוני 1987.

שוסטר חזר להרכב ברצלונה במשחק התיקו עם גירונה, לאחר שנעדר מאז ה־19 בינואר.

ראש העיר גוראל גנב ההצגה מלורימר

מאת יוסי גלזר

ראש עיריית חיפה, אריה גוראל נתגלה אתמול גם כדורגלן מעולה וגנב את ההצגה אפילו מן הסקוטי הבין־לאומי פיטר לורימר שערך הופעת בכורה לעיני הקהל הישראלי.

היה זה במשחק „הפורים־טוטו" המסורתי שנערך כמדי שנה במירשאות „גן־הזכרון" בחיפה. הפעם נפגשו נבחרת עיריית חיפה וקבוצת הפועל חיפה בתיקו 3:3.

בשורות עיריית חיפה הופיעו ראש העיר אריה גוראל שהכרוז כינה אותו לנוכח יכולתו המשובחת „יורשו של פלא", סגן ראש העיר גיורא פישר, חברי מועצת העיר יונה יהב, יצחק מסיקה, יום־טוב אלקיים, ד"ר משה בקר, שלמה לבנוני ופנחס גרקיס, מזכיר העיר יוסי גלוזמן, מנכ"ל המוזיאונים דוד פלוצקי ומנהל אגף קשרי החוץ יעקב בוק.

בשורות הפועל חיפה שיחקו, פרט ללורימר שנתקבל בתשואות רמות ורבים מן הילדים מיהרו להצטלם עמו, גם הכדורגלן ארז קורשנר, חברי ההנהלה יואל גולדברג, עקיבא מחלוף וסמי יונה.

לעיריה, כבשו מזכיר העיר יוסי גלוזמן, ראש העיר אריה גוראל (בפנדל קלאסי) שזכה לתשואות רמות וחבר מועצת העיר משה בקר, שכבש בדקת הסיום את שער השוויון. להפועל הבקיע חבר מועצת העיר נסים שרם, שחיזק את הקבוצה וחברי ההנהלה סמי יונה ועו"ד־דדין יואל גולדברג.

כ־1500 צופים גדשו את מירשאות „גן־הזכרון", חלקם מחופשים ויצרו אווירה פורימית עליזה וססגונית.

ישפוך למשפחת השופט את העיניים וישים בכוס

כדורגלן מקבוצת בית"ר בית שמש נאשם בתקיפת שופט כדורגל, במשחק שהתקיים ב־11 בינואר השנה באיצטדיון האוניברסיטה בגבעת־רם, בין מכבי מעוז צפון לבין בית"ר בית־שמש.

בכתב אישום שהוגש לבית משפט השלום בירושלים, מתארת התביעה את פרטי התקרית כדלקמן: במהלך המשחק פסק השופט אברהם דיאב בעיטת 11 מטר לחובת קבוצת בית"ר בית־שמש. בתגובה על כך אמר הנאשם, שחקן הקבוצה וגריה צברי, „שופט בן זונה". השופט שמע את דבריו והחליט להרחיקו מן המשחק. בתגובה בעט בו הנאשם בגבו. השופט הורה להפסיק את המשחק ואז בעט בו צברי באשכיו ובחזהו. הוא הנאשם בהעלבה במקום ציבורי ובתקיפה.

התביעה טוענת, כי שחקן אחר של הקבוצה, אלברט ליברטס, אמר לשופט בעקבות התקרית, שאם יתלונן על כך, הוא „ישפוך לו ולבני משפחתו את העיניים וישם אותם בכוס". שחקן זה מואשם באיומים.

ז'אלגירים — צ.ס.ק.א בקרב מכריע בבריה"מ

הערב יערך במוסקבה המשחק המכריע בין צסק"א מוסקבה לבין ז'אלגירים קובנה על תואר אליפות בריה"מ בכדורסל.

שלשום גברה צסק"א על ז'אלגירים במשחק הגומלין שנערך במוסקבה 64:71. במשחק הראשון בין שתי הקבוצות ניצחה ז'אלגירים את צסק"א בקובנה 62:69. במשחק הנצחון של צסק"א הצטיין הוותיק אנטולי מישקין.

המשחק הערב בין שתי הקבוצות, שיהיה הקובע, מעורר עניין רב ברחבי בריה"מ.

צסק"א מבקשת לזכות באליפות שנגזלה ממנה בשנה שעברה בידי ז'אלגירים. שחקני קובנה שהופיעו במשחק גמר גביע אירופה לאלופות יכולים להרשות לעצמם את הלוקסוס להפסיד ובכל זאת להופיע בשנה הבאה במשחקי גביע אירופה לאלופות אם ינצחו במשחק הגמר את ציבונה זאגרב.

במידה ותסריט זה יתממש יהיו לרוסים בשנה הבאה שתי נציגות בגביע אירופה לאלופות.

שלושה מתאגרפים לתחרות בגרמניה

מאת יצחק אשל

שלושה מתאגרפים ישראלים יצאו לתחרות הפרס הגדול שתתקיים בגרמניה.

השלושה הם יהודה כהן־חיים במשקל עד 48 ק"ג, מ„כספות הזהב" פתח־תקוה, יונה אוסקר במשקל 51 ק"ג מ„כספות הזהב" לוד ויעקב שמאל במשקל עד 54 ק"ג מ„כספות הזהב" אור־יהודה.

בתחרות זו משתתפים מטובי המתאגרפים בעולם.

החלה תחרות ערים בטניס

מאת יצחק אשל

ביום החלה אתמול האליפות הראשונה מסוגה בישראל בטניס בין נבחרות ערים.

שלטונות יפאן מודאגים — נוכח ועידת הפיסגה הקרובה

התקפת טילים על שגרירות ארה"ב וארמון הקיסר בטוקיו

הירואיטו בן ה־84 גם שנת הצהריים כששני טילים נחתו בגנו ● נזקים מזעריים

טוקיו. — השגרירות האמריקנית וארמון הקיסר בטוקיו הותקפו אתמול בטילים. לא היו נפגעים.

המשטרה מסרה, כי שני טילים נורו לעבר השגרירות מכני שיגור שהוצבו על מכונית, והם נפלו בחצר. טיל אחר נורה לבר ארמון הקיסר ממכונית שחנתה ליד תחנת משטרה מקומית.

בחקירת המשטרה התברר, כי הטילים הם מתוצאת בית ונורו מכלי רכב חונים. ההתקפות האלה עוררו דאגה בקרב שלטונות יפאן, נוכח ועידת הפיסגה של 7 מדינות העומדת להתקיים בטוקיו בקרוב.

המשטרה מסרה כי איש לא נפגע והנזקים היו מזעריים. פקידי הארמון נמסרו, כי הקיסר בן ה־84 הירואיטו גם את שנת אחר הצהריים שלו בעת ששני הטילים נחתו בגן.

החשודים העיקריים הם אנשי ארגון הטרור השמאלני הקיצוני צ'וקאקו־הא. אנשי ארגון זה הודיעו, כי יגרמו תוהו ובוהו בעת ועידת הפיסגה של 7 המדינות שתתכנס בטוקיו במאי, וכמו כן הודיעו כי ישבשו את החגיגות לציון מלאות 60 שנות מלכותו של הקיסר הירוהיטו. חגיגות אלה יתקיימו ב־29 באפריל.

הטילים הורכבו ממיכלי תרסיס מלאים בדלק ומותקנים על מקלות מעץ. הם נורו ממשגרים מצנורות ברזל.

סוג נשק זה הופעל כבר בעבר ע"י צ'וקאקו־הא וארגוני טרור קיצונים אחרים בעת ההפגנות נגד הרחבתו של נמל התעופה הבינלאומי של טוקיו.

(רויטר־עתי"ם־עצ)

נפט במכירות חיסול עם כישלון ועידת אופ"ק

הגיע אתמול לשפל חדש שלא היה כמותו 10 שנים

ניו־יורק — מחירי הנפט הגולמי ירדו אתמול לשפל שלא היה כמותו זה 10 שנים, ובמקרים מסויימים עד לכדי 2 דולר לחבית.

הירידות האלה יוחסו כולן לכישלון ועידת אופ"ק להגיע לצמצום בתפוקה.

הדלק של הים הצפוני ירד ל־11.40 דולר לחבית. מחיר זה נרשם לנפט של הים הצפוני בפעם האחרונה לפני 10 שנים. לאחר מכן, עם גבור הידיעות על ההתנגשויות בין ארה"ב ללוב, חזרו ועלו המחירי ל־12 דולר.

שרי הנפט של קרטל אופ"ק יתכנסו שוב בעוד 3 שבועות, כדי לנסות ולהכריע בשאלת הצמצומים בתפוקה וחלוקת מיכסות בין חברות הקרטל.

(רויטר־עת"ם־עצ)

משפחה לונדונית מתאמצת לא להיסחף על גשר ווטרלו בלונדון בסופת הוריקאן שפקדה אתמול את האי הבריטי. (צילום: אי. פי.)

טלקס

● 3 כושים הועלו באש בדרום־אפריקה

יוהנסבורג. — שלושה כושים הועלו אתמול באש על־ידי המונים מתפרעים בעיירות שחורים בדרום אפריקה.

בהודעת המשטרה נמסר, כי המון מתפרע שפך בנזין על גבר ואשה והצית אותם באונדאג־פונטיין שבצפון מחוז טראנסוואל.

גבר שחור אחר הועלה באש בנסיבות דומות על ידי המון מתפרע בסואטו — עיירת השחורים הגדולה ביותר שבדרום אפריקה שבקרבת יוהנסבורג. (ע"ר)

● מועמד חדש לתפקיד שגריר ארה"ב במצרים

קהיר. — המועמד החדש לתפקיד שגריר ארה"ב במצרים הוא פרנק ויזנר, המשמש עתה סגן שר החוץ לנושאי אפריקה — מוסר העתון "אוקטובר".

ויזנר נחשב לאחד הדיפלומטים הותיקים במשרד החוץ האמריקני. השגריר האמריקני הנוכחי במצרים, ניקולאי ווליוטס, אמור לסיים את תפקידו בקרוב. (ע"מ)

● מרקוס עבר לבית פרטי בחוף הונולולו

הונולולו. — נשיא הפיליפינים המודח פרדיננד מרקוס ואשתו אימלדה, עברו אתמול לחווילה מפוארת בשווי של 1.5 מיליון דולר בחוף הונולולו. לאחר ששהו חודש ימים בבסיס אוירי של חיל האויר האמריקני ונשמרו שם בצורה קפדנית ביותר.

הצעד הזה בא על רקע חקירות של ממשלת הפיליפינים. וכן מצד שלטונות ארה"ב, לגבי שימוש לא נאות במליוני דולרים ע"י מרקוס ב־20 שנות שלטונו.

(רויטר־עתי"ם)

זכו בלוטו

בהגרלת הלוטו אתמול עלו המספרים הבאים בגורל: 21, 27, 31, 32, 38, 39, והמספר הנוסף — 36. (עתי"ם)

חיזבאללה מציע שחרור החטופים תמורת חידוש חרם דה־גול על ישראל

בפאריס אין צופים כי הממשלה תיענה ● שיראק: יישמר הקשר עם ישראל

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס. — מנהיגי החיזבאללה בביירות מפתים את ממשלת הימין החדשה בצרפת לנתק קשרים עם ישראל עבור בני־הערובה.

כוהן דת של "משוגעי אללה" שיח' פדאללה אמר, כי לשם קידום שחרור בני־הערובה הצרפתים מצווה ממשלת שיראק "לשוב לחרם שהטיל דה־גול על ישראל בשימו קץ למשלוחי הנשק הצרפתי אליה על־פי עקרונות המהפכה הצרפתית".

פדאללה טען, כי השלטון הסוציאליסטי היה "קשור הדוקות למפלגת העבודה האחראית לכל בעיותינו ולמעשי טבח".

מאז חילופי השלטון בפאריס, הפסיקו מנהיגי חיזבאללה לגדף את צרפת. הם חותרים עתה, בהשראת סוריה, להשתמש בבני־הערובה. לעסקה פוליטית פרט לשחרור חמישה מחבלים. בדמשק סבורים, כי הממשלה החדשה פתוחה לשינויים, מאחר ועדיין, לא הגדירה את מדיניותה במזרח־התיכון.

אך בפאריס אין מצפים לשינויים גדולים. הנשיא מיטראן קיבל אתמול באליזה את שר־החוץ החדש ז'אן ברנאר רימונד ואת שר־ההגנה מירו תוך הדגשה, שהוא שומר בידיו את ניהול מדיניות החוץ והביטחון. משערים, כי דנו על סחטנות השיעים בהשראה סורית.

העמדה העקרונית במזרח־התיכון תשמר. ראש הממשלה החדש ז'אק שיראק הבטיח, כי הקשרים הטובים עם ישראל ישמרו.

לצירו של ריימונד מונה דידייה ברייאני למזכיר מדינה לענייני־חוץ, וברייאני הוא פוליטיקאי צעיר ה"משוגע" על ישראל.

מועצה אזורית מטה אשר מודיעה

במלאת 38 שנה לנפילת אנשי שיירת יחיעם

ייערך טקס זכרון לגיבורי השיירה

ביום ה' ט"ו באדר תשמ"ו 27.3.1986, בשעה 11.00 בבית העלמין הצבאי בנהריה

קרובי החללים ומוקירי זכרם מוזמנים

כבאי נאבק בלהבות של שריפה ענקית שפרצה בקומה העליונה של בניין במרכז קליוולנד. אוהיו. (צילום: אי. פי.)

השבועון ג'ינס:

התעשייה האווירית מייצרת במשותף עם צ'ילה

מאת מאיר בלייך, כתב "על המשמר" בבריטניה

לונדון. — התעשייה האווירית של ישראל והחברה הצ'ילאנית "אנאר", שהיא בבעלות ממשלתית, שיתפו פעולה בהתקנתם של כנפונים בחרטומו של מטוס מיראז' 50, הנמצא בשירות חיל־האוויר של צ'ילה.

כנפונים אלה, כותב השבועון לענייני הגנה "ג'ינס", דומים לאלו שהותקנו בכפיר 2.

המדד בארה"ב בעקבות... ישראל

וושינגטון. — מדד המחירים לצרכן בארה"ב ירד לראשונה מזה 3 שנים בחודש פברואר, בשיעור של 0.4 אחוז.

מקור הירידה בעיקר בירידות במחירי האנרגיה והמזון.

היתה זו הירידה הראשונה במדד המחירים לצרכן בארה"ב מאז דצמבר 1982.

בריה"מ מוכנה לספק לירדן מיג 29

מאת מאיר בלייך, כתב "על המשמר" בבריטניה

לונדון. — בריה"מ הודיעה לירדן, שהיא מוכנה לספק לה מטוסי מיג 29. פרטים על כך, מסר מפקד חיל־האוויר הירדני, לשבועון לענייני הגנה "ג'ינס".

בראיון המתפרסם בגיליון השבוע נאמר, שירדן אמורה להחליט בתוך 3 חודשים באיזה מ־3 סוגי מטוסים תבחר להיות מטוס הקרב שלה. השלושה הם: טורנדו הבריטי, מיראז' 2000 הצרפתי, והמיג.

ירדן פנתה לחפש מטוס־קרב חדש, לאחר שהקונגרס האמריקני דחה את בקשת המימשל למכור לירדנים מטוסי אף־16 ואף־20.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 24.3.86

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1.46	1.52	1.4813	1.4997	1.4897
לירה שטרלינג	1	2.17	2.28	2.2123	2.2399	2.2249
מרק גרמני	1	0.64	0.67	0.6491	0.6572	0.6517
פרנק צרפתי	1	0.20	0.22	0.2113	0.2139	0.2123
גילדן הולנדי	1	0.56	0.59	0.5737	0.5808	0.5773
פרנק שווייצרי	1	0.76	0.80	0.7747	0.7844	0.7775
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2047	0.2072	0.2055
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2067	0.2093	0.2079
כתר דני	1	0.17	0.18	0.1758	0.1780	0.1766
מרק פיני	1	0.28	0.30	0.2881	0.2917	0.29
דולר קנדי	1	1.04	1.09	1.0590	1.0722	1.0653
דולר אוסטרלי	1	1.02	1.10	1.0614	1.0746	1.0678
ראנד דר' אפריקני	1	0.60	0.72	0.7103	0.7191	0.7136
פרנק בלגי	10	0.30	0.32	0.3172	0.3211	0.3186
שילינג אוסטרי	10	0.91	0.95	0.9246	0.9362	0.9235
לירה איטלקית	1,000	0.94	0.99	0.9549	0.9669	0.9586
ין יפאני	100	0.81	0.85	0.8303	0.8407	0.8342

טלקס

● נחנך היפר של קו־אופ בבת־ים

ההיפר העשירי של רשת קו־אופ נחנך אתמול באיזור התעשייה בבת־ים ובדעת הרשת לפתוח בקרוב שלושה היפרים נוספים: בנס־ציונה, ראשון־לציון, ובאום־אל־פחם — נמסר לכתבנו מנכ"ל קו־אופ בני גאון.

בהיפר בבת־ים הושקעו 2.5 מיליון דולר והוא משתרע על שטח של 3500 ממ"ר. יש בו מגרש חנייה ל־80 כלי־רכב ומועסקים בו 80 עובדים. זהו הסניף ה־126 של רשת השיווק הכחול של קו־אופ המעסיקה כ־5700 עובדים.

אשר שילוני

● משפצים "התפר" במזרח־ירושלים

החברה לפיתוח מזרח־ירושלים ממשיכה בשיפוץ ובשיקום התפר בין הרובע היהודי לרובע המוסלמי. עד כה בוצעו עבודות בשכונות סן־מרק וחב"ד ורחוב היהודים והחברה תמשיך ותסיים ביצוע עבודות ברחוב השלשלת בהקדם.

תיבדק האפשרות להקציב השנה סכום נוסף לביצוע עבודות בחוב הגיא והחברה בתיאום עם סגן ראש העיר לענייני מזרח־ירושלים, תיערך לביצוע עבודות שיקום חזיתות בתים ברחוב השלשלת ותעסיק אדם מיוחד לעניין הטיפול. בצלאל עמיקם

● נגון תובע לאשר תקציב רשות השידור

יו"ר החינוך והתרבות, יצחק נבון, הממונה על ביצוע חוק רשות השידור ביקש מחברי ועדת הכספים של הכנסת לאשר ללא דיחוי את תקציב רשות השידור. התקציב לא אושר בשעתו ולמעשה פועלת הרשות ללא תקציב מאושר.

לדברי השר, אי־אישור התקציב עלול להביא לשיתוק השידורים והנפגעים העיקריים מכך יהיו הצופים והציבור ולאו־דווקא עובדי רשות השידור ומנהליה.

אתי רונאל

● פירסומים מזיקים על עדשות מגע

איגוד האופטומטריסטים תובע ממשרד־הבריאות ומיו"ר ועדת הבריאות והרווחה לדון בפירסומים המזיקים של מוכרי עדשות מגע בלתי מוסמכים.

יו"ר האיגוד טוען, כי הדבר מסכן את בריאות הציבור.

איגוד האופטומטריסטים מבקש להציג נתונים המראים אילו נזקים עלולים להיגרם בשל אותם הפירסומים על עדשות מגע ברשת צבעוניות וכו'. יוסף שמי

● יהודה חשאי — מנכ"ל ברית הקואופרציה

יהודה חשאי, שהיה ח"כ מטעם סיעת העבודה בקדנציה הקודמת ויו"ר המחלקה המוניציפאלית של ההסתדרות, אמור להיבחר ביום ראשון כמנכ"ל ברית הקואופרציה. חשאי אמר לכתבנו שמזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, הודיע לו שחברת העובדים כבר אישרה את מינויו.

חשאי אמר עוד לכתבנו, כי בדעתו לפעול שרשת קו־אופ תפתח סניפים גדולים בערי הפיתוח ובשכונות.

אשר שילוני

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

מרחב תכנון מקומי, קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי בשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובניה קריות הוגשה בקשה לפירוק גג רעפים והפיכת שטח הגג למרפסת עם כרוצפת מקורה בחלקה ברעפים, ברחוב שבוי 3, קרית ים. גוש 10444 חלקה 111.

מהות הסטיה: חריגה של 69.17 ממ"ר מאחוזי הבניה המותרים המהווים 10.6% משטח החלקה.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הוועדה המקומית, שדרות ויצמן 5, קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, קריות

ההוזלות ב"קו השלום" כדי לעודד נסיעות למצרים

קואופרטיב "דן", המפעיל את "קו השלום 100" תל־אביב — קהיר, החליט להוריד את מחירי הנסיעות בקו ולנקוט צעדים נוספים כדי לעודד נסיעות וביקורים בין שתי המדינות, חרף האירועים האחרונים שפגעו בהיקף התיירות הישראלית למצרים.

בסוף השבוע שעבר ביקרו בקהיר ראשי הקואופרטיב העוסקים בתיירות, במסגרת ביקורם של שר־התיירות אברהם שריר וסוכני הנסיעות הפועלים במצרים. הם נפגשו שם עם שר־התיירות והתחבורה המצרי וסוכני תיירות מקומיים.

בעקבות התנקשות הדמים בישראלים ביריד הבנ"ל בקהיר, גברו סימני השאלה לגבי המשך התוכניות והמאמצים להגברת הביקורים ההדדיים ישראל־מצרים. חרף הקשיים והירידה הנוספת במספרי הנוסעים, הוחלט במיפגשים ההדדיים בקהיר להמשיך במאמצים ונראה כי ההבטחות להקלות שניתנו ע"י הנשיא מובארק, לצד תוכניות והסדרים ש"נסגרו" במיפגשים הללו — חיזקו את ידי אנשי התיירות למיניהם.

מטעם "דן" נטלו חלק במיפגשים הללו יו"ר הקואופרטיב יוסף הורביץ, מנהל מחלקת התיירות מ. בן־צור, סגנו ושלנות שפי ואחרים. הם טיפרו לכתב עוניו"נ על הצעיוות שב"קו 100" לקהיר וכן על ונוכנוות "דן" להקמת וזברת תיירות גדולה.

צעדים ממשיים

מפעילי "קו השלום 100" משני צידי הגבול סיכמו על כמה צעדים ממשיים: מחירי הנסיעה יורדו מ־35 ל־30 דולר הלוך וחזור. אנשי "דן" הציעו לראשי "איסט דלתא" לבצע איסוף נוסעים מבתי־המלון של תל־אביב ופיזורם בבתי־המלון במצרים. וכן לגבי הנוסעים מקהיר לתל־אביבה. החצעה נשקלת בחיוב. כמו־כן מטפלים אצל השלטונות של שתי המדינות בהסרת (או לפחות הפחתת) דמי המעבר לכל אוטובוס ברפיח.

הצד הישראלי דורש לפטור את הנוסעים מחובת המרה של 150 דולר לכסף מצרי במעבר הגבול למצרים. ונמסר שיש סיכוי להיענות בחיוב. כמו כן סיכמו אנשי "דן" הסדר לנוסעים ישראליים שירצו בכך, שלפיו יוכלו לקבל לינה בקהיר במלון 3 כוכבים וארוחת בוקר במחיר כולל של 45 דולר. (עתי"ם)

פיצוץ במו"מ במספנות — העובדים דחו הצעות ההנהלה

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

המו"מ בין עובדי מספנות ישראל להנהלה החדשה שהחל לפני כשבוע התפוצץ לאחר שהעובדים ומועצת פועלי חיפה דחו על הסף את ההצעות הבסיסיות שהגישה ההנהלה להבראת המפעל.

משה גור ממועצת פועלי חיפה אמר אתמול, כי העובדים לא ינהלו כל מו"מ עם ההנהלה לפני שתפרע את חובות המספנה לביטוח הלאומי, לקרנות הפנסיה ולביטוח החיים של העובדים. הוא אמר עוד, כי ההנהלה הציעה תשלום פיצויים בשיעור של 100 אחוז, לאחר שחלק מעובדי המספנה שפרשו שולמו פיצויים בשיעור של 300 אחוז. עוד אמר, כי הדעות חלוקות באשר לצמצום כוח־האדם במספנה. לדבריו, ההנהלה מבקשת לצמצם את מספר העובדים ל־400, בעוד שהממשלה הורתה לצמצם מספרם ל־475.

אחד מחברי ועד העובדים אמר אתמול, כי ההנהלה מבקשת כנראה לנתק את הסכמי העבודה של מספנות ישראל מההסכמים הנהוגים ב"כור". "במצב דברים זה לא יישאר כאן אף אחד", אמר חבר הוועד.

אתמול נודע, כי חברת החשמל ביטלה הזמנתה לעבודת בניית הארובה לתחנת הכוח בזיקים, שערכה כ־800 אלף דולר. ההזמנה בוטלה כנראה מחשש שהעבודה לא תושלם בזמן.

בינתיים נשמר שקט מתוח במספנה והעובדים עסוקים בתיקון אונייה של חברת "צים" ואונייה גרמנית וכן בבניית שתי גוררות ושתי ספינות.

משלחת מטעם מפלגת העבודה, בראשות המזכ"ל ח"כ עוזי ברעם, התקבלה אתמול אצל נשיא המדינה והזמינה אותו להשתתף בפתיחת הוועידה ה־4 של המפלגה שתתקיים ב־8.4.86 בירושלים. הנשיא נענה להזמנה. (צילום: יוסי זמיר / "סקופ 80")

השופט דחה "התנדבותו" של מבריח סמים להדריך במתנ"ס

תושב עוספיה שהואשם בהשתתפות בהברחת סמים מלבנון נידון אתמול למאסר 5 שנים, מהן שלוש וחצי בפועל והיתר על תנאי לשלוש שנים, לאחר שבית־המשפט המחוזי בחיפה דחה את המלצת קצינת המבחן לחייבו בעבודה התנדבותית במתנ"ס בכפרו בחלק מן העונש.

בעת גזירת הדין ציין השופט חיים פיזם, כי לא ייתכן ש"עסקן סמים" כה רציני יתהלך חופשי בכפרו וישמש כ"מתנדב" במתנ"ס המקומי, הוא מוסר תרבותי־חינוכי.

הנאשם, יוסף ראשיד מאלק, בן 22, הורשע על־פי הודאתו בשורה של הברחות סמים מסוכנים מלבנון מאז מחצית 1985 ועד אוקטובר אותה שנה. לדברי התביעה פעל הנאשם יחד עם אחרים במסגרת כנופיה מאורגנת של בני כפרו. התביעה טענה, כי הכנופיה העבירה לישראל בארבע הברחות דרך גדר המערכת 122 ק"ג חשיש ו־48 גרם הרואין.

השופט חיים פיזם ציין בגזר־הדין, כי העבירות שבהן הורשע הנאשם הן חמורות במהותן והיקפן והיה כהן משום סיכון חמור ורציני של בטחון הציבור ופגיעה קשה בו. השופט ציין במיוחד את היקפן של כמויות הסמים ובמיוחד את ההרואין, המוכר כ"סם המוות הלבן".

קצינת המבחן המליצה בפני בית־המשפט להטיל על הנאשם מאסר קצר ולחייבו בעבודה התנדבותית במתנ"ס המקומי בכפרו, כ"כפרה" על מעשיו. אולם השופט דחה בקשה זו בציינו, כי עבודתו ההתנדבותית במתנ"ס לא תהווה דוגמה חינוכית אלא תשיג מטרות אנטי חינוכיות. (עתי"ם)

למשפחה ולקיבוץ בית־זרע

על מותו של

יוסקו

באסון הכבד

משתתפים בצער

קיבוץ שער־הגולן

לחברתנו חנה זמר ובני המשפחה

משתתפים באבלכם על מות האחות

מרים (אווה) ז"ל

ועדת העורכים

אגודת העתונאים בת"א

מועצת העתונות בישראל

במשפט

מאסר ממושך לחברי כנופיית שודדים נועזת

חברי כנופיית שודדים נועזת מירושלים המזרחית, שביצעו מעשי שוד תוך התחזות לחיילי צה"ל ונשיאת נשק של צה"ל — נדונו בבית־המשפט המחוזי בירושלים לעונשי מאסר בין שנה וחצי לחמש שנים. בין השודדים היה גם מוכתר איזור שועפת.

הנאשמים הם אחמד מוצטפא פרג' (43), עבדל פאתח נאג' ומוכתר איזור שועפת, עיסא סאלם מוחמד עיסא (38). מעשי השוד המיוחסים להם אירעו בין השנים 1982 ו־1985.

המעשה הראשון המיוחס להם הוא שוד חלפן כספים. הם הקימו מחסום בדרך וכאשר הגיע החלפן למקום במכוניתו נאלץ לעצור, הם איימו עליו בכלי נשקם, שדדו ממנו 30 אלף דולרים, ירו לעבר גלגלי המכוניות ונמלטו.

פרשת שוד נוספת שבה הורשעו השלושה אירעה באל־בירה. הנאשם, מוכתר איזור שועפת מסר ליתר חברי הכנופיה מידע על סוחר קרקעות שמכר קרקע. השלושה פרצו לביתו באישון לילה, חמושים ברובי "גליל" ו"מ־16", תוך התחזות לחיילי צה"ל. הם דרשו מהסוחר כסף, אך מצאו כמה מאות דינרים ירדנים בלבד. מקבלן באל־בירה שדדו השלושה באותה שיטה 300 אלף דולרים שהחזיק בביתו וסכום דומה מתרושבה אחרת של אל־בירה. הם הורשעו בשמונה מעשי שוד כאלה.

הנאשם אחמד מוצטפא נדון למאסר 5 שנים בפועל ו־2.5 ע"ת, עיסא סאלם מוחמד נדון למאסר שנתיים בפועל ושנתיים ע"ת ועבדל פאתח נאג' לשנה וחצי בפועל.

ישב בדין השופט המחוזי, ישראל וינר. (עתי"ם)

בעטה באשכיו של התוקף וניצלה מאונס

תושבת עכו, שיצאה לקנות סיגריות כדי להתאוורר לאחר שהסתכסכה עם בעלה, הותקפה ע"י שני צעירים שחתכו את פניה ונחלצה מאונס לאחר שבעטה באשכיו של אחד התוקפים.

התקרית אירעה שלשום בלילה, לאחר שהאשה עזבה את הבית בטריקת דלת. בהגיעה לאיזור גן אלי כהן הותקפה ע"י שני צעירים, שאחד מהם חתך את פניה בסכין. השניים גררו אותה לתוך הגן ושם, כשפניה שותתות דם, התחננה בפניהם ואמרה להם כי היא מוכנה לשכב עימם בתנאי שיפסיקו לפגוע בה. היא רק ביקשה כי הדבר ייעשה ביחידות עם כל אחד מהם לחוד. הם נאותו ואחד מהשניים התרחק קמעה מהמקום, ואילו חברו הוריד את מכנסיו, ואז כשהתקרב אל האשה, בעטה בו באשכיו. בעוד האיש מיילל מכאבים ניצלה את תרהמתו ואת החשיכה ונמלטה מהמקום. לאחר שקיבלה טיפול רפואי פנתה אל המשטרה ונפתחה חקירה.

עד שעת מסירת הידיעה טרם נעצר איש. (עתי"ם)

4 שנות מאסר לשודדי תחנת דלק

שני נאשמים בנסיון לשדוד עובד תחנת דלק בחיפה נדונו אתמול בבית־המשפט המחוזי בעיר למאסר ארבע שנים בפועל ונפסלו לקבלת רשיון נהיגה במשך חמש שנים מיום שחרורם מבית הכלא.

הנאשמים, רתרוח בן מחסין (21) מעוספיה ויוסף מוחמד פוזי (33) מחיפה. הורשעו בכך שבחודש מארס אשתקד קשרו קשר לבצע שוד בתחנת הדלק "פז" ברוממה. לצורך כך גנבו רכב ובשעת חצות הגיעו למקום רעולי פנים והנאשם רתרוח היה חמוש באקדח.

התביעה טענה, כי נאשם זה ניפץ את שמשת משרד תחנת הדלק וירה שלוש ירויות. עובד התחנה נפגע, ורק בדרך נס יצא מן התקרית בשפשוף עור בלבד בפרק ירך ימין.

העובד לא איבד את עשתונותיו, פתח בצעקות ואף הניף על השודדים מקל ארוך עם גוש ברזל בקצהו. השניים נבהלו מתגובתו ונמלטו מהמקום במכונית הגנובה, שאותה נטשו לאחר מכן במקום אחר.

הנאשמים ביקשו לצרף שורה של תיקים פליליים באשמות של גניבת רכב, התפרצויות ועבירות חמורות נגד רכוש ואלימות, שבהם היו מעורבים בסוף שנת 1985.

השופט חנוך אריאל ציין בגזר־הדין, כי הציבור ראוי להגנה מפני מעשיהם של הנאשמים ויש להרחיקם מהציבור. (עתי"ם)

למשפחת אסא ולקיבוץ בית־זרע

הננו משתתפים באסונכם הכבד במות חברכם

יוסף אסא

קיבוץ מסדה

אנו משתתפים בצערה של ורדית טויב ומשפחתה

במות אמה

אביבה אופיר

בית ניר־יצחק

ללאה, למשפחה ולקיבוץ בית־זרע

אתכם באבלכם הכבד במות

יוסקו

חברים בקיבוץ יקום